

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

• Κατὰ τὴν τῶν μελιτῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετεχειν, καὶ τῆς ροδωνίως, τοῦ ἄνθους δριψάμενος, τὰς ἀκόνθας ἐκκλίειν».

(Μέγας Βασίλειος.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γνώμαι καὶ Σκέψεις. — Ἐν ἀμάρτημα τοῦ αἰώνος μας. — Ἡ ὠφέλεια τῶν ἀντιρρήσεων. — Θεραπεία τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ διὰ τοῦ Ζωϊκοῦ Μαγνητισμοῦ. — Αὐτόματος γραφή. — Μαγνητισμὸς πρακτικὸς. — Τὰ φαντάσματα. — Ψυχολογία. Ψευδαισθήσεις τηλεπαθητικαὶ καὶ ἀληθεῖς. — Πνευματισμὸς. — Ὀλίγα διασαφήσεις ἐπὶ τῆς Ἀποκρύφου ἰατρικῆς, ὑπὸ τοῦ Oswald Wirth., Μέλους τοῦ Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν. — Ἰατρικὴ. Φαρμακευτικὴ. Ἐπνοθασία. (Συνέχεια καὶ τέλος.) — Ζωοθεραπεία, ἥτοι θεραπεία τῶν νόσων διὰ τῶν κατοικιδίων ζώων. — Συζητήσεις ζώντων καὶ τεθνεώτων. Ἐπαρξίς, φύσις τῆς ψυχῆς. (Συνέχεια.) — Τὸ ἐλιξήριον τῆς Ζωῆς. (Συνέχεια.) — Ἡ ἐκδέχσις τοῦ Ἰουδαίου, μυθιστορία πνευματιστικῆ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Δέν πρέπει νά συγγέωμεν τὸ παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενον *ἔχειν γνώσεις* — ὅπερ δέν εἶνε ἄλλο τι ἢ φανταστικὸν γινώσκειν — πρὸς τὸ *πραγματικὸν ἐπίστασθαι*. Ὅ,τι γινώσκει τις, μαθὼν αὐτὸ παρ' ἄλλου τινός, δέν εἶνε ἡ ἠγνώμη ἄλλου· δέν εἶνε ἡ ἀληθῆς γνώσις. Ἡ ἀληθῆς γνώσις δέδοται μόνον τῷ κτῶντι τὰς γνώσεις ἀπ' ἑαυτοῦ.

Fr. Hartmann

Ὁ φόβος εἶνε ραθυμία τῆς βουλήσεως.

* *

Ἐάν κατορθώσης νά μὴ φοβῆσαι τὸν λέοντα, ὁ λέων θὰ σέ φοβηθῆ. Εἰπέ εἰς τὴν θλίψιν: Θέλω νά εἶσαι εὐχαρίστησις, καὶ τότε θὰ γίνῃ εὐχαρίστησις, πλέον τῆς εὐχαριστήσεως μάλιστα, εὐτυχία.

* *

Πρὶν ἢ ἀποφανθῆς περὶ τῆς εὐτυχίας ἢ δυστυχίας ἀνθρώπου τινός, μάθε πρῶτον ποῦ ἀπήγαγεν αὐτὸν ἡ διεύθυνσις τῆς βουλήσεώς του. Ὁ Τιβέριος ἀπέθνησκε καθ' ἑκάστην ἐν Καπρέαις, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἀπαδείκνυε τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν θεϊότητα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τοῦ σταυροῦ.

* *

Ἵποφέρειν σημαίνει ἐργάζεσθαι. Μεγάλη λύπη ὑποστᾶσα εἶνε μεγάλη πρόοδος. Οἱ μᾶλλον δεινοπαθοῦντες ζῶσι πλέον τῶν μὴ δεινοπαθόντων.

* *

Τὸ φῶς εἶνε ἠλεκτρικὸν πῦρ τῆς φύσεως πρὸς χρῆσιν τῆς βουλήσεως: Φωτίζει τοὺς γινώσκοντας νά τὸ χρησιμοποιήσωσι, κατακαίει δὲ τοὺς καταχρωμένους αὐτό.

* *

Ὁ ὀλεθριώτερος ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν εἶνε ἡ ὄκηρία. Ἡ ἀδρανεὶα ἐνέχει μέθην τινὰ ἀποκοιμίζουσάν· ὁ δὲ ὕπνος τῆς ἀδρανεὶας εἶνε διαφθορὰ καὶ θάνατος.

Αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ κύματα τοῦ Ὠκεανοῦ· ὅπως αὐτά, ἵνα διατηρηθῶσι, χρήζουσιν ἄλατος, οὕτω καὶ αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις χρήζουσι τῆς πικρίας τῶν δακρύων, τῶν βασάνων τοῦ οὐρανοῦ, τῆς διεγέρσεως τῶν τρικυμιῶν.

Eliphaz Levi

ΕΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΜΑΣ

Ζῶμεν ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ὑπὲρ ποτε ἡ οἰκογένεια παραγνωρίζεται εἰς ὅ,τι ἱερώτερον καὶ ἀξιοσεβαστότερον ἔχει: τὸ ὑλικὸν συμφέρον καταπνίγει τὸν νοῦν, τὴν ἀγάπην· τὰ μαθήματα τῆς πείρας περιφρονοῦνται· διαπραγματεύονται τὰ θεῖα πράγματα. Ἡ σὰρξ χλευάζει τὸ πνεῦμα, ὁ δὲ δόλος τὴν χρηστότητα. Οὐδὲν πλέον ιδεῶδες, οὐδεμία δικαιοσύνη: ὁ ἀνθρώπινος βίος ἀπωρρακνίσθη ἀμφοτέρωθεν.

Ἄλλὰ θάρρος καὶ ὑπομονή! Καὶ ὁ αἰὼν οὗτος θὰ μεταβῆ ὅπου καὶ οἱ μεγάλοι ἔνοχοι. Παρατηρήσατε πόσον στυγνὸν τὸ ἦθός του! Ἡ ἀνία σκέπει τὴν κεφαλὴν του .. κυλιέται τὸ κάρρον (τῶν καθαρμάτων), τὸ δὲ πλῆθος ἀκολουθεῖ φρυάκτον.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ αἰὼν οὗτος θὰ κριθῆ ὑπὸ τῆς ἱστορίας· θὰ γράψουν δ' ἐπὶ τινος μεγάλου μνημείου ἐξ ἐρείπιων:

Ἐνταῦθα λήγει ὁ πατροκτόμος αἰὼν! ὁ δῆμιος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ του!

Eliphaz Levi

Η ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ

Ὅπως τὸ λαμπρὸν φῶς, ἵνα παραχθῆ καὶ καταστῆ ὄρατόν, δεῖται σκιᾶς, οὕτω καὶ ὁ λόγος, ἵνα ἀποβῆ ἐναργής, δεῖται ἀντιρρήσεων. Δέον νά ὑποστῇ τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀρνήσεως, τῆς χλεύης, τῆς ἀδιαφορίας, τῆς λησμοσύνης. Πρέπει, ἔλεγεν ὁ Διδάσκαλος, ὁ ἐπὶ τὴν γῆν πεσὼν σπόρος νά σαπίσῃ, ἵνα βλαστήσῃ.

Ὁ κατάφασκων λόγος καὶ ἡ ἀρνούμενη ὁμιλία δεῖον νὰ συζητηθῶσιν, ὅπως διὰ τῆς τοιαύτης συζεύξεως γεννηθῆ ἡ πρακτικὴ ἀλήθεια, ὁ πραγματικὸς καὶ προοδευτικὸς λόγος.

Ἡ ἀνάγκη ἀναγκάζει τοὺς ἐργάτας νὰ ἐκλιέωσιν ὡς θεμέλιον λίθον, τὸν παραγνωρισθέντα καὶ ἀπορριφθέντα τὸ πρῶτον.

Ἀπαιτεῖται γῆ διὰ τὸ ἄροτρον· ἡ δὲ γῆ ἀνθίσταται, καθὼ ἐργαζομένη: Ἀμύνεται αὕτη ὡς πᾶσα παρθένος· συλλαμβάνει καὶ ἐγκυμονεῖ βραδέως ὡς πᾶσα μήτηρ.

(Abbas Constant.)

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΥΦΟΕΙΔΟΥΣ ΠΥΡΕΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ

Ἡ «Μαγνητιστικὴ καὶ Ὑπνωτιστικὴ Ἐφημερίς» ἀναγράφει θεραπείαν τινὰ παράδοξον, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, ἐρασιζομένη τὸ διήγημα ἐξ ἄλλης ἐφημερίδος τοῦ «Falisco».

«Σπουδαῖος δόκτωρ, ἀναγράφουσι, ὅστις δὲν θέλει νὰ δημοσιευθῆ τὸ ὄνομά του, καταγίνεται εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς θεραπείας τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ διὰ τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ.

»Ἴδου τὸ περιστατικόν:

»Ἀσθενὴς τις, προσβληθεὶς ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, περιῆλθεν εἰς ἀπελπιστικὴν κατάστασιν. Ἡ θερμοκρασία του ἐδείκνυε 41°, τὸ δὲ πρόσωπον τὰ σημεῖα προσεχοῦς κρίσεως.

»Ὁ δόκτωρ ἀποφασίζει τότε νὰ προσφύγῃ εἰς μαγνητικὰ passes ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας. Ἀναμετρήσας εἶτα τὴν θερμοκρασίαν τοῦ νοσοῦντος παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι κατῆλθεν εἰς 37°. Ἡ ὄψις τοῦ ἀσθενοῦς συνάμα μετεβλήθη· ἠδυνήθη δὲ νὰ ὁμιλήσῃ καὶ λάβῃ τροφήν τινα.

»Μετὰ πέντε ἡμερῶν τοιαύτην θεραπείαν, ὁ νοσῶν ἄφησε τὴν κλίνην, ἐν ἐξαίρετῳ καταστάσει ὑγείας.

»Ἐκτὸς ὅτι ὁ δόκτωρ τυγχάνει σεβαστὸς ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ὑπάρχουσι συνάμα καὶ μάρτυρες ἐπιβεβαιοῦντες τὴν σοβαρωτάτην

κατάστασιν ἐν ἣ διετέλει ὁ νοσῶν, πρὸς δὲ ὅτι ἡ νόσος ἦτο ἀληθῶς τυφοειδῆς πυρετός, καὶ ὅτι τὸ θερμόμετρον πρὸ τοῦ μαγνητικοῦ χειρουργήματος ἐδείκνυε 41°, εἶτα δὲ 37°.

»Ὁ ἐν λόγῳ ἰατρός οὐδεμίαν ἰδέαν κερδοσκοπικὴν διατρέφει· ἐξακολουθεῖ τοὺς πειραματισμούς του, προτιθέμενος νὰ προσκαλέσῃ ἀκολούθως ἐπιτροπὴν τῆς Ἱατρικῆς Ἀκαδημίας, ὅπως, παραστᾶσα εἰς συνεδρίαν, ἐξετάσῃ, διαγνώσῃται τὸ νόσημα καὶ παρατηρήσῃ συγχρόνως τὸ φαινόμενον τῆς καταπτώσεως τῆς θερμοκρασίας.

Ἐπειδὴ, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω περιστατικοῦ, περιῆλθον εἰς γνῶσιν πολλῶν καὶ ἄλλα παρόμοια, δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ ζωϊκὸς μαγνητισμὸς προῦρισται νὰ καταστῆ ἡμέραν τινα — ὅταν τὸν σπουδάσωσι καλῶς καὶ ἐμβασθύνωσιν εἰς αὐτὸν ἀρκούντως — θεραπευτικὸν μέσον ἀπαραμίλλου σπουδαιότητος.

(Ἐκ τῆς «Revue des Sciences Psychologiques» τῆς 20 Φεβρ. 1891.)

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΓΡΑΦΗ

Ἀναγινώσκωμεν ἐν τῇ ἀμερικανικῇ ψυχολογικῇ ἐφημερίδι Banner of Light τὰ ἐπόμενα:

«Ἡ κ. Σάρα δὲ-Βόλφ, δικημοστῆτι ἐκ τῶν μεσαζουσῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὠμίλησεν ἐσχάτως ἐν τῷ Bucklayer's hall τοῦ Σικάγου περὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων.

»Μετὰ τὴν διέλεξιν, προσέβη καὶ εἰς πειραματισμούς περιεργότατους ἐπὶ τῆς αὐτομάτου γραφῆς. Διὰ τινος ἀθακίου, ἐπὶ ἀγκλίντρου θεθέντος, ἐπέτυχε διακοινώσεις, τὰ μάλᾳ ἐνδιαφερούσας καὶ κάτωθεν φερούσας ὁλοκλήρους καὶ εὐδιαγνώστους τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐπικαλεσθέντων ὄντων.

»Ὅλοι αἱ διακοινώσεις αὗται ἀπηυθύνοντο πρὸς πρόσωπα ἐντελῶς ξένα ὡς πρὸς τὴν μεσάζουσαν, ἀλλὰ γινώσκοντα τοὺς ὑπογράφοντας τὰ γραφέντα.

»Τὸ πλεῖστον αὐτῶν τῶν γραφέντων ἐπετεύχθησαν ἐν πλήρει φωτὶ, ἐνῷ ἡ μεσάζουσα ἀπέχεε μέτρα τινα ἀπὸ τοῦ ἀθακίου.

»Εἰς νέον τινά, ἀνελθόντα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἔθεσαν τὸ ἀβάκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀμέσως ἔσχεν οὗτος μίαν διακοίνωσιν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, θανόντος πρό τινος χρόνου, καὶ γράψαντος πράγματα γνωστὰ αὐτῷ μόνῳ.

»Προσεκλήθη εἶτα νέα τις κυρία παρὰ τῆ μεσαζούση, ἣτις τῆ ἔδωκε νὰ κρατῇ τὴν μίαν ἄκραν τοῦ ἀβακίου, ἐνῶ ἡ μεσαζούσα ἐκράτει τὴν ἄλλην ἄκραν, καὶ ἀμέσως ἡ νέα γυνὴ ἔλαβε μίαν διακοίνωσιν παρὰ τοῦ συζύγου της, οὗτινος ἀνεγνώρισεν ἐντελῶς τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα.

»Τὸ ἄκροκτήριον λίαν συγκεκριμένον ἐπὶ τοῖς ἐπιτευχθεῖσιν ἀποτελέσμασι, ἀπῆλθε σπουδαίως διασκεπτόμενον ἐφ' οἷς εἶδε, τὸ δὲ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος ἐπέστη περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐπικοινωνίας ἡμῶν μετὰ τῶν δῆθεν τεθνεώτων.»

Εἶδομεν καὶ ἡμεῖς παρχομένους τοὺς ἰδίους πειραματισμοὺς ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ κ. κόμητος Β... ἐν Παρισίοις παρὰ τοῦ μεσαζόντος Σλάδ.

Τῆ 20 Φεβρουαρίου 1891

E. GUINTRAND

Σ Θ. Δ. Ἡ αὐτόματος αὕτη γραφὴ συνίσταται εἰς τὸ νὰ γράφονται ἐντὸς ἀβακίου τινὸς αἰ ἐν λόγῳ αὐτόματοι διακοινώσεις παρ' ἀοράτου καὶ ἀγνώστου δυνάμεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐδενὸς τῶν παρισταμένων προσώπων ἐπαφῆς ἐπὶ τοῦ ἀβακίου.

ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

Πρὸς γνῶσιν τῆς περὶ τὸ μαγνητίζεσθαι ἐπιδεικτικότητός τινος χρῆσιν ποιούμεθα τοῦ ἑξῆς ἀπλοῦ τρόπου.

Θέτομεν τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῶν ὁμοπλατῶν με τοὺς δακτύλους διευθυνομένους πρὸς τὸν τράχηλον καὶ ἄνευ πίεσεως. Μετὰ ἐν ἡ δύο λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν παρακαλοῦμεν τὸν δόκιμον νὰ μᾶς περιγράψῃ τὰς ἂς ὑρίστανται αἰσθήσεις.

Ἐν γένει, κατὰ ὁκτὼ ἐπὶ δέκα πειραματισμῶν, ὁμολογοῦσιν αἰσθησίν τινα θερμότητος διηκούσης ἄλλοτε μὲν μέχρι τῆς παρεγκεφαλίδος, ἄλλοτε δ' ἀπεναντίας κατερχομένης μέχρι τῆς ὀσφύος.

Ὁ ὑποκείμενος, ὁ ἐκδηλῶν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, δὲν βραδύνει νὰ αἰσθανθῇ ἐν εἶδος νευρικοῦ κλόνου ἢ γαργαλισμοῦ τινος, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐντόνου, καταλαμβάνοντος μὲν ἅπαντα τὸν ὀργανισμόν τῶν αἰσθητικῶν (sensitifs), ἐμμένοντος δὲ εἰς τὴν ῥάχιν, τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας τῶν ἥττον ἐπιδεχομένων ἐντυπώσεις, τῶν ἡμιαισθητικῶν, οὕτως εἰπεῖν.

Ἐπὶ δέκα ἀτόμων, τυχαίως λαμβανομένων, τὰ μὲν τρία θὰ αἰσθανθοῦν σχεδὸν ἀμέσως τὴν θερμότητα καὶ τὸν γενικὸν γαργαλισμὸν—αὐτὰ εἶνε τὰ μᾶλλον εὐπαθῆ, τὰ μᾶλλον μαγνητιζόμενα—, τὰ δὲ τρία ἄλλα θὰ αἰσθανθῶσι μόνον τοπικὰ ἀποτελέσματα, ἐκλείποντα κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἐπανερχόμενα ταχέως καὶ καθιστάμενα ἐπὶ μᾶλλον ἔντονα, μόνιμα, καταναγκάζοντα τὸν δόκιμον νὰ ὑποκύψῃ, μεθ' ὅλην του τὴν ἀντίστασιν· πρόκειται περὶ ζητήματος χρόνου μόνον. Τὰ ἐπίλοιπα τέσσαρα ἄτομα οὐδὲν θὰ αἰσθανθῶσιν ἢ σχεδὸν τίποτε.

Τὰ πρόσωπα ἅτινα θὰ δηλώσωσι τὰ ἀνώτερα αἰσθήματα, θὰ ὦσιν ἐπιδεικτικὰ μαγνητίσεως, ἄλλα ταχύτερον καὶ ἄλλα βραδύτερον, ἀλλ' ἅπαντα θὰ ὦσι τοικῦτα ἐπὶ τέλους.

Ἄμα ὡς ὑπονοήσωμεν τὸ φαινόμενον, ἐνεργοῦμεν, διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων ἐλαφρῶν, ἐλαφροτάτην μάχξιν ἐπὶ τῶν δύο τραπεζοειδῶν μυῶν, ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκονται ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένοι οἱ δάκτυλοι μᾶς.

Τὸ μαγνητιζόμενον πρόσωπον αἰσθάνεται τότε ἐλαφρῶν κόπων εἰς τὰς κνήμας, διεδεχομένην ἀμέσως ὑπὸ νευρικῶν τῶμων. Μετὰ δευτερολέπτων τινῶν μάχξιν ἀποσύρομεν βραδέως τὰς χεῖρας ἀπὸ τῆς ῥάχεως μετὰ τῆς στερεᾶς θελήσεως νὰ ἐλυθῶμεν τὸν ὑποκείμενον πρὸς τὰ ὀπισθεν. Τὸν βλέπομεν τότε καμπτόμενον, ἀνθιστάμενον ὅλαις δυνάμεσι πρὸς αὐτὸν τὸν ἐλυθισμόν. Ἐν τέλει προσελκύεται, καὶ, ἂν δὲν ὀπισθοχωρήσῃ, θὰ πέσῃ κατὰ γῆς.

Μετ' αὐτὴν τὴν ἐπιτυχίαν, θέτομεν τὴν μίαν τῶν χειρῶν εἰς τὸ κάτω τῆς ῥάχεως, ἀμέσως ἄνωθεν τοῦ κόκκυγος, τὴν δ' ἐτέραν

μέ τους δακτύλους εἰς ὄξύ, ἐναντι τῶν γονάτων, καί ἄνευ οὐδε-
μιᾶς πιέσεως, βιάζομεν τὸν ὑποκείμενον νὰ γονάτιση.

Ὅταν ἐπιτελεσθῇ ἡ κλίσις τῶν γονάτων, ἐπαναρχίζομεν, ὡς
τὸ πρῖν, ἀλλ' ἄνευ προσψύσεως ἀπὸ 25, 30, 40 ἢ 50 ἑκατο-
στομέτρων ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου. Ἐάν τὸ ἀποτελεσμα ἐπέλθῃ ταχύ-
τερον τῆς πρώτης πειράσεως, ὁ ὑποκείμενος μαγνητίζεται ἐντελῶς·
δύναται τις δὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς στιγμῆς ν' ἀρξηται τῶν πειραμα-
τισμῶν.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα τυγχάνουσι τόσῳ μᾶλλον περίεργα καὶ ἐν-
διαφέροντα καθὼς ὁ ὑποκείμενος διατελεῖ ἐργηγορώς, ἐντελῶς
ἐργηγορώς, διατηρῶν τὰς διανοητικὰς του δυνάμεις, καὶ ὅμως
ἀναγκαζόμενος νὰ ὑπακούῃ καὶ νὰ πράττῃ ὅ,τι ἐπιπείραματιστής
θελήσῃ.

L. MOUTIN

ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Ἀνέγνων τὸ ὀγκωδέστατον ἔργον καὶ σπουδαιότατον σύγγραμμα
τῶν κ. κ. Ed. Gurney, Fr. Myers, Fr. Podmore «Phantasms
of the Living». Ὅποια ποικιλία φαντασμάτων! Ὅποια συλ-
λογὴ στοιχείων! Εὐκόλον εἰς πάντα βουλόμενον ν' ἀνοιξῇ μόνον
τὴν χεῖρα καὶ νὰ συλλέξῃ.

Συλλέγω λοιπὸν κἀγὼ ἐξ αὐτοῦ τοῦ σωροῦ δύο τρεῖς μικρὰς
ἱστορίας καὶ σὰς τὰς ἐπιστέλλω. Ἄν οἱ ἀναγνώσται σὰς θελήσουν
καὶ ἄλλας θέλω σπεύσει εἰς συλλογὴν καὶ ἄλλων, διότι τὸ χρυσο-
ρυχεῖον εἶνε ἀνεξάντλητον.

Ἐπανερχομαι εἰς τὰ διηγήματά μου, ἅτινα μετέφρασα ἐκ τοῦ
ἀγγλικοῦ.

Ἴδου τὸ ἐν :

«Ἰανουάριος 1884,

» Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα ἐν ἀλλόκοτον γεγονός, ὅπερ με διηγείτο

ὁ πατήρ μου. Ἦτο μηχανικός· ἐκτὸς τούτου ἦτο πνεύματος ἐμβρι-
θοῦς, θετικοῦ, οὐδόλως δ' ἐπίστευεν εἰς τὰς ὀπτασίας καὶ εἰς τὰς
δημώδεις προλήψεις. Ὅτε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ὁ πατήρ μου εἶχε
περάσει τὰ τριάκοντα ἔτη τῆς ἡλικίας.

» Εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ κοιμᾶται μετὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔξω τῆς
κλίνης· πρῶταν τινὰ, περὶ τὰς 5, διατελῶν καθ' ὅλοκληρίαν ἐργη-
γορώς, ἠσθάνθη χεῖρα τινὰ σφίγγουσαν τὴν ἰδικήν του δυνατὰ,
ὅπως εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ τὸ πράττῃ ὁ πατήρ του. Ὁ πατήρ
μου εἶπεν ἀμέσως εἰς τὴν μητέρα μου : « Ὁ πατήρ μου ἐσφιγξε τὴν
χεῖρά μου ὅπως ἐσυνήθιζεν ἀποχαιρετῶν με ». Τῷ ὄντι, ἐκείνην τὴν
ἰδίαν πρῶταν ὁ πατήρ τοῦ πατρός μου, εἶχεν ἀποθάνει, αἰφνιδίως
σχεδόν, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν. Ὁ πατήρ μου ἠγνόει τὴν ἀσθέ-
νειαν τοῦ πατρός του, διαμένοντος πλησίον τοῦ Sanderlau, ἐνῶ
ἐκεῖνος διέμενον εἰς Sussex.

» W. B. GLEGRAM ».

Μεταβαίνω εἰς τὸ δεύτερον :

« 1 Σεπτεμβρίου 1871.

». . . Ἡ ἀδελφὴ μου Ἐλισάβεθ εἶχε νεαρὰν φίλην, ἐλθοῦσαν
νὰ διέλθῃ παρ' αὐτῆς ἡμέρας τινὰς καὶ συμμεριζομένην τότε τὴν
κλίνην της. Εἶχον παύσει φλυαροῦσαι καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ κοιμη-
θῶσιν, ὅτε ἡ Ἐλισάβεθ ὤθήσασα τὴν Ἐνριέτταν, τὴν φίλην της,
τῇ εἶπε : « Κύταξε λοιπὸν αὐτὸ τὸ ὄραϊον φῶς ». Ἡ Ἐνριέττα
ἐφώνησεν : « ὦ ! τί ὄραϊον φῶς ! Τί εἶνε λοιπὸν τοῦτο ; — Εἶνε ἡ
μικρὰ Μαρία Στάγγερ, ἐπανελάθεν ἡ Ἐλισάβεθ. Τί ὄραϊα εἶνε !
Περιφέρεται εἰς τὸν ἀέρα ! » Ἐνῶ ὠμίλει οὕτω, ἡ ὀπτασία ἐξη-
φανίσθη. Τὴν ἐπαύριον, ἔμαθον τῇ πρῶτῃ, ἡ Ἐλισάβεθ ἔστειλε νὰ
ἐρωτήσῃ παρὰ τῆς κ. Στάγγερ, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἡ Μαρία Στάγγερ
ἀπέθανε, καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε φανῆ, περὶ τὰς ἑνδεκά δηλ. τῆς
παρελθούσης νυκτός.

» Ἡ ὀπτασία παρὶστα ἐπακριβῶς παιδίον, περικυκλωμένον ὑπὸ
νέφους, γλυκεὸς φωτὸς αἰθερίου καὶ κυκνολεύκου· τοιαύτην δὲ λάμ-
ψιν ἐξέπεμπε καὶ οὕτω καλῶς ἀντανακλάτο, ὥστε ἐφώτιζεν ἐντε-
λῶς αὐτὴν τὴν θελκτικὴν ὀπτασίαν. Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβεθ δὲν ἠδύ-
νατο νὰ ἐξηγήσῃ ἂν αὐτὸ τὸ φῶς προήρχετο ἐκ τοῦ νέφους ἢ ἐκ

τῆς χαριέσσης μορφῆς. Ἡ Ἐνριέττα εἶδε τὸ φῶς ἐπίσης εὐκρινῶς ὡς καὶ ἡ Ἐλισάβεθ.

«LUCYSPENSER.»

Ἄς ἀναγράψωμεν ἤδη καὶ μίαν ὀπτασίαν ζῶντος προσώπου :
«Οκτώβριος 1884.

» . . . Ὅτε ἐσπούδαζον εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρτ, κατώκουν παρὰ τινι κυρίᾳ εὐσεβεστάτῃ, ἐναρέτῃ, χαρακτῆρος εὐλικρινεστάτου καὶ ἀληθεστάτου. Αὐτῇ μοι διηγήθη τὸ γεγονός, ὅπερ σᾶς μεταδίδω.

» Ὁ ἀδελφός της ἐμπορεύετο ἐπὶ τῶν οἴνων καὶ διέμενεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς Πορτογαλίαν καὶ Ἰσπανίαν. Εἶχεν ἀφήσει τὰ δύο του τέκνα εἰς Λεεὶδ Ἀγνοῶ ἂν ἡ μήτηρ των ἔζη ἀκόμη· ἀλλ' εὐρίσκοντο συνήθως, ἂν ὄχι πάντοτε, μετὰ τῆς θείας των.

» Ἡμέραν τινὰ τὰ δύο παιδιὰ εὐρίσκοντο εἰς τὸ βῆθος τῆς μικρᾶς αἰθούσης μετὰ τῆς θείας καὶ δύο ἄλλων παιδιῶν, ἅτινα ἦσαν, νομίζω, ἐξαδέλφια των. Εἰς αὐτὴν τὴν αἶθουσαν κατώκουν ἐγὼ μικρὸν μετὰ ταῦτα. — Τὰ δύο παιδιὰ ἐκρύβασαν συγχρόνως : «Ω ! ἰδοὺ ὁ πατέρας· ἀναβαίνει τὴν σκάλαν».

» Τὰ ἐχλεύασαν, τὰ ἐμάκλωσαν, ἀλλ' αὐτὰ ἐπέμενον. Παρητήρησαν εἰς τὴν κλίμακα, ἀλλ' οὐδένα εἶδον. Ἐμακθον ἀργότερα, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδίου πατρός, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὰ τέκνα του τὸν εἶδον εἶχε πέσει εἰς τὸν Δουῖρον· ἐνῶ δ' ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ καὶ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν θάνατον, ἀναπαρίστα ἐν τῷ πνεύματι του ὅλα τὰ συμβάντα τοῦ βίου του, ἡ δὲ ψυχὴ του ἐφαίνετο ὡσεὶ διασπῶσα τοὺς μετὰ τοῦ σώματος δεσμούς. Δὲν ἐνθυμούμαι ἂν εἶπεν ὅτι ἐσκέφθη καὶ τὰ τέκνα του κατ' ἐκείνην τὴν ὑπερτάτην στιγμὴν. Ἀναίσθησις ἐντελής εἶχε κυριεύσει αὐτόν. Διεσώθη δὲ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν.

«E BUTTLER»

Οὐδεμίαν ἄλλην κρίσιν προσθέτω εἰς αὐτὰ τὰ παράδοξα γεγονότα, ἢ ὅτι δὲν εἶνε αὐτὰ τὰ πράγματα ἀδύνατα. Πείθειέ τις ὅτι εἶνε ἀληθῆ. Οἱ διηγούμενοι αὐτὰ τὰ ἐκθέτουσιν ἀπλούστατα, ἄνευ ἐμφάσεως. Ἡ διήγησις ἐνέχει ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἐτέρου τὴν ἀπλοῦς τὴν σφραγίδα τῆς ἀληθείας, τοῦτο δὲ τοῖς ἀποδίδει πολλὴν πίστωσιν.

HORACE PELLETIER

Conseiller d'arrondissement, officier d'Academie.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ¹⁾

ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΙΣ (HALLUCINATIONS) ΤΗΛΕΠΑΘΗΤΙΚΑΙ

Ἰδοὺ βιβλίον²⁾ ἐπιστημονικὸν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν τῆς κλασικῆς σειρᾶς. Πᾶν τὸ ἐν αὐτῷ εἶνε καινοφανές, ὁ σκοπὸς καὶ ἡ μέθοδος. Εἶνε ἀπόπειρα ἐξόχου τολμηρῆς, δικαιοῦμενον ἐμβριθοῦς προσοχῆς τοῦ κοινοῦ.

Τὸ κατ' ἐμέ, νομίζω νομιμωτάτην αὐτὴν τὴν τολμὴν· θὰ πειραθῶ νὰ τὴν δικαιολογήσω.

Δικαιοῦμεθα, βεβαίως, νὰ ἐναβρυνώμεθα ἐπὶ τῇ ἐπιστήμῃ μας τοῦ 18^{ου}0. Συγχρίνοντες ὁ,τι γινώσκουμεν σήμερον πρὸς ὁ,τι ἐγίνωσκον οἱ πρόγονοί μας τοῦ 1490, θὰ θαυμάσωμεν τὴν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας κατακτητικὴν πορείαν τοῦ ἀνθρώπου. Τέσσαρας αἰῶνας ἤρκεσαν πρὸς δημιουργίαν ἐπιστημῶν, μὴ ὑπαρχουσῶν οὐδὲ κατ' ὄνομα, ἀπὸ τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς μηχανικῆς μέχρι τῆς χημείας καὶ τῆς φυσιολογίας. Μὴ τοι μετὰ τέσσαρας αἰῶνας, κατὰ τὸ 2^{ου}90, δὲν θὰ ἐκπλήττωνται οἱ ὑστερόγονοί μας ἐπὶ τῇ ἀμαθείᾳ τῆς σήμερον; καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῇ οἰήσει ἡμῶν τοῦ ἀρνεῖσθαι ἀνεξετάστως πᾶν ὁ,τι δὲν ἐννοοῦμεν;

Ναί! ἡ ἐπιστήμη μας εἶνε πολὺ νέα ἢ ὥστε νὰ δικαιοῦται νὰ εἶνε ἀπόλυτος ἐν ταῖς ἀρνήσεσι: παράλογον τὸ λέγειν: «Δὲν θὰ προχωρήσωμεν προσωτέρω. Ἰδοὺ πράγματα, ἅτινα οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐξηγήσῃ. Ἰδοὺ φαινόμενα παράλογα καὶ ἄπερ οὐδὲ πρέπει μάλιστα νὰ ζητῶμεν νὰ ἐννοήσωμεν, καθὼς ὑπερβαίνοντα τὰ ὅρια τῶν γνώσεών μας.» Τὸ ὁμιλεῖν οὕτω, σημαίνει περιορίζειν ἐν μικρῷ ἀριθμῷ τοὺς ὀρισμένους νόμους καὶ τὰ γνωστὰ ἤδη πράγ-

¹⁾ Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἐπιχρύστου ἐκδοθέντος συγγράμματος τοῦ διδάκτορος Ch. Richet (καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἰταλικῆς τῶν Παισιῶν) καταχωρισθὲν ἐν τῇ «Revue Scientifique» (20 Ἰοβρίου 1890) καὶ ἄλλοις περιοδικαῖς.

²⁾ Τὸ ἀγγλικὸν τῶν κ. κ. Gurney, Myers καὶ Podmore (1888) ὑπὸ τὸν τίτλον «Phantasms of the Living».

ματτα· σημαίνει καταδίκην εἰς τὴν ἀδράνειαν, ἄρνησιν τῆς προόδου, ἀποποίησην, ἐκ τοῦ προτέρου, μιᾶς τῶν θεμελιωδῶν ἀνακκαλύψεων, τῶν διανοητικῶν ἀγνωστον ὁδῶν καὶ δημιουργουσῶν νέον κόσμον· τοῦτο σημαίνει διαδοχὴν τῆς προόδου παρὰ τῆς ρουτίνας.

Ἐν Ἀσίᾳ, μέγας λαὸς διέμεινε στάσιμος ἀπὸ τριάκοντα αἰώνων, ἐπειδὴ οὕτω πῶς ἐσυλλογίζετο· Ὑπάρχουσι ἐν Κίνα μανδαρίνοι λίαν εὐπαιδευτοί, πολυμαθέστατοι, ὑποστάντες ἐξετάσεις λίαν δυσχερεῖς, λίαν περιπλόκους, καθ' ἃς ὀφείλουσαν ἀποδείξωσι ἐμβριθῆ γνῶσιν τῶν παρὰ τοῦ Κομφυκίου καὶ τῶν μαθητῶν του διδασκασίων ἀληθειῶν. Ἀλλὰ δὲν ἀποφασίζουσι νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω ἢ ἄνωτέρω. Δὲν ἀπομακρύνονται τοῦ Κομφυκίου. Οὗτος εἶνε ὀλοκληρὸς ὁ ὀρίζων αὐτῶν· τόσῳ δ' ἀποκτηνωμένοι διατελοῦσι, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ἐνοήσωσιν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἐκτὸς αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἡμετέροις πολιτισμοῖς, καίτοι φιλτέροις πρὸς τὴν πρόοδον, δεσπόζει ἀνάλογόν τι πνεῦμα. Ὁμοιάζομεν ἅπαντες κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς τοὺς μανδαρίνους· θέλομεν νὰ περιορίσωμεν τὸν κύκλον τῶν γνώσεών μας ἀποικειστικῶς εἰς τὰ κλασικὰ μας μόνον βιβλία. Σέβουσι τὴν ἐπιστήμην, τιμῶσιν αὐτήν, καὶ δικαίως· ἀλλ' οὐδόλως τῇ ἐπιτρέπουσι ν' ἀπομακρυνθῆ τῆς τετριμμένης ὁδοῦ, τῆς παρὰ τῶν διδασκάλων διαχαρχθείσης τροχιάς, εἰς τρόπον ὥστε κινωρκαὴς τις ἀλήθεια διακινδυνεύει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀντεπιστημονικὴ.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι νέκι ἀλήθειαι· ὅσῳ δ' ἀλλόκοτοι καὶ φαίνονται εἰς τὴν ρουτίαν μας, θ' ἀποδειχθῶσι ποτε ἐπιστημονικῶς· δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Εἶνε χιλιάκις βέβαιον ὅτι παρερχόμεθα, χωρὶς νὰ βλέπωμεν, πρὸ φαινομένων φαινομένων, ἅτινα ἀγνωσοῦμεν νὰ παρατηρήσωμεν, νὰ προκαλέσωμεν. Αἱ ἀληθεῖς ψευδαισθήσεις, αἰτίνας εἶνε τὸ κύριον θέμα τοῦ βιβλίου τούτου, τυγχάνουσιν ἐξ αὐτῶν τῶν φαινομένων· δυσχερῶς τὰ βλέπομεν, διότι ἡ προσοχὴ μας δὲν προσελεύσθη πρὸς αὐτὰ ἀρκούντως· δυσχερῶς τὰ παραδεχόμεθα, διότι φοβοῦμεθα πᾶν ὅ,τι νέον, διότι ἡ καινοφοβία δεσπόζει τῶν παλαιῶν καὶ ἀνθηρῶν πολιτισμῶν· διότι δὲν θέλομεν νὰ ἐνοχλήσωσι τὴν ὀκνηρὰν ἡσυχίαν μας δι' ἐπιστημονικῆς τινοῦ ἐπικραστίας, ἥτις δυνάτῃ νὰ διατρέξῃ τὰς τιμαριωτικὰς ιδέας καὶ τὰ ἐπίσημα διδόμενά μας.

Λοιπὸν ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ἀληθῶν ψευδαισθήσεων οἱ κκ. Guiney¹⁾, Myers καὶ Podmore ἐπειράθησαν νὰ συμβιβάσωσιν ὅ,τι φαίνεται ἀσυμβίβαστον· ἀφ' ἑνὸς αὐστηρὰ ἀκρίβεια ἐν τῇ ἀποδείξει· ἀφ' ἑτέρου, τόλμη ὑπέμετρος ἐν τῇ ὑπόθεσει. Τούτων ἕνεκα τὸ ἔργον τυγχάνει ὄντως ἐπιστημονικόν, ὅσῳ παράδοξον καὶ φαίνεται τὸ συμπέρασμα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν οικειοποιουμένων τὸ μονοπῶλιον τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος.

Ἐποθέσωμεν ὅτι πρόκειται ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ὑπάρχουσι ψευδαισθήσεις, αἰτίνας ἀντὶ ν' ἀποδίδονται εἰς τὴν τύχην τῆς φαντασίας, παρουσιάζουσι σχέσιν τινα στενὴν πρὸς πραγματικόν τι γεγονός, μεμακρυσμένον, ἀδύνατον νὰ τὸ γινώσκωμεν διὰ τῶν κανονικῶν μας αἰσθήσεων²⁾· πῶς τότε νὰ ἐπιληθῶμεν τῆς ἀποδείξεως;

Δὲν βλέπω πρὸς τοῦτο ἢ τρεῖς τρόπους· 1ον τὸν συλλογισμὸν, 2ον τὴν παροκλήρησιν, 3ον τὸν πειραματισμὸν.

Ἐξετάσωμεν λοιπὸν ἀλληλοδιαδόχως αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τρόπους καὶ ἴδωμεν τί ἀξίζουσιν οἱ μὲν καὶ οἱ δέ.

Ὁ συλλογισμὸς τυγχάνει ἀνεπαρκῆς· δῆλον τοῦτο. Οὐδέποτε διὰ τοῦ $A+B$ θὰ δυνηθῆ τις ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὑπάρχουσι ἀνὰ τὸν κόσμον βρυκόλακες ἢ φαντάσματα. Ἀλλ' οὐδ' ἐπίσης πάλιν εἶνε ποτὲ δυνατὸν διὰ τοῦ συλλογισμοῦ ν' ἀποδειχθῆ τὸ πρᾶγμα ἀποφατικῶς. Συλλογισμοί, ἐνστάσεις, ἀντιλογίαι, ἐπαγωγαί, παραλογισμοί, ὑπολογισμοί τῶν πιθανοτήτων ἢ ὀλοκληρωτικοὶ ὑπολογισμοί, ἅπαν τὸ μηχανημα τοῦτο θὰ ἦ ἀλυσιτελὲς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν φαντασμάτων. Ὅλα ταῦτα δὲν εἶνε ἢ λόγια, καὶ πρέπει νὰ μεταβῶμεν εἰς ἄλλην ἀπόδειξιν.

¹⁾ Ὁ ἰσοθάνων ἦδη Ἐδ. Γκούρνεϋ ἦτο ψυχολόγος εὐφυῆς ἄμα καὶ πολυμαθής. Συνέγραψε ἕν ἔργον διάσημον περὶ φυσιολογικῆς ψυχολογίας: The power of sounds. Αἱ ἐπὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ ἐρευνᾶί του μαρτυροῦσι σπανίαν διορατικὴν ὁξυδέρκειαν.

²⁾ Ἰδοὺ ἕν παράδειγμα ἀκρίβει· Ὁ Α, διαμείνων ἐν Ἰνδία, βλέπει τὴν 12 Ἰανουαρίου, τὴν 8ην τῆς ἐπτερας, τὴν σκιάν, τὸ φάντασμα τοῦ ἀδελφοῦ του Β διαμείνοντος ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ, ἐξ ὅσων γινώσκει ὁ Α, ἔχοντος καλῶς τὴν ὑγείαν καὶ οὐδένα κίνδυνον διατρέχοντος. Ἀλλ' ὁ Β, συμβαίνει ν' ἀποθάνῃ τὴν 12 Ἰανουαρίου ὥρας τινὰς πρότερον, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γινώσκη ὁ Α. Ἄρα ἡ ψευδαισθήσις τοῦ Α εἶνε ἀληθής, σχετικῶς πρὸς τὸν τοῦ Β θάνατον, ἀληθῆ καὶ τοῦτον ὄντα.

Ἡ παρατήρησις εἶνε πολύτιμον βοήθημα· ἀλλ' ἡ θεωρία αὐτῆ ἐνέχει χαρακτῆρα ἐμπειρικόν, τυχαῖον, μὴ ἐπιτρέποντα ἀποδείξιν ἀπολύτως ἀναμφίλεκτον. Ἐν τούτοις, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως συνελέγησαν περιστατικά τινα λίαν συμπληρωτικά, λίαν ἀποδεικτικά — καὶ ἅτινα ἀναγινώσκει τις κατωτέρω — ἀποτελοῦντα γεγονότα θετικά.

Ἡ ἐξήγησις βεβαίως τυγχάνει δυσχερῆς· ἀλλὰ, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον ν' ἀποδοθῇ τὸ πρᾶγμα εἰς κακὴν πίστιν πρὸς τοὺς ἐξερευνητάς ἢ εἰς τὴν πιθανότητα τυχαίας τινὸς συμπτώσεως.

Τότε ἐπιβάλλεται τὸ συμπέρασμα. Ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῆς ψευδαισθήσεως τοῦ Α καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Β: σχέσις ὀλοτελῶς διαφεύγουσα ἡμᾶς, ὀφείλοντας νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἐπιβεβαιώσιν μόνον αὐτῆς. Ἐπιτελέσωμεν λοιπὸν αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν: ἐπιτελέσωμεν αὐτὴν εἰλικρινῶς, εὐτόλμως, καὶ ἄς ἐξαγκώμεν τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει δεσμός τις μεταξὺ τῶν δύο φαινομένων.

Ἡ θεωρία αὕτη εἶνε τῇ ἀληθείᾳ διδόμενον ἐμπειρικόν. Δὲν παράγεται ὁπότεν ἡμεῖς τὸ θελήσωμεν. Εἶνε γεγονός· δὲν εἶνε νόμος. Εἶνε φαινόμενον διοραθέν· δὲν εἶνε φαινόμενον μελετηθέν. Οὕτω πως ἐγίνωσκον καὶ πρὸ τοῦ Φραγκλίνου καὶ τοῦ Γαλβάνη τὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ! Ἐγίνωσκον ὅτι αἱ οἰκίαι, τὰ ἐπιπλα, οἱ ἄνθρωποι ἐκαραυνοβολοῦντο· ἀλλ' εἰς τὴν βεβαίωσιν μόνον τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀστραπῆς περιωρίζοντο. Δὲν ἐγίνωσκον οὔτε τοὺς λόγους τοῦ ἠλεκτρικοῦ σπινθήρος, οὔτε τὰς προκλούσας αὐτὸν αἰτίαι. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦτο τυχαῖος τις ἐμπειρισμός· διότι αἱ θεωρητικαὶ ἐπιστῆμαι δὲν δύνανται σχεδὸν νὰ ὑπερβῶσι τὸν ἐμπειρισμόν.

Καὶ ὅμως, πολλαὶ παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, τόσῳ καλῶς ἐξελέγησαν, τόσῳ ἐντελεῖς εἶνε, ὥστε δυσχερῆς ἀποβαίνει τὸ νὰ μὴ συγκλονισθῇ τις ἐκ παρομοίων ἀποδείξεων.

Ἄν μοι ἐπετρέπετο ν' ἀναρῶ αὐτὸ τὸ ἐμὸν παράδειγμα, ἠδυνάμην νὰ ὁμολογήσω ὅτι, ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει διηγημάτων τινῶν ἐκθεσιμῶν ἐν τοῖς Phantasm of the Living εἶχον αἰσθανθῆ διαφόρους ἀλληλοδιαδόχους ἐντυπώσεις. Ἡρξάμην τῆς ἀναγνώσεως μετὰ τινος χλευαστικῆς ἀπιστίας· ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐπειδὴ δὲν κατέχομαι ὑπ' οὐδενὸς φρενισμοῦ πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν λε-

γομένην ἐπίσημον, συνελάμβανον τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν διηγημάτων ἦσαν εἰλικρινῆ, ὅτι ἐλήφθησαν πολλαπλαῖ προφυλάξεις, ἀναγκαῖαι πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀuthenticότητος τῶν γεγονότων δι' ἀκριβῶν μαρτυριῶν, καὶ, ὅτι, ὅσῳ ἀλλόκοτον κἂν φαινῆται τὸ συμπέρασμα, δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ τὴν παραδοχὴν του.

Ἄλλὰ — ἐδῶ ἐγκεῖται τὸ ἐλάττωμα τῶν ἐπιστημῶν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐμπειρισμοῦ καὶ ὅχι ἐπὶ τοῦ πειραματισμοῦ ἐπαναπαυομένων — ἡ ἐκ τῶν τοιούτων διηγημάτων πεποιθήσις τυγχάνει ἀνίσχυρος. Προκειμένου περὶ πράγματος δυναμένου νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὡς ἡ ἀναλογικὴ σύνθεσις τοῦ ὕδατος ἐξ ὕδρογόνου καὶ ὀξυγόνου, ἀποκλείεται πᾶς λόγος ἀμφιβολίας ἢ διαταγμοῦ. Ἡ σύνθεσις τοῦ ὕδατος εἶνε πρᾶγμα ἀπολύτου βεβαιότητος, ἐνῶ ἡ ἀuthenticότης καὶ ἡ καλὴ παρατήρησις ψευδαισθήσεώς τινος τυγχάνουσι σχετικῆς μόνον καὶ ἀορίστου βεβαιότητος.

Ἄδιόφορον ὅμως· διότι — ἐκτὸς ἂν τοιμήσωμεν ν' ἀρνηθῶμεν πᾶσαν ἀξίαν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους μαρτυρίας — αἱ ἱστορίαι αὗται εἶνε ἀληθεῖς καὶ ἀκριβεῖς. Τὸ μακροχρόνιον καὶ ἐργῶδες ἔργον τῶν κ. Γκούρνεϋ, Μύερς καὶ Ποδμύρ συνίσταται ἀκριβῶς, ἐν τῇ συλλογῇ τῶν μαρτυριῶν, ἐν τῇ βεβαίωσει τῶν ἀναφερομένων γεγονότων, ἐν τῇ ἀποδείξει τῶν χρονολογιῶν, τῶν ὥρων καὶ τόπων, ἐξ ἐγγράφων ἐπιστήμων. Ἐννοεῖ τις ὅποιον ἀπέραντον ἀνταπόκρισιν ἀπήτησεν ἡ ἐξέλεγχξις αὕτη. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λυπηθῇ τις ἐπὶ τοῖς τοσοῦτοις ἀγῶσιν, ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπέβη λαμπρόν. Ἀναφέρονται γεγονότα λίαν ἀκριβῆ, ἀναμφήριστα. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ διὰ τὴν διὰ μαρτυριῶν ἀπόδειξιν, ἐγένετο. Περισσοτέρα βεβαιότης δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐν χρήσει μεθόδου, τῆς ὑστερούσης τῆς τοῦ πειραματισμοῦ.

Ἴδωμεν ἤδη, τί παρέχει ἡμῖν ὁ πειραματισμός ἐν παρομοίῳ ζητήματι. Παρέχει, δὲν δειλῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὀλίγον τι μόνον. Μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς μας δὲν ἠδυνήθημεν, οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δέ, ν' ἀποδείξωμεν κατηγορηματικῶς ὅτι συμβαίνει διανοητικὴ ὑποβολή, μεταβίβασις τῆς σκέψεως, δικύγεια (;) (lucidité), τηλεπαθητικὸς ὕπνος. Ἡ ὀλοσχερῆς ἀπόδειξις μᾶς διαφεύγει· διότι, ἂν τὴν εἶχομεν, θὰ ἦτο τόσῳ φαινή, ὥστε οὐδεὶς θ' ἀπέμενε ἀπι-

στῶν. Ἀλλοίμονον! αἱ πειραματικαὶ ἀποδείξεις εἶνε ἀνίσχυροὶ νὰ διασκεδάσωσι τὴν δυσπιστίαν. Βεβαίως ἀπαντῶσιν ἔνθεν κακῆθεν λαμπρὰ ἀποτελέσματα, ἄτινα, τὸ κατ' ἐμέ, θεωρῶ πειστικώτατα, ἀλλὰ δὲν ἀξιώ διὰ τούτου ὅτι εἶνε καὶ ὀριστικά. Οἱ Ἀλχημισταὶ ὠμίλου, μετὰ ζέσεως περὶ τοῦ τελευταίου πειραματισμοῦ, *experimentum crucis*, ὃν ἐσπούδαζον ὡς κορωνίδα τῶν ἀγῶνων τῶν. Λοιπόν, αὐτὸν τὸν *experimentum crucis* οὐδεὶς ἠδυνήθη ἔτι νὰ παραγάγῃ. Ἐγένοντο ἀξιόλογοι πειραματισμοί, ἀπόπειραι σχεδὸν ἐπιτυχοῦσαι· ἀλλὰ, μεθ' ὅλην τὴν ἐπιτυχίαν, ἐπαφῆκαν κάποιον μέρος εἰς τὸν σκεπτικισμὸν καὶ εἰς τὴν ἀπιστίαν ὡσεὶ *caput mortuum*, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν Ἀλχημιστῶν, ἐπιτρέπον τὴν ἀμφιβολίαν καὶ παρεμποδίζον τὸν προσελκυσμὸν πρὸς τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν.

Ὅμιλῶν οὕτω, δὲν σκοπῶ βεβαίως νὰ ὑποτιμῆσω τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα, ἀποτελέσματα λίαν σπουδαῖα, ἄτινα θὰ προσεέλκουν τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ἀπάντων, ἂν ἠδυνάμεθα νὰ τὰ ἀναπαραγάγωμεν κατὰ βούλησιν, καὶ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνωμεν πολλάκις μετὰ τῆς βεβαιότητος τῆς αὐτῆς προηγουμένης ἐπιτυχίας ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἰχνῶν. Τὸ καθιστῶν τὰς πειραματικὰς ἀποδείξεις ἀνίσχυρους δὲν εἶνε διότι τυγχάνουσιν ἐλαττωματικαί—ὑπάρχουσιν ἐξαίρετοι τοιαῦται, ἅς ἀπαντᾷ τις ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ—ἀλλὰ διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπαναληφθῶσι. Τοῦτο δὲ εἶνε εὐνόητον, ἂν ἀναλογισθῶμεν τὴν ἄπειρον ποικιλίαν τῶν ἀνθρωπίνων διανοιῶν, τῶν ὡσαύτως μεταβαλλομένων καὶ αὐτῶν ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον, κατὰ τοὺς καθολοκληρίαν διαφεύγοντας ἡμᾶς μυστηριώδεις νόμους.

Βεβαίως, τοῦτο εἶνε λυτηρόν, καθότι ἡ πειραματικὴ ἀπόδειξις ὅταν ἐπέλθῃ—καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ ἐντὸς ὀλίγου—ἐνέχει τὸ προτέρημα τοῦ νὰ μὴν ἀφίη τὴν παραμικρὰν ὑπεκφυγὴν εἰς τὴν ἀμφιβολίαν. Καθ' ἣν ἂν ἡμέραν ἐπιτευχθῇ ἡ πειραματικὴ ἀπόδειξις τῆς τηλεπαθείας, ἡ τηλεπάθεια δὲν θ' ἀμφισβητηθῇ πλέον, ἀλλὰ θὰ γίνῃ παραδεκτὴ ὡς φαινόμενον φυσικόν, οὕτως ἡ πασιφανές, ὅπως ἡ περιστροφή τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της ἢ ὅπως ἡ μετάδοσις τῆς φθίσεως.

Ἄς σκεφθῇ τις τί συνέβη μὲ τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν καὶ τὸν

ὑπνωτισμὸν. Οὐδεὶς ἤθελε νὰ τοὺς παραδεχθῇ: ὠμοιάζον πρὸς μῦθον, πρὸς γελοῖον μύθευμα. Πρὸ δεκαοκτῶ ἐτῶν κἀγὼ κατέγινα μετὰ μεγάλου ζήλου εἰς αὐτόν· ἀλλ' ἤμην ἠναγκασμένος νὰ ὑποκρῦπτωμαι¹⁾, ἵνα μὴν ὑποκινήσω κατ' ἐμοῦ τὴν χλεύην, τὴν περιφρόνησιν, τὸν οἶκτον. Μοὶ ἔλεγον ὅτι θὰ χαθῶ, θὰ περιπέσω ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀγυρτῶν ἢ τῶν ὄνειροπολήσεων. Ἀλλὰ μήτοι ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ χρονικῷ διαστήματι, ἀπὸ τοῦ 1873—1890, αἱ περὶ ὑπνωτισμοῦ ἰδέαι δὲν ὑπέστησαν ἀπροσδόκητον μεταβολήν; *Omnia jam fient fieri qua posse negabam.*

Προβλέπω ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὸ αὐτὸ θὰ συμβῇ καὶ ὡς πρὸς τὴν τηλεπάθειαν, καὶ ὅτι ἡ σημερινὴ τόλμη μας θὰ θεωρηθῇ μετὰ τινα ἔτη λίαν παιδαριώδης *banalité*.

Ὅλιγοι, τφόντι, πειραματισταὶ ἐπειραματίσθησαν μέχρι τοῦδε ἐπιστημοκῶς ἐπὶ τῆς τηλεπαθείας. Εἶτε ἕνεκα ὀκνηρίας πνεύματος, εἶτε ἕνεκα καινοφοβίας, εἶτε ἕνεκα σκεπτικισμοῦ, παρηγωνίσθη τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα. Μικρὸς εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν μελετησάντων αὐτὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἄπειρον ἀριθμὸν τῶν ἐρευνητῶν, τῶν μελετησάντων λ. χ. τὴν σύνθεσιν τῆς πυριδίνης καὶ τὰ παράγωγα αὐτῆς. Βέβαια ἡ ἱστορία τῆς πυριδίνης εἶνε ἐνδιαφέρουσα καὶ ἐπὶ τοῦ περιορισμένου τούτου μέρους τῆς χημείας ἐπέτυχον σπουδαίας ἀνακαλύψεις, ἀλλ' ἴσως ἡ κατὰ βάθος γνῶσις αὐτῆς τῆς οὐσίας τυγχάνει ἥττον σπουδαία διὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος ἢ ἡ ἀνάλυσις τῶν ἀποκρῦφων λειτουργῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς: ἡ συνένωσις τῶν ἀτόμων τοῦ ἀνθρακος εἶνε ὠραία σπουδὴ· ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ περιφρονήσωμεν καὶ τὴν σειρὰν τῶν πειραματισμῶν, οἵτινες θὰ διανοιξῶσιν ἴσως—διὰ πρῶτην φορὰν—νέαν τινα δύναμιν, ὅλως ἀγνωστον, τοῦ νοῦς καὶ ἐν τῶν προβλημάτων τοῦ πέραν τῆς ζωῆς, ἄτινα ἀπὸ εἰκοσιν αἰῶνων ἀνεπι-

¹⁾ Σ. Μ. Ὑπὸ παρομοίας, ὡς φαίνεται, ἐπιφυλακτικότητος ἀγόμενος καὶ ὁ ἡμέτερος διδάκτωρ Π. Κυριακός, καθηγητῆς ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ, ἀποφαίνεται ἐν τοῖς μαθήμασι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Γενικῆς Παθολογίας ὅτι ἡ ἀργικὴ ἰδέα ἢ ἔχουσι περὶ τοῦ λεγομένου μαγνητικοῦ ρευστοῦ ὅτι, κατὰ τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν, διὰ τῆς θελήσεως καὶ διὰ μεθόδου ἰδίας, δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς σώματος καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἄλλο, εἶνε ἰδέα ψευδῆς καὶ σαθρά.

τύχῳς ἤψαντο τὰ μέγιστα τῆς ἀνθρωπότητος πνεύματα. Εὐρίσκει τις εὐχερῶς πεντακοσίους χημικούς γράψαντας ὑπομνήματα ἐπὶ τῆς πυρίνης καὶ τῶν πρᾶγῶν αὐτῆς, ὑπομνήματα ἐξίκετα καὶ εὐφυῆ, βασιζόμενα ἐπὶ δυσχερῶν καὶ κοπιωδῶν διερευνῶν, ἀλλ' οὐδ' εἴκοσι ψυχολόγους θὰ εὕρη ἀναλύσαντας εὐμεθόδως τὴν τηλεπαθειαν, τὰ αἷτια αὐτῆς, τὰς συνθήκας καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ αὐτῆς μέσα. Τί λέγω εἴκοσι; Ὅχι, εἴκοσι, ἀλλὰ μόνον 5 ἢ 6. Καίτοι ὅμως ὀλίγοι οὗτοι ἐπέτυχον ἀποτελέσματα ὀριστικά, σπουδαιότατα.

Ὡ! ὅποσον ἄφρονον θέρος νέων γεγονότων, ἂν ἤθελον εὐρεῖ βοηθοὺς ἢ μιμητάς! Δύναται τις νὰ εὕρη, ὑποθέτω, χιλίας ὥρας ἐργασίας ἐξοδευθείσας πρὸς σπουδὴν τῆς πυρίνης, ἀντὶ μιᾶς μόνον ὥρας ἐργασίας πρὸς σπουδὴν τῆς τηλεπαθείας.

Ἄλλ' ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ σύγγραμμα, ὅπερ προσφέρωμεν εἰς τὸ γαλλικὸν δημόσιον. Ἄγνοοῦμεν τὴν ἣν ὑποδοχὴν θὰ εὕρη. Τὸ γαλλικὸν πνεῦμα εἶνε θετικόν, σκεπτικόν ἕως ἡ ἰδέα ὅτι οἱ βρυκόλακες καὶ τὰ φκντάσματα ἔχουσιν ὑπόστασιν τινα, θὰ προκαλέσῃ τὸ μειδίαμα πλεόν τοῦ ἐνὸς τῶν συμπατριωτῶν μας. Ἄλλ' οὐδόλως μᾶς μέλει δι' αὐτὰ τὰ μειδίαματα, ἀρκεῖ νὰ ἐνθαρρύνωμεν ἐξερευνητὴν τινα νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον. Τὰ γεγονότα τῶν ἀληθῶν ψευδαισθήσεων συνελέγησαν πρὸ πάντων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Βεβαίως δυνατόν νὰ εὕρεθῶσι καὶ ἐν Γαλλίᾳ πολλὰ τοιοῦτα. Θέλωμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ πεδίου τῶν ἐρευνῶν μας· τούτου ἕνεκα ποιοῦμεθα ἐκκλήσιν (') εἰς τὴν συνδρομὴν παντὸς καλοθελητοῦ.

Ζητοῦμεν παρατηρήσεις· ζητοῦμεν πειραματισμούς. Ὡς πρὸς τὰς παρατηρήσεις, εἶδομεν πῶς πρέπει τις νὰ ἐπιλαμβάνηται αὐτῶν· διηγήματα πρώτης χειρός, οὕτως εἰπεῖν, εἶνε ἀπαραίτητα. Δέον ὁ σχῶν ψευδαισθήσιν τινα, νὰ τὴν διηγήθῃ ὁ ἴδιος μὲ ὄλας τὰς περιπτώσεις ἕστω καὶ αὐτὰς τὰς φροῦδας φαινομένας. Ἡ παρατήρησις δέον νὰ ἦ ἀπροσωπώλητος, γεγραμμένη μετὰ σκεπτικισμοῦ μᾶλλον ἢ μετὰ εὐπιστίας. Ὁ διηγούμενος δὲν πρέπει νὰ ἐκφέρῃ γνώμην· πρέπει νὰ διηγήθῃ ὅ,τι εἶδεν, ἐπισωρεύων τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἔγγραφα, τὰ ἐνισχύοντα τὸ διήγημα.

(') Σ. Μ. Πιρομοῖαν ἐπέκλησιν καὶ ἡμεῖς ποιοῦμεθα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας διὰ τὸν «Νέον Πυθαγόραν».

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς πειραματισμούς τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει δυσχερέστερον· ἀπαιτεῖται καιρός· ἀπαιτεῖται ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ ἄνευ ἀθυμίας ἢ ἀποθαρρύνσεως ἀπέναντι τῶν αἰεποτε παρουσιαζομένων προσκομμάτων. Ἀπαιτεῖται ὡσαύτως ἀδιάκοπος ἐφαρμογὴ αὐστηρᾶς πειραματικῆς μεθόδου. Ὅσα δὲ δυσχερεῖς κἂν ὦσιν αἱ πολλαπλαῖ αὐταὶ συνθήκαι, δὲν εἶνε ἀδύνατον ν' ἀπαντήσῃ τις τὰς τοιαύτας. Μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν ἤδη ἐν Γαλλίᾳ ὑπνωτικῶν ὑποκειμένων ὑπάρχουσι πολλοὶ ἐπιδεικτικοὶ ἐνὸς εἶδους ἀνατροφῆς, ἐκγυμνάσεως εἰς τὰς λεγομένας ὑπερφυσικὰς δυνάμεις. Ἄς τοὺς διδάξωσι, ἅς τοὺς γυμνάσωσιν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψιν. Ἄς φροντίσουν π. χ. ν' ἀποκτήσωσιν οἱ ὑποκείμενοι οὗτοι τὴν παράδοξον δυνάμιν τοῦ διαγιγνώσκειν τὰς ἀσθενείας, ἂν ἡ δυνάμιν αὕτη ὑπάρχῃ, ἢ ἅς προσπαθήσουν νὰ προκαλῶσι τὸν τηλόθεν ὕπνον, ὅπερ φαίνεται ἤδη γεγονὸς πρᾶγματικὸν καίτοι σπάνιον.

Εἶνε καιρός, ἀληθῶς, νὰ ληφθῇ φροντίς ὑπὲρ τούτων τῶν εὐγενῶν προβλημάτων· καὶ ὅμως φοβούμεθα μήπως ὑποδεχθῶσιν αὐτὸ τὸ σύγγραμμά μου μετ' ἀδιαφορίας. Δὲν πτοοῦμεθα ἀπὸ τὰς ἐπικρίσεις. Ἐστῶσαν αὐταὶ ὀλίγον εἰλικρινεῖς καὶ ἄδολοι, καὶ θὰ τὰς δεχθῶμεν μετ' εὐγνωμοσύνης. Ὅχι· ὅ,τι μᾶς πτοεῖ εἶνε ἡ σιγὴ ἀπέναντι τοιοῦτου πονήματος. Ἡ πληθὺς τοῦ δημοσίου προσελκύεται πρὸς τοὺς πρᾶκτικὸς μόνον λόγους. Ἐνδιαφέρεται εἰς νέαν τινα ἐφεύρεσιν μηχανικὴν, εἰς ἀναμόρφωσιν τινα τῆς ὑγιεινῆς. Οὐδὲν δικαιοτέρον βεβαίως· ἀλλὰ δικαί νὰ μὴ θεωρῶμεν ὡς τὰ μάλα σπουδαῖον ὅ,τι δύναται νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου τῶν μυστηρίων; Ναί, δὲν βλέπομεν εἰσέτι τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ τοῦ εἶδους, ἀλλὰ κατὰ τί αὐταὶ τυγχάνουσιν ἥττον ἐνδιαφέρουσαι;

Πρώτην ἤδη φορὰν ἀπετόλμησαν τὴν ἐπιστημονικὴν σπουδὴν τῆς ἐπαύριον τοῦ θανάτου. Τίς λοιπὸν θὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου τούτου, ὅτι εἶνε μία τρέλλα;

Ἐλπίζωμεν ὅτι ὅλοι οἱ ἀναγνώσται τοῦ βιβλίου θὰ ἐννοήσωσιν ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλου τινὸς πρᾶγματος. Εἶνε τὸ πρῶτον βῆμα εἰς ὁδὸν ὄλας νέαν. Τούτου ἕνεκα δεῖται ἐπιεικειᾶς.

Τὸ πόνημα δὲν εἶνε τέλειον· ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ χάσματα. Εἰς τὸ δημόσιον ἐναπόκειται νὰ συμπληρώσῃ αὐτὸ διὰ συμβουλῶν, διὰ

παρατηρήσεων, διὰ πειραματισμῶν καὶ νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον, καθιστάμενον συνεργάτης ἡμῶν πεφωτισμένος καὶ ἐπίμονος. Ἄνευ αὐτοῦ, οὐδὲν δυνάμεθα. Μετ' αὐτοῦ δυνάμεθα — τοῦτο τοῦλάχιστον εἶνε ἡ στερεὰ ἐλπίς μας — νὰ δημιουργήσωμεν βάσεις μιᾶς θετικῆς μεταφυσικῆς ἐπιστήμης, οὐχὶ ἐπερειδομένης ἐπὶ ἀμφιβόλων καὶ νεφελωδῶν πραγματειῶν, ἀλλ' ἐπιστηριζομένης ἐπὶ γεγονότων, ἐπὶ φαινομένων, ἐπὶ πειραματισμῶν.

CH. RICHEL.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἰπὸ τὸν ἄνω τίτλον γράφει ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἡ «Ρουμουνική Ἀνεξαρτησία» τῆς 18)30 Νοεμβρίου ε. ε. τὰ ἐξῆς :

«Ὁ συγγραφεὺς τοῦ δοκιμίου, οὗτινος ἡ «Nouvelle Reuve» ἤρξατο τῆς δημοσιεύσεως, πειράται, ἂν ὄχι νὰ λύσῃ ἅπαντα τὰ ζητήματα, τὰ ὑπὸ τῆς διδασκαλίας τῶν πνευματιστῶν ὑποκινηθέντα, νὰ ὑποδείξῃ ὅμως τοῦλάχιστον τὴν μέθοδον, δι' ἧς ἐπιλαμβάνονται τῶν πειραματισμῶν. Πικρέστη μάρτυς εἰς τινὰς τοιοῦτους, λαβῶν μάλιστα καὶ μέρος ἐνεργόν».

«Τῷ 1857, ὅτε διετέλου καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ λυκαίῳ τῆς Dijon, ἐσχετίσθην μετὰ τινος γράϊας κυρίας, μετρωτάτης μὲν κοινωνικῆς τάξεως καὶ πικιδείας, ἀλλὰ λίαν περιέργου περὶ τὰ τοιαῦτα φαινόμενα. Ἐκαθίσταμεν περὶ τινὰ τραπέζαν, ὃ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο φύλλον χάρτου λευκοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ χάρτου μολυβδίδις προσκεκολλημένη πρὸς μικρὸν κένιστρον ἀνεστραμμένον· ἐπιθέσκαμεν ἑλαφρῶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ νέου τούτου εἶδους κονδυλοφόρου καὶ, μετὰ 10—15 λεπτά τῆς ὥρας, εἶλομεν αὐτὸ κινούμενον καὶ συμπαρασύρον τὴν μολυβδίδα, ἧτις ἐχάρασσε χαρακτῆρας λίαν λεπτούς, καλῶς ἐσχηματισμένους, καὶ πρὸς με ἐστραμμένους. Ὁ πειραματισμὸς οὗτος ἐπανελήφθη πολλάκις, ἄνευ τινὸς ἐνδιυφέροντος ὡς πρὸς ἐμὲ καὶ τὸ μετ' ἐμοῦ ἐνεργῶν πρόσωπον. Ἐχάνεν αὐτὸ τὸν καιρὸν του εἰς τοὺς τοιοῦτους

πειραματισμούς, ἀλλ' ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν διερχόμενον οὕτω τὸ καιρὸν του. Αἱ φράσεις ἦσαν γαλλιστί, κατὰ τὸν ἐμὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ὁμιλεῖν, ἐννοῶ τρόπον γενικόν, οὐχὶ δὲ ὡς πρὸς τὴν λεπτομέρειαν τῶν γραφομένων. Ἡ κίνησις, ἡ ὠθοῦσα τὴν γράφουσαν μολυβδίδα, διευτυποῦτο, — ἂν πιστεύσωμεν αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον γλώσσαν — ὑπὸ τινος πνεύματος, ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἀνεψιάς τινος νεαρᾶς τῆς ἀπέναντί μου, θανούσης ἄρτι. Τί δὲ μᾶς ἔλεγε τὸ θαυμάσιον μολυβδοκόνδυλον! Μᾶς ἐξεθετεν, ἐν τῇ γενικότητι καὶ τῷ μεγαλείῳ τῆς τὴν διδασκαλίαν τοῦ «Βιβλίου τῶν Πνευμάτων» τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ, ὅπερ βιβλίον δὲν εἶχεν ἔτι ἐκδοθῆ, ἢ δὲν ἐγίνωσκον ἐγὼ ἔτι τοῦτο. Τὸ ἀπέναντί μου πρόσωπον τὸ ἐγίνωσκαι ἄρα γε; Μήτοι ὦθει, διὰ τῆς χειρὸς καὶ διὰ κινήσεως ἀοράτου τὸ μικρὸν καὶ ἑλαφρὸν κένιστρον, Μήτοι ὦθει οὕτω τὴν μολυβδίδα; Μήτοι τέλος, αὐτὸ ἔγραφε διὰ τῆς μολυβδίδος; ἀλλὰ πάλιν νὰ γράφῃ ἀντίστροφῶς; καθότι τὰ γράμματα ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς με, ἄλλως τε ψιλὰ καὶ κατὰ τὸν γραφικὸν μου χαρακτῆρα;

Δὲν εἶνε λοιπὸν παραδεκτὸν ὅτι ἡ κυρία αὕτη ἦτο ἡ γράφουσα, ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ βεβαίως, καίτοι ἐφκινετο, ὅτι εἶχον μέρος τι πρὸς τοῦτο· ἀλλὰ κατὰ πόσον καὶ ὅποσον;

Ἡμέραν τινὰ, τὰ γράμματα, βραδύτερον μὲν χαραχθέντα, ἀλλὰ συνάμικ λεπτότερα καὶ εὐρινέστερα παρὰ τὸ σῆνηδες, ἐσχημάτισαν εἰρμόν τινὰ, ἐξ οὗ, κατ' ἀρχάς, δὲν ἐνόησα τίποτε: μετὰ τὸ τέλος δύο σειρῶν, γραφεισῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, παρατήρησα ὅτι ἦσαν λατινικὰ καὶ ὅτι αἱ λέξεις δὲν ἦσαν κεχωρισμένα. Πέντε σειραὶ ἐγράφησαν οὕτω. Δὲν δύναμαι ἤδη νὰ τὰς ἀναγράψω· ἀπωλέσθησαν. Ἦσαν ἀπάντησις, εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἂν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἴδω τὸ πνεῦμα. Ναί, μοὶ ἔλεγον, διὰ τῆς τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐξάψεως, ἧς μοὶ ἔδιδον τὴν συνταγὴν λατινιστί. Δὲν ἐπειράθην του τοιοῦτου, μὴ ἀποδώσας τότε εἰς αὐτὸ ἄλλο ἐνδιαφέρον ἢ ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἦμην, τὴν φράξιν ἐκείνην, ἀπολύτως ξένος πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν γλώσσαν τοῦ μαγικοῦ μολυβδοκονδύλου. Ἀλλὰ τὸ γράψιμον ἦτο τὸ ἰδικόν μου καὶ πρὸς ἐμὲ πάντοτε ἐστραμμένον. Μήτοι ἡ ἀπέναντί μου γυνή, ἡ ἀμαθὴς καὶ ἀπλοϊκὴ, ἐγίνωσκεν ἀπὸ στήθους ὀλόκληρον χωρίον λατινικόν (ἐκ πέντε μακρῶν γραμμῶν, διὰ γραμμάτων λεπτῶν καὶ στενῶν, ἐπὶ χάρτου μεγάλου σχήματος), ἀπαντῶν εἰς

έρωτησιν, ἦν δὲν εἶχε λόγον τινὰ ἴδιον νὰ προίδη; Ἄλλὰ θὰ τὰ ἔγκραψεν ἀντιστρόφως, διὰ μολυβδίδος, ἦν δὲν ἐκράτει, τῶν χειρῶν διατελουσῶν ἀκινήτων ἐπὶ τοῦ κανίστρου;

Αὕτη διηγήθη τὸ γεγονός εἰς ἀξιομακτικόν τινα, ἀνεψιόν της, ὅστις τῇ εἶπε σκώπτων τὴν εὐπιστίαν της, ὅτι ὁ καθηγητὴς τὴν ἐξηπάτησεν. Ἐγὼ εἶχον ἐξαπατήσει τὴν κκλήν γρακίαν! Ἐγὼ διέπραξα τὰ πάντα! Ἐννοῶ αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν ἐν τῷ στόματι ἀξιομακτικοῦ μὴ εἰδότης με· ἂν μ' ἐγνώριζε, δὲν θὰ ἐπέτρεπεν εἰς ἐκυτόν τὸ τοιοῦτον. Οἶδα κκλῶς ἐγὼ ὅτι οὐδένα ἐξηπάτησα, διηρώτων δ' ἐμυτόν, ἀπεναντίας, μήτοι ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαπατηθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονός εἶνε ἀξιοσημεῖωτον. Ἴδου καὶ ἄλλα:

Εἰς Καρκασόνην, τῷ 1865, μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς χηρείας μου, ἐσχετίσθην μετὰ τινος νεάνιδος, εὐπόρου οἰκογενείας, προικισμένης δι' ἐξιδικαμένης μεσαζούσης δυνάμεως· ἀπεκοιμᾶτο, ἐπαφινόμενη ἐκουσίως εἰς τὴν ἐπήρειαν ἀοράτου μαγνητιστοῦ· ἐν δὲν ἐπήρχετο ὁ ὕπνος, ἀπέβηκε κινδυνώδης ἢ τεχνητὴ αὐτοῦ πρόκλησις. Ἀποκοιμωμένη, ἔθλεπε πνεύματα, συνωμίλει μετ' αὐτῶν. Παρρυσκετό τις δὲ τότε εἰς συνομιλίαν μετὰξὺ δύο συνομιλούντων, ὧν τὸν μὲν ἕνα ἤκουε, τὸν δ' ἕτερον ἐμάντευεν. Ἄφινεν αὕτη τὸ σῶμά της, τὸ ἐγκαταλίμπανεν εἰς τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἤθελε νὰ ἐνσωματωθῇ ἐν αὐτῇ, νὰ ὁμιλῇ, νὰ ἐνεργῇ διὰ τῶν ὀργάνων της· εἶτα ἐπανεισήρχετο, ὁμίλει, ἐνήργει ἢ ἴδια, ἀφύπνωτε τέλος, ἐξεγειρομένη, ὡσεὶ ἐκ βαθέος ὕπνου, ἄνευ ὀνείρων: οὐδεμίαν ἀνάμνησιν εἶχε μετὰ τὴν ἐξέγερσιν, τῶν ὅσων εἶχεν ἰδεῖ ἢ διαπράξει κοιμωμένη, ἐνῶ κοιμωμένη ἐνεθυμεῖτο τὰς τε ἐγρηγόρσεις καὶ τοὺς προηγουμένους της ὕπνους, συνήνου ἐν μιᾷ μόνῃ γενικῇ ἀναμνήσει—δηλούση τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου—τὰς δύο μνήμας τῶν δύο της καταστάσεων.

Τὴν εἶδον πολλάκις· ὁ πειρασμὸς ἐπικνελήθη ἐπίσης πολλάκις. Ἦμην μόνος μετ' αὐτῆς. Ἐκοιμᾶτο, καὶ τότε, ἄλλοτε συνωμίλει μετὰ τῆς ἀγαπητῆς μοι τεθνεώσης, ἧς δὲν ἤκουον μὲν, ἀλλ' ἐμάντευον τὰς ἀποκρίσεις, ὁμοιοζούσας πρὸς τὸν χαρακτῆρά της, ὃν ἢ μεσάζουσα, οὐδέποτε ἰδοῦσα αὐτήν, δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ· ἄλλοτε τῇ ἐδάκνειζε τὰ ὄργανά της, καὶ τότε ἢ θανοῦσα, διὰ τοῦ στόματος της μεσάζουσης, μοὶ ὁμίλει ἐκκῶς καὶ οἰκειότατα.

Ὅφειλῶ νὰ εἶπω ὅτι δὲν ἤμουν ἐντελῶς πεπεισμένος· αἱ ἀναμνήσεις ἐκείνης ἧτις συνεμερίσθη τὸν βίον μου, μ' ἐφαίνοντο κάπως ἀόριστοι, συγκεχυμένοι. Τούτου ἕνεκα διετήρουν ἀμφιβολίαν τινὰ ἀκατανίκητον, καὶ δὲν ἐνέδιδον εἰσέτι. Ἐν τούτοις ἐνεῖχον ἐνίοτε ἀκρίθειαν καταπειστικὴν. Συνέβη ποτὲ, ἐν ᾧ μοὶ ὁμίλει οὕτω, ν' ἀκουσθῇ ἔξω μουσικὸν τι ὄργανον τῆς Βαρβαρίας, παίζον ἦχον τινὰ χοροῦ, ὃν δὲν ἔτυχε ν' ἀκούσω, ἀφ' ἧς ἡ σύζυγός μου πρό τινος χρόνου πρὸ τοῦ θανάτου της, μόνῃ μετ' ἐμοῦ οὔσα ἐν τῷ δωματίῳ, εἶχεν ἀρχίσει αἰφνης χορεύουσα, ζωηρὰ καὶ εὐθυμος, ὡς ἦτο πάντοτε. Ἄμα ὡς εἶχεν ἀκούσει τότε αὐτὸν τὸν ἴδιον ἦχον: συγκοινωνοῦσα λοιπὸν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν (ἂν ἦτο ἡ ἴδια) δι' ἐνὸς δανείου σώματος καὶ ὁμιλοῦσα διὰ ξένου στόματος, ἤκουσεν αὕτη τὸν ἦχον, διελόπη καὶ ἤρξατο αἰφνης χορεύουσα, ὡς εἶχε κάμει πρὸ τοῦ θανάτου της, καὶ μοὶ εἶπεν: «Ἐνθυμεῖσαι:». Αἱ αὐταὶ κινήσεις, αἱ αὐταὶ στάσεις, αἱ αὐταὶ χειρονομίαι· ἦτο αὕτη αὕτη: συγκινητικὴ, τρομερὰ εἰκὼν μιᾶς παρελθούσης σκηπῆς, ἦν οὐδέποτε εἶχον διηγήθῃ καὶ ἧτις οὐδένα μάρτυρα ἦτο δυνατόν νὰ ἔχη.

Ἡμέραν τινὰ, εἰσῆλθὼν ἀπρόσκλητος καὶ ἄνευ ἀναγγελίας, εἰς τινὰ οἰκίαν, ἐνθα κύριοί τινες κατεγίνοντο περὶ τὴν τοιαύτην σπουδὴν. Ἡ τράπεζα διατέλει εἰς κίνησιν: ἔλεγε, διὰ κτύπου τοῦ ποδός, τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων πνευμάτων· δηλωσάσης δέ, καθ' ἣν στιγμὴν ἀπηρχόμην, τὸ τρίτον γράμμα ἐνὸς ὀνόματος, διηρώτων οἱ παριστάμενοι τί νὰ ἐδήλουν τὰ γράμματα B, I, a, ἢ τράπεζα ἐξηκολούθησε: n. Ἦτο ἡ Blanche, ἡ θυγάτηρ μου. Εἶχεν ἀρχίσει λέγουσα τὸ ὄνομά της πρὶν ἢ τις ἄλλος μὲ ἴδη εἰσερχόμενον, καὶ ἄμα ὡς αὕτη μὲ εἶδεν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἐξωτερικῆς θύρας

Παρετήρησα ἄλλως τε πολλάκις, παρομοίως περιπτώσεις, καθ' ἧς ἀναγγέλλονται τοιοιτοτρόπως πνεύματα συγγενικά τῶν προσώπων ἅτινα εὐρίσκονται ἐτι ἔξω τῆς οἰκίας, ἅτινα οὐδεὶς εἶχεν ἐτι παρατηρήσει καὶ ἅτινα ἀφαινοῦνται καθ' ἣν στιγμὴν εἰς τῶν συγγενῶν τοῦ ἀοράτου κόσμου παρίσταται.

Ὀλίγον τι βραδύτερον, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, νεανίς τις, αὐτοῦπνωτισθεῖσα, βλέπει πνεύματα, ὁμίλει πρὸς αὐτὰ. Κατὰ τινὰ στιγμὴν: «Ἴδου, ἀναφωνεῖ, δύο γυναῖκες· ἴστανται ἐκεῖ, ἐκεῖ,

προσθέτει θεωρούσά με καλῶς (μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους) καὶ ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας πρὸς με — Ποῖκι αὐταὶ αἱ γυναῖκες; Ἐρωτήσατε τὸ ὄνομά των. — Πῶς ὀνομάζεσθε; τείνει τὸ οὖς καὶ ἐπαναλαμβάνει ὅ,τι τῆ εἶπον: A... Al... Ali... Aline. — Καὶ ἡ ἄλλη; — B... Be... Bert... Bl... Blanche. Μετὰ δυσκολίας ἤκουε, ὁ δὲ δισταγμὸς οὗτος δέον νὰ σημειωθῆ. Ἦκουεν ἐντούτοις. Τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἦτο τῆς ἀδελφῆς μου, τὸ ἕτερον τῆς θυγατρὸς μου. Τὰ χαρακτηριστικὰ ἄτινα ἐδήλου — ὄψις, χροιά, ἡλικία κλπ. ἦσαν ἀληθῆ, καίτοι αὐτῆς μὴ γνωρισάσης αὐτάς, οἱ δὲ λόγοι, οὗς ταῖς ἀπέδιδε, συναφόνουν πρὸς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ποιότητά των, τῆς μιᾶς ὀμιλοῦσης ὡς ἡ θυγάτηρ μου, τῆς ἄλλης ὡς ἡ ἀδελφὴ μου Ἠγνῶει ἡ μεσάζουσα τὸ ὄνομα καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς τῆς ἀδελφῆς μου, θανούσης μακρὰν, πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς μου, ἐν τῇ πόλει, ἐν ἣ διέμενον. Ἐφαίνετο ὅτι παραπέτασμά τι μὲ διεχώριζε τῶν παρόντων προσώπων χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ τὰ ἴδω, ἢ νὰ τὰ ἀκούω, ἐνῶ ἄλλος τις τὰ ἔβλεπε καὶ τὰ ἤκουε, χρησιμεύων ὡς διερμηνεὺς μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Κάθηνται ὀκτῶ δέκα περίξ τραπέζης μετὰ μεγάλης συνοίας καὶ ἐν μεγίστῃ σιγῇ: ἡ τράπεζα κρούει γράμματα, σχηματίζοντα ὀνόματα συγγενῶν τεθνεώτων· αἱ κινήσεις εἶνε βραδεῖαι ἢ ταχεῖαι, ἰσχυραὶ ἢ ἀνίσχυροί, ὀξεῖαι ἢ χαλαραὶ, ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως δι' αὐτοὺς τοὺς διαφόρους ρυθμούς, μεταβαλλομένους κατὰ τὸ ἀπροσδοκῆτως παρουσιαζόμενον πνεῦμα, καὶ πολλάκις συνοδευομένους μετὰ χαρακτηριστικῶν συγκινήσεων εὐχαριστήσεως ἢ πόνου, χαρᾶς ἢ λύπης, θυμοῦ, ἀγάπης: ἡ τράπεζα ἐμψυχοῦται.

Ἐσπέραν τινά, ἐφαίνετο ἐμψυχομένη ὑπὸ τινος πνεύματος ἐλαφροῦ καὶ ταραχώδους· ἠρωτήθη ἂν ἦτο δυνατόν νὰ κινηθῆ ἄνευ τινὸς ἐπαφῆς, μὲ τὰς χεῖράς μας ὑψηλά· Ἡ ἀπάντησις ἦτο καταφορτικὴ. Ἐστημεν λοιπὸν ὀλίγον μακρὰν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἠπτόμεθα τῆς τραπέζης οὔτε ἄνωθεν οὔτε πλαγίως· ἐθέσαμεν τὰς χεῖρας ἐκαστοστόμετρά τινα ὑπεράνω. Ἡ τράπεζα τότε ὑψώθη, ἢ, ἵνα εἶπω κάλλιον, ἐπήδησεν, ὤρμησεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς ζῶν θηρίον.

Δὲν ἐπιστεύομεν ὅτι ἦτο δυνατόν τὸ πρᾶγμα, καὶ, μολονότι τὸ ἀπεπειράθημεν, δὲν τὸ ἀνεμένομεν: ἐτρομάξαμεν, ἀλλ' ἐπανηρχίσκαμεν καὶ πολλάκις: πάντοτε ἡ αὐτὴ ἐπιτυχία. Ἰπεδείξαμεν τῇ

τραπέζῃ, διὰ τοῦ λόγου, διαφόρους διευθύνσεις: ἠκολούθησεν αὐτάς, ἐνῶ αἱ χεῖρές μας ἠκολούθουν, χωρὶς νὰ ἐφάπτωνται αὐτῆς. Ἦμεθα ὀλίγοι, ἄπαντες ἐν ἀποστάσει ἰστάμενοι, ἄπαντες ζωηρὸν ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν πειραγματισμὸν λαμβάνοντες, οὐδεὶς δ' ἐξ ἡμῶν, εἶμαι βέβαιος (τὸ παρετήρησα πολὺ καλᾶ), δὲν ἐφήπτετο τῆς τραπέζης.

Ἐνίοτε, μεμονωμένος ἐν τῷ δωματίῳ μου μετὰ μικροῦ τραπέζιου ὑπὸ τὴν χεῖρα, τὸ ἔβλεπον κινούμενον, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ λαμβάνῃ μέρος οὔτε ἡ θέλησίς μου οὔτε ἡ σκέψις μου. Συχνότερον ἡ χεῖρ μου ἔγραφε διὰ καλάμου ἢ μολυβδοκονδύλου. Δὲν εἶμαι καλὸς μεσάζων· αἱ κινήσεις τοῦ τραπέζιου δὲν γίνονται πάντοτε· ἡ γραφὴ εἶνε κοπιώδης, βραδεῖα. Φανερὸν ὅμως ὅτι οἱ πρὸς με ἀποτεινόμενοι λόγοι, αἱ διδόμεναι ἀπαντήσεις, δὲν προέρχονται ἐξ ἐμοῦ ἄλλοτε σύμφωνοι, ἄλλοτε ἀντίθετοι πρὸς ὅ,τι διανοοῦμαι ἢ βούλομαι, πρὸς ὅ,τι ἐπιθυμῶ ἢ ἀναμένω.

Εἶδον πολλὰ τοιαῦτα χειρόγραφα παρ' ἀνθρώπων ἀνυπόπτου φιλαληθείας, μὴ γινωσκόντων ὅ,τι ἡ χεῖρ των ἔγραφε εἰμὴ μετὰ τὴν παρατήρησιν τῶν γραφομένων, ἢ μὴ δυναμένων νὰ τὰ ἀναγνώσῃ ἢ ἀναγινωσκόντων αὐτὰ μετέπειτα, καὶ μετὰ μεγάλης δυσκολίας.

Ἄς προσθέσωμεν ὅτι, ὅσῳ ξένη καὶ φαίνεται ἡ ἰδέα τοῦ μεσάζοντος πρὸς ὅ,τι ἡ χεῖρ του γράφει, ἐκείνο ὅμως ὅπερ γράφει ἡ χεῖρ του τυγχάνει ἐν γένει τῆς στάθμης τῆς νοημοσύνης του, τοῦ ὕφους του, τῆς ὀμιλίας του, τοῦ χαρακτῆρος τῆς γραφῆς του. Προσθέσωμεν ἔτι, πρὸ πάντων, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλλόκοτος ὀμιλία τῶν κινουμένων τραπέζων ἢ τῶν γραφουσῶν χειρῶν, ὡραία ἐνίοτε, ἀγοραία συνηθέστερον, ἀλλ' ὑγιοῦς ἠθικῆς συνήθως, τυγχάνει πολλάκις, περὶ πραγμάτων προκειμένου, ψευδῆς ἢ, ἵνα κάλλιον εἶπω, ἐπικινδύνως ψευδῆς. Εἶδον ἀπαγγελλομένους ὑπὸ τῶν μυστηριωδῶν καὶ ἀμφιβάλων πρακτόρων, τῶν οὐτωσὶ ἐκδηλουμένων, τοὺς γελοιωδεστέρους τῶν μύθων, μετὰ τοιούτων ὅμως λεπτομερειῶν, ὥστε νὰ γίνωνται πιστευτοὶ: ἐξελέγξατε καὶ θὰ εὐρήτε πάντα ψευδῆ. Συμβαίνει δὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ψεύδη νὰ ὦσι μοχθηρὰ συκοφαντία. Γινώσκω παραδείγματα. Δὲν λέγω ὅτι τοῦτο συμβαίνει πάντοτε, ἀλλ' ὅτι συμβαίνει συνήθως. Πρέπει νὰ δυσπιστῶμεν πρὸς ἐκείνην τὴν ὀμιλίαν ἢς ἡ πηγὴ μᾶς εἶνε τόσῳ ὀλίγον γνωστὴ. Δὲν εἶνε δ'

εύχερες τὸ διακρίνειν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ ψεύδους ἢ τῆς πλάνης.

J. E. ALAUX.

Σ. Σ. Ὅχι μόνον ἐν Ρουμανίᾳ ἐξοπλοῦται ὁ Πνευματισμὸς, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλγαρίᾳ, ἐνθα ὁ δόκτωρ Μίρκοβιτς ἤρξατο ἐκδίδων, ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον, πνευματικὸν περιοδικόν, ὑπὸ τὸν τίτλον τὸ «Φῶς».

ΟΛΙΓΑΙ ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΥΦΟΥ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ὑπὸ τοῦ OSWALD WIRTH.

Μέλουσ τοῦ Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν.

Ἡ Ἀπόκρυφος Ἰατρικὴ βασίζεται ἐπὶ τῆς γνώσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὃ, τι τυγχάνει ἐν αὐτῷ ἀόρατον καὶ ἀδιερεύνητον παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπιστήμου ἐπιστήμης. — Ἐνεργεῖ δὲ διὰ μέσων, ἀτινα φαίνονται ἀλόγιστα εἰς ὄντινα δὲν εἶνε μεμνημένος εἰς τοὺς ἀποκρύφους νόμους, τοὺς διέποντας τὴν φύσιν.

Οἱ νόμοι οὗτοι ἐμελετήθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπὸ ἐξόχων ἀνδρῶν, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σοφῶν ἢ Μυγῶν. Ἡ ἐπιστήμη των διεσώθη διὰ τῆς κατὰ παράδοσιν διδασκαλίας· τὸ σύνολον δ' αὐτῆς ἀποτελεῖ τὴν *Μαγείαν*.

Ἀντιστρόφως πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην, ἡ λέξις αὕτη παρίστησι λοιπὸν πᾶν ἄλλο ἢ ὑρασμὰ τι χυδαίων προλήψεων ἢ ὄνειροπολήσεων ἀνευ συστάσεως πραγματικῆς. Ἐξεμεταλλεῖσθη, ἀληθῶς ὑπὸ μεγάλης σειρᾶς ἀπατεῶνων καὶ ἀγυρτῶν, ὧν ὅμως οἱ δόλοι, οἱ παραλογισμοί, αἱ μανίαι ἀποδεικνύουσιν ἀπλούστατα ὅτι οὐδὲν ἐγίνωσκον ἐκ τῆς ἀληθοῦς *Μαγείας*.

Αὕτη εἶνε ἡ ἰστίμη σπουδαία, ἐμβριθής, δύσβατος καὶ δυσχερής ὅπως τὴν ἐκμάθωσιν ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ, πρὸ πάντων, ἐν τῇ πράξει.

Δέον νὰ ἐκπληρώσῃ τις συνθήκας τινὰς διανοητικὰς, ἠθικὰς, φυσικὰς, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἄρῃ ἀκινδύνως τὸν πέπλον τῶν μυστηρίων,

ἀτινα ἡ σοφὴ φύσις ἀποκρύπτει ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κοινοῦ τῶν θνητῶν. Οἱ ριψοκινδυνοῦντες, ἀνευ τινὸς προπαρασκευῆς, εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν Ἀποκρύφων Ἐπιστημῶν, ἐκτίθενται εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ λογικοῦ, ἐν πρώτοις, εἶτα τῆς περιουσίας, ἐνίστε δὲ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς των.

Τούτου ἕνεκα οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος δὲν ἐπέτρεπον τὴν *Μύησιν* ἢ εἰς ἀνδρας ἐκλεκτοὺς, ὑπερνεκλήσαντας δοκιμασίας τινὰς, ὧν αἱ τῆς Ἐλευθερο-Τεκτορίας εἶνε εἰσέτι τὸ σύμβολον.

Αἱ δοκιμασίαι αὗται κέκτηνται μεγίστην σπουδαιότητα. Οὐδεὶς δύναται νὰ τὰς ἀποφύγῃ, ἀν θέλῃ ν' ἀρχθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν γνῶσιν τῶν κρυμμένων πραγμάτων.

Δὲν συνίστανται αὗται. βέβαια, εἰς ἱεροτελεστίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀλλοκότους ἢ τρομακτικὰς. Τοιαῦται δοκιμασίαι εἶνε τὸ *κεκρὸν γράμμα* τῶν ἐν λόγῳ δοκιμασιῶν. Δέον νὰ ὑπαχθῇ τις ὑπ' αὐτὰς ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, ἀν θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν διείσδυσιν τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ καταστῇ τὸ παίγνιον τῶν δηλητηριωδιστέρων τῶν πλανῶν.

Ὑπεκφυγόντες οὕτως ἢ ἄλλως τὰς ἀναπορεύτους δοκιμασίας ἔπεσαν τόσοι ἀποπλανηθέντες εἰς τὰ δίκτυα ψευδοῦς τινος μαγείας, τόσῳ ἀντιθέτου τῆς ἀληθοῦς, ὅσῳ ἡ νύξ τῆς ἡμέρας. — Οὐδὲν χεῖρον τῆς διαφθορᾶς τοῦ καλλιτέρου — *Corruptio optimi pessima*. Οὐδεμία χεῖρων πλάνη ἢ ἡ κακῶς ἐννοουμένη ἀλήθεια.

Τοῦτο ἐπεξηγεῖ τὸ διατί οἱ *Μῦσται* δεικνύονται ἐπιφυλακτικοὶ καὶ σιωπῶντες ἐνώπιον τῶν *βεβήλων*.

Ἡ σιγή των, ἐν τούτοις, δὲν ὑπῆρχε τόσῳ ἀπόλυτος, ὡς ἔδει. Οὕτω δὲ, ἐκπαλαι, οἱ *Μῦσται* ἀνεκέρυζαν τὴν ἀλήθειαν ὑπὸ τὴν μορφήν τῶν ἀλληγοριῶν καὶ τῶν συμβόλων.

Αἱ *Μυθολογίαι* ἔπασαι περικλείουσιν ὑπὸ τοιαύτην ἐποψίν πολυτίμους διδασκαλίαι, ἀνευρισκομένας εἰσέτι ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς παραδόσεσι τῶν διαφόρων λαῶν ἐν τοῖς ἐν χρήσει ἐγκλήμασιν ὄλων τῶν λατρειῶν μέχρι τῶν μύθων καὶ τῶν μυθευμάτων τῶν μοιρῶν τῶν δημῶδων συναξαρίων.

Ἐταιρίαι τινὲς μυστικαὶ ἔσχον ἐκτὸς τούτου τὴν ἀποστολὴν τοῦ μεταβιβάζειν, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, σύνολόν τι γνώσεων θεω-

ρητικῶν καὶ πρακτικῶν, σχετικῶν πρὸς τὴν ἐπιστήμην τῶν ἀρχαίων ἀγιαστηρίων.

Ἡ μᾶλλον ἀξιοσημείωτος τῶν ἐταιριῶν τούτων εἶνε, ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, ἡ *Ἐλευθερο-Τεκτονία*, διδάσκουσα, διὰ τῆς λογικῆς ἐπεξηγήσεως τοῦ *Συμβολισμοῦ* τῆς, τὰς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐνδιαφερούσας νὰ γινώσκῃ ἀληθείας.

Αὐτὸς δὲ ὁ *Συμβολισμὸς* δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ εἰδική τις ἐφαρμογή τοῦ *Παγκοσμίου Συμβολισμοῦ*, οὗτινος τὰ ἐμβλήματα συνίστανται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ *Ὁρατοῦ Σύμπαντος*.

Οὗτος, τῶντι, εἶνε διὰ τοὺς *Μύστας* τὸ *Αἰώνιον Βιβλίον*, ἢ κατ' ἐξοχὴν *Βιβλίον* ἧς τινος ὀφείλου νὰ μάθῃσι τὴν διερμηνείαν τῶν μυστηριωδῶν ἱερογλυφικῶν.

Ἐπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν, ἡ *Ἀλχημία* ἢ ἡ *Ἑρμητικὴ φιλοσοφία* παρίστησι μεγάλης ἀναλογίας πρὸς τὴν *Ἐλευθερο-Τεκτονίαν*.

Ἐνθεν καὶ ἔθεν πρόκειται περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ *Μεγάλου Ἔργου*. Δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἢ εἰς τὴν εἰδικὴν ἀλληγορικὴν γλῶσσαν ἧς χρῶνται οἱ ἀλχημιστὰ καὶ Ἐλευθερο-Τέκτονες πρὸς ἔκφρασιν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ιδέας.

Ἡ ιδέα αὕτη παριστάνεται συμβολικῶς ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν μέρους διὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ *Παγκοσμίου Ναοῦ* τοῦ *Ἀληθοῦς*, τοῦ *Δικαίου*, τοῦ *Ὁραίου*, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ ἐτέρου παρίσταται διὰ τῆς ἀναζήτησεως τοῦ *Φιλοσοφικοῦ Λίθου*.

Κατὰ τὸν *Ἐλιφας Λεύη*, αὕτη ἡ Λίθος παρίστησιν: αὐτὴ τῆ θείᾳ τάξει, τὴν ἀληθῆ θρησκείαν· ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ τάξει, τὴν ἀληθῆ παγκόσμιον ἐπιστήμην, τετραγωνικὴν τὴν βίβιν, στερεάν ὡς ὁ κύβος, ἀπόλυτον ὡς τὰ μαθηματικά· ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, τὴν ἀληθῆ φυσικὴν, τὴν ὀφείλουσαν νὰ καταστήσῃ δυνατὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν βασιλείαν τῆς φύσεως, καθιστῶσα αὐτὸν βασιλέα καὶ ἱερέα τοῦ *Φωτός*, τοῦ ἀπαρτίζοντος τὴν ψυχὴν, τοῦ τελειοῦντος τὰς μορφάς, τοῦ μεταβάλλοντος τὰ κτήνη εἰς ἀνθρώπους, τὰς ἀκάνθας εἰς ῥόδα, τὸν μόλυβδον εἰς χρυσόν».

Ἡ τελευταία αὕτη ιδιότης μόνον τῆς *Φιλοσοφικῆς λίθου* εἰλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν χυδαίων ἀλχημιστῶν. Παρεδόθησαν ἔκτοτε εἰς χημικὰς ἐργασίας, ὀλεθρίας εἰς τὴν νοημοσύνην καὶ καταστρεπτικὰς τοῦ βαλκαντίου των, μὴ ἐννοήσαντες ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν ἀληθῶν

ἐρμηνευτικῶν *φιλοσόφων* δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλληφθῆ κατὰ τὸ γράμμα.

Ἄν ἤθελον εἰσθαι μῦσαι, θὰ ἐγίνωσκον «ὅτι τὰ μέταλλα τῶν *Φιλοσόφων* δὲν εἶνε ὡς τὰ τοῦ πλήθους»· ὅτι τὸ θεῖόν των, ὁ ὑδράργυρός των, τὸ *άλλας* των, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι πρὸς τὰς οὐσίας τὰς κοινῶς δηλουμένας δι' αὐτῶν τῶν λέξεων, καὶ ὅτι τὸ πῦρ των, τέλος, δὲν εἶνε τὸ τῶν μαγειρείων, τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν κοινῶν χημικῶν ἐργαστηρίων.

Ὅλος ὁ συμβολισμὸς τῆς *Ἀλχημίας* ἀνάγεται εἰς τὰς κεκρυμμένας δυνάμεις τῆς Φύσεως Ἄρα, αἱ δυνάμεις αὗται δὲν ἐρμημύσθησαν ὑπὸ τῶν ἀληθῶν σοφῶν πρὸς τὴν ἄγονον μεταποίησιν τῶν κοινῶν μετάλλων εἰς αὐτὸν τὸν χρυσόν, ὃν οἱ φιλάργυροι ἔχουσι ὡς μοναδικὸν Θεόν των.

Ἡ μεταποίησις αὕτη κἂν δυνατὴ—οὐδὲν ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῶν πειραματικῶν ἐπιστημῶν μας ἀποφαίνεται λογικῶς ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου—οὐχ ἦττον βεβαίον εἶνε ὅτι ἡ ἀλλόκοτος αὕτη βιομηχανία θὰ συνεφῶνει πολὺ κακῶς πρὸς τὴν ἐπαγγελλομένην περιφρόνησιν τοῦ φθαρτοῦ πλοῦτου ὑφ' ὅλων τῶν ἀληθῶν φιλοσόφων. Οἱ πόθοι καὶ αἱ τάσεις των θὰ τοὺς εἰλκυον μᾶλλον πρὸς τὴν κτήσιν εὐεργετικῆς δυνάμεως, ἐπιδεικτικῆς τὴν ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς *παγκοσμίου ἱατρικῆς*.

Ἡ δυνάμις αὕτη, κατὰ τοὺς *Ἀλχημιστάς*, ὑπεδουλοῦτο διὰ τῆς κτήσεως τῆς *Φιλοσοφικῆς Λίθου*.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος, φθᾶς εἰς τὸν τρίτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν τῆς *Ἀποκρύφου Μυήσεως*, ἐπιτυγχάνει τὴν ἐν ἑαυτῷ ἀνάπτυξιν δυνάμεων τινῶν μυστηριωδῶν, δι' ὧν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῶσιν ὅλα τὰ θαυμάσια, τὰ εἰς τὴν περίφημον ἀπόκρυφον Λίθον τῶν *Ἑρμητικῶν Φιλοσόφων* ἀποδιδόμενα.

Οἱ εὐπαίδευτοι προσήλυτοι τῆς *Ἐλευθερο-Τεκτονίας* θὰ ἐννοήσωσιν εὐχερῶς περὶ τίνος πρόκειται ἐνταῦθα, ὅταν τοῖς ὑπομνήσωμεν ὅτι οἰκοδομοῦσι *Ναόν*, οὗτινος οἱ ἴδιοι τυγχάνουσι τὸ ὑλικόν.

Ὡς μαθητευόμενοι πειρῶνται νὰ ἀποκαθάρωσι τὸν ἀκατεργαστον *λίθον* ἀπὸ τῶν τραχέων ἐξοχῶν», ὅπως τὸν κατεργασθῶσιν εἰς *κυβικὸν λίθον* μετὰ τῆς ἐργατικῆς τάξεως (*compagnonnage*), καὶ νὰ ἐπιστέψωσιν ἐν τέλει τὸ τῆς μυήσεως στάδιον διὰ τῆς τοῦ

μαγίστορος τάξεως (Maitrise), μετασχηματιζόμενοι οὕτω αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πρὸς πραγματικὴν κτῆσιν τῆς Φιλοσοφικῆς Λίθου.

Αὕτη λοιπὸν δὲν πρῆσιτῃ ἄλλο τι ἢ μίαν κατάστασιν, ἓνα τρόπον τοῦ εἶνε, προσιτὸν τῷ ἀνθρώπῳ, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως ὄρων τινῶν.

Ὅλοι οἱ θυμακτουργοὶ ἔγνωσαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Τὰ «θαύματα» παρήχθησαν ἐκ φυσικῶν αἰτίων, ἅπερ δέδοται ἡμῖν νὰ γνωρίσωμεν.

Δὲν εἶνε λοιπὸν δύσκολον νὰ μάθη τις θεωρητικῶς πῶς γίνονται τὰ «θαύματα». Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς πραγματικῆς παραγωγῆς τῶν, τοῦτο ἀποβαίνει ἡττον εὐχερὲς· διότι ἂν τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης εἶνε ἀξιοσημείωτα ἐπὶ τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, ὅπως καὶ οἱ θεμελιώδεις νόμοι τῆς Τέχνης, «οὐ παντὶ δέδοται» ὅμως καὶ ἡ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἀληθοῦς μαγίστορος ἐφαρμογὴ αὐτῶν.

Μὴ λησμονῶμεν ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ ὅτι ἡ παγκόσμιος ἰατρικὴ τείνει πρὸς τὸ θεραπεύειν πᾶσαν ἀσθενεῖαν, τόσῳ τὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ὅσῳ καὶ τὰς τοῦ σώματος. Ἐφαρμόζεται εἰς τε τὰ ἄτομα καὶ τὰ, ὁλότητας, θεραπεύουσα οὕτω τόσῳ τὸ κοινωνικὸν κακόν, ὅσῳ καὶ τὰς ἀσθενεῖας ἐνὸς ἐκάστου ἀνθρώπου.

Παρατηρεῖ τις ἐκ τούτου ὅτι ἡ ἀπόκριτος ἰατρικὴ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν Ἱερατικὴν καὶ βασιλικὴν τέχνην τῶν ἀρχαίων Μυστῶν. Διδάσκει τοὺς νόμους τῆς Παγκοσμίου Ἀρμονίας· διδάσκει εἰς τοὺς μαθητευομένους τῆς νὰ τὴν ἐφαρμόζωσιν ἐφ' ἑαυτῶν τὸ πρῶτον καὶ εἶτα ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Ἡ μαγνητικὴ καὶ ἰπνωτικὴ θεραπεία δὲν παρῆσιτῃ ἢ μερικὴν καὶ λίαν ἀτελεῖ ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκρύτου ἰατρικῆς. Μεθ' ὅλα τὰ ἐπιτευχθέντα λαμπρὰ ἀποτελέσματα δὲν διατελοῦμεν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψίν ἢ εἰς τὰς ἀπαρχὰς μιᾶς περιόδου ψηλαφῆσεων καὶ πλανῶν, ἐξ ὧν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξέλθωμεν ἢ ἀνυψούμενοι μέχρι τοῦ ὕψους τῶν αὐστηρῶν ἀρχῶν τῆς ἐρημητικῆς φιλοσοφίας.

Ἐνόσῳ αἱ ἀρχαὶ αὗται μένουσιν ἀκατάληπτοι, δὲν θ' ἀποκτήσωμεν τὸ γῶς· θὰ διατελώμεν ἀλληλομαχοῦντες ὡς βέβηλοι, ἐν μέσῳ τῶν σκοτιῶν χυδαίου τινὸς ἐμπειρισμοῦ. Σχολαὶ δὲν θὰ παύσονται ἀναφαινόμεναι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀντιφατικωτέρων τῶν θέσεων καὶ ἀμοιβαίως δυσφημούμεναι παρὰ τῷ κοινῷ.

Καὶ ὅμως εὐχερὲς τυγχάνει τὸ νὰ συνεννοηθῶσιν, ἂν ἤθελον νὰ κοπιᾶσιν πρὸς ζήτησιν τῆς ἀληθείας εἰλικρινῶς, ἄνευ προκαταλήψεως καὶ ἐν ταῖς κτηθείαις συνθήκαις ἐντιθέμενοι, ὅπως ἴδωσι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πνεύματος, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρητηρηθῇ διὰ τῶν αἰσθήσεων τοῦ σώματος.

Ἡ φύσις, ἐρωτωμένη τότε ὡς δεῖ, δεῖ θὰ ἀρνηθῇ τὰ μυστήρια τῆς εἰς τοὺς πιστοὺς μαθητευομένους, τοὺς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἀγαθοῦ ἀφωσιωμένους. — Θὰ τοῖς γνωρίσῃ αὕτη τὴν ἀλληγορικὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων σοφῶν, ὧν οἱ μαθηταὶ θὰ ἐπιτύχουν τὴν λαμπροτέραν παρὰ ποτε ἀναγέννησιν τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ἀναγέννησις αὕτη τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης δὲν πρέπει πλέον, τοῦ λοιποῦ, νὰ θεωρῆται ὡς ἀνέφικτος οὕτοπις.

Ὁ Ὀκλιτισμὸς στερεοῦται, ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, ἐδραιότερον παρὰ τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ, ἧς τινος ἢ προσοχῆ δὲν παύει προσελκουμένη ἐπὶ γεγονότων ἀσυνήθων, ἅτινα πειρῶνται νὰ ἐξηγήσῃσι διὰ τῶν μᾶλλον ἀλλοκότων θεωριῶν.

Ἡ κίνησις ἐδόθη· ἐναπολείπεται ἡ διευθέτησις καὶ ἡ καλῶς διεύθυνσις αὐτῆς.

Τοῦτο δὲ δὲν εἶνε ἔργον εὐχερὲς. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐναπόκειται εἰς ἐταιρίαν Μυστῶν, ἀνεληθόντων εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους τῶν βαθμῶν τῆς Ἀποκρυφου Μνήσεως. Ἐν μέσῳ τοιούτου μόνοι Κύκλου ἔσται δυνατὴ ἡ ἀνεύρεσις τοῦ Ἀπολεσθέντος Λόγου, τοῦ παρὰ τῶν Maitres-Maçons ἀναζητουμένου.

Ὁ Λόγος οὗτος εἶνε ἡ Ἐπερτάτη Σύθεσις, ἡ διαλύουσα πᾶσαν δυσκολίαν.

Ἐπερφεῖς τι πνεῦμα θὰ παράσχη τὴν ἔμφρασιν εἰς αὐτὴν τὴν Ἀλήθειαν.

Ἡ πλάνη, τότε, θὰ διαλυθῇ.

Ἀλλὰ μέχρι τότε τὸ ἀβέβαιον σκιόφως, μάχεται μόνον πρὸς τὴν νύκτα τοῦ οὐρανοῦ μας, τοῦ εἰσέτι κεκαλυμμένου ὑπὸ τῶν σκιερῶν ἀτμῶν.

Τὸ σκιόφως, ἐν τούτοις, προμηνύει τὴν προσέγγισιν τοῦ Ἡλίου. Ἄρα οὗτος θὰ ἐξέλθῃ θριαμβεύων ἐκ τῆς πάλης κατὰ τοῦ δράκοντος Πύθωνος· διότι τὸ ψεῦδος καὶ τὸ μῖσος θὰ ἐκλείψωσιν ὡσεὶ

τρομερά μὲν ἀλλ' ἐφήμερα φαντάσματα, ἀμα ὡς προσβληθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀκαταμαχῆτων ἀκτίων τοῦ ἰσχυροτάτου Λογιμοῦ.

* *

Αἱ προηγούμεναι σελίδες ἀρκοῦσιν ὅπως οἱ νοήμονες διδῶσι τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν τῶν δοκιμῶν τῆς Ἀλχημίας.

Οἱ γινώσκοντες νὰ ἀναγινώσκωσι δύνανται νὰ εὕρωσιν ἐν αὐτοῖς, πράγματι, τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς φιλοσοφικοῦ χρυσίου, οὐδὲν τὸ χιμαιρικὸν ἐνέχοντος· διότι τοῦτο δὲν εἶνε πιθανῶς ἢ τὸ σύμβολον παντὸς τελείου πράγματος, ὁδηγοῦντος πρὸς τὸ πλήρωμα τῶν τελικῶν αἰτίων.

Παρατηροῦμεν ἐκ τούτων ὅτι ἡ Παγκόσμιος Ἰατρικὴ, ἢ Ἀλχημία, ἢ Ἐλευθερο-τεκτορία καὶ αἱ διάφοροι Θεησεΐαι ἐκφράζουσι κατὰ βάθος μίαν μόνην καὶ τὴν αὐτὴν ιδέαν διὰ διαφόρων μὲν συμβολισμῶν, συνδεδεμένων ὁμῶς μεταξὺ τῶν διὰ πολλῶν σημείων συναφείας.

Ἡ ιδέα αὕτη εἶνε ἡ τοῦ Μεγάλου Ἔργου τῆς Παγκοσμίου Ἀναγεννήσεως, ἐν ἄλλοις λόγοις, τῆς Προοίου ἢ τῆς Ἀπολυτρώσεως, ἵνα μεταχειρισθῶ τὴν Χριστιανικὴν λέξιν.

Ὅλοι αἱ Μυήσεις σκοπὸν ἔχουσι τὴν διδασκαλίαν τοῦ πῶς γίνεταὶ αὐτὸ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐν τῷ Παντί ἐξελιζέως. Ἄπασαι πειρῶνται νὰ ὁδηγήσωσιν ἄτομα καὶ κοινωσίας ὅπως συγκεντρώσωσι τοὺς ἀγῶνάς των πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ιδεώδους τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀληθείας.

Εἶθε ἡ παροῦσα σημείωσις νὰ συντελέσῃ, ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποψιν, ὅπως εὐρύτερον διανοιχθῆ ὁ νοητικὸς ὀρίζων ἐνίων ἐκ τῶν συγχρονῶν μας. Τοῦτο μὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν συγγραφέα νὰ ποθῆσῃ πρὸς τὸ παρον.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ποθοῦντας τὴν γνῶσιν ἢ τελείαν μάθησιν τῶν ἀληθῶν διδασκάλων τῆς σοφίας, δυνάμεθα νὰ τοῖς ὑπομνήσωμεν τοὺς τρεῖς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου:

Ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε.

Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν.

Κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται.

Δηλαδή, ζητεῖτε νὰ ἐννοήσητε καὶ θὰ εὕρητε τὸ αἰνίγμα τῆς Σφίγγος.

Αἰτεῖτε τὰς ἐξηγήσεις καὶ θὰ λάβητε τὴν διδασκαλίαν, ἧς διακαιούσθε.

Κρούετε τὴν θύραν τοῦ Ἁγιαστηρίου καὶ θὰ σᾶς διανοίξουν ἀπάσας τὰς ὁδοὺς τῆς ὀλοσχεροῦς Ἐπιστήμης.

(Ἐκ τῆς Journal du Magnetisme τοῦ Ἰανουαρίου ε. ε.)

ΙΑΤΡΙΚΗ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ. ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ.

(Σ. νῆγ ια καὶ τέλος.)

Χωρική τις τριάκοντα ἔξ ἐτῶν προσέρχεται. Ὑποφέρει, ἔλεγεν, εἰς ἓν μέρος τῶν πλευρῶν. Τοῦτο τὴν ἡμτόδιζε νὰ σκύπτῃ καὶ, σχεδόν, νὰ βαδίζῃ. Τὴν νύκτα δὲν ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς, ἦλθε δὲ πρὸς τὴν ὑπνοβάτιδα διότι ἤκουσεν εἰς τὸ γωρό της, ὅτι εἶρε καλὴ γιάτραινα καὶ δὲν ἔπεργεν ἀκριβά. Κολαυθεῖσα ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ της ἡ ὑπνοβάτις διατάσσει σοβαρῶς τὴν ἀσθενοῦσαν νὰ ἀλείφηται μετὰ βάλματος ἰώδους ἐπὶ δεκαπέντε συνεχῶς ἡμέρας. Διὰ νὰ ἐνεργήσῃ δὲ καλῶς τὸ φάρμακον ἔπρεπε νὰ τὸ προμηθευθῇ ἀπὸ μέρος ὀρισμένον ἀπὸ τὸν φαρμακοποιὸν της, ἐννοεῖται. Ἡ ἀκακος γυνὴ ἀκολουθεῖ τὴν συμβουλήν κατὰ γράμμα, ἀλλ' μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, ἡ ἐπιδερμὶς τῆς δυστυχοῦς ἐκαλύφθη ὀλοτελῶς ὑπὸ ραγάδων, ἡσθάνετο δὲ αὕτη τρομεροῦς πόνους. Ἐξηκολούθει ὁμῶς ν' ἀλείφηται· *δαόλε, ἢ γιάτραινα* τὸ εἶπε. Ἄλλ' οἱ πόνοι κατήντησαν ἀνυπόφοροι, καὶ ἐπῆγε νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ὑπνοβάτιδα. Αὕτη τῇ εἶπε νὰ ἐμμένῃ καὶ ὅτι οἱ πόνοι ἦσαν ἀπόδειξις ὅτι τὸ κακὸν ἀπῆρχετο καὶ ὅτι αὕτη ἐθεραπεύετο. Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ ἀσθενὴς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης· σοβαρὰ ἐπιβολδικὰ συμπτώματα μετὰ οἰδήματος βλεφαρικοῦ ἀνεπτύχθησαν· εὐτυχῶς προσεκλήθη τότε ἱατρός.

Ἄλλοτε, νέα γυνή, ἐπίσης χωρική, ἦλθε νὰ τὴν εὕρῃ. Εἶχε λιποθυμίας, ζάλας, σκοτοδινίας. Ἡ ὑπνοβάτις κοιμηθεῖσα, εἶπε :

« *Ναι, βλέπω τί είνε' ἔχεις νῆμα περιελίσσειν τὸν ἐγκέφαλον, ὅστις περιπλέκεται· καὶ μάλιστα εἶνε φλογισμένος ὁ ἐσωτερικὸς ἵστις τῆς κεφαλῆς (κατὰ γράμμα). Ἴδου τί θὰ κάμης: θὰ νίπτεσαι πρῶτὴν βράδυν τὸ πρόσωπον μὲ νερὸν μαγνητισμένον, ἔπειτα θὰ πίνης ἐν ποτήριον νεροῦ ἐξ ἐκείνου μὲ τὸ ὅποιον ἐνίφθης· πρὶν πλαγίχης, θὰ πέρης ποδόλουτρον εἰς νερὸν μαγνητισμένον, καὶ νὰ ἔλθης νὰ σὲ ξαναἰδῶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ».*

Ἡ χωρική ἔλαβε πέντε λίτρας ἐκ τοῦ πολυτίμου ὕγρου, πρὸς δέκα φράγκα τὴν λίτραν, καὶ, ἀνακουφισθεῖσα ἐκ τῶν πενήτηντα φράγκων τῆς, ἐπανῆλθε μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας νὰ ξαναπάρῃ τὴν αὐτὴν ποσότητα. Ἐδαπάνησε διὰ τὸ μαγνητισμένον νερὸν φράγκα πεντακόσια καὶ ὅμως ἡ κατάστασις τις ἦτο ἡ αὐτὴ πάντοτε. Στενοχωρημένη καὶ ἀνυπομονοῦσα διότι δὲν εὔρισκεν ἀνακούφισιν ἀπὸ τριῶν μηνῶν ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐθεραπεύετο, μετέβη παρὰ τινι ἰατρῷ ὅστις τῇ διέταξε καρδιακὰ, δίαιταν ὑγιᾶ καὶ ἄφθονον. Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀνέλαβε τὴν ὑγίαν, δαπανήσασα 6 φράγκα μόνον, διὰ τὰς δύο ἰατρικὰς ἐπισκέψεις...

Ἡδυνάμην νὰ γεμίσω ὀλόκληρον βιβλίον ἐκ παρομοίων διηγημάτων...

... Εἶνε ἀναπόφευκτον διὰ τὴν δημοσίαν ἐξυγίανσιν νὰ καθάρωσι τοὺς τοιοῦτους σταύλους τοῦ Αὐγείου.

ΓΑΣΤΡΩΝ ΚΑΖΑΛΗΣ

ΖΩΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ZOOTHERAPIE)

Ὅμιλοῦσιν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν περὶ τῆς ζωοθεραπείας συνισταμένης, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ μεταβιβάσειν τὰς νόσους ἡμῶν εἰς τὰ κατοικίδια ζῶα.

ὑποφέρετε τρομεροὺς ρευματικούς πόνους, καταρᾶσθε, ἐν τῷ παροξυσμῷ τῆς ὀδύνης, οὐρανὸν καὶ γῆν· οἱ ἐπιτηδειότεροι καὶ πολυμαθέστεροι τῶν διπλωματούχων διδασκτόρων δὲν ἐπιτυγχάνουσι

τὴν ἀνακούφισιν τῆς ὀδύνης· τὰ φάρμακα δὲν ἐπενεργοῦσιν, οἱ δὲ συμπαθοῦντες εἰς τὰ βάσανά σας οὐδὲν ἄλλο τι δύνανται ἢ νὰ σᾶς παρορμῶσιν εἰς τὴν ὑπομονήν, εἰς τὴν ἐγκαρτέρησιν. Τί ποιητέον κατὰ τὴν τοιαύτην θλιβεράν καὶ σκληρὰν περίπτωσιν;

Σᾶς ἐπισκέπτεται φίλος τις ἐκ τῶν ἐραστῶν τῶν καινοφανῶν, τῶν ἀνακαλύψεων· ἤκουσε νὰ ὀμιλῶσι περὶ τῆς ζωοθεραπείας, ἐπληροφόρηθη εἰς τί συνίσταται αὕτη· βλέπων δὲ ὅτι ἡ τέχνη τοῦ Ἴπποκράτους δὲν ὠφελεῖ, σᾶς ὀμιλεῖ περὶ αὐτοῦ τοῦ νέου συστήματος τῆς θεραπείας, ὅπερ προκλεῖ τὴν ἰλαρότητα ὑμῶν, καίτοι ὑπὸ τῶν πόνων ὀδυρομένων.

Ὁ ἐνθουσιαστὴς φίλος δὲν ἀπαυδᾷ· ἐπιμένει ἐπισωρεύων σειρὰν ὄλην θαυμασίων θεραπειῶν αἵτινες σᾶς συγκλονοῦν ἐν τέλει καὶ σᾶς πείθουσι εἰς τὴν δοκιμὴν τῆς ζωοθεραπείας.

Τὴν ἐπομένην λοιπὸν νύκτα, λαμβάνετε ὡς σὺντροφον ἐν τῇ κλινῇ τὸν κύνα σας, ὅστις ἔκοιματο εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τῶν ἀχύρων ἢ ἐν τῷ σταύλῳ. Τὸ ζῶον, μὴ δυσαρεστούμενον ἐκ τῆς ἀνέτου ταύτης μεταβολῆς, σπεύδει εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐξαπλοῦται ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα πλησίον ὑμῶν.

Τὴν ἐπαύριον ὑμεῖς μὲν αἰσθάνεσθε ἐκ τὸν ἀνακουφισθέντα κατὰ τι, ὁ δὲ σὺντροφος τῆς νυκτὸς φαίνεται ἥττον ζωηρὸς παρὰ τὴ συνήθης. Ἐπαναλαμβάνετε τὴν δοκιμὴν τὴν μεθεπομένην νύκτα καὶ ὑμεῖς μὲν αἰσθάνεσθε εἰς τὴν βελτίωσιν, ἀλλ' ὁ πιστὸς φίλος αἰσθάνεται ἀπεναντίας ἀδιαθεσίαν. Ἐξακολουθεῖτε τὴν δοκιμὴν καὶ καταλήγετε εἰς τὴν θεραπείαν τῆς νόσου ἢ τοῦλάχιστον εἰς τὴν παραμονὴν αὐτῆς, ἐνῶ ὁ κύων σας θνήσκει θῦμα τῆς νόσου, ἐξ ἧς σᾶς ἀπήλλαξεν.

Ἴδου εἰς τί συνίσταται ἡ ζωοθεραπεία· εἶνε θεραπεία εὐχερῆς, ὀλιγοδάπανος. Εἶνε νέα ἀνακάλυψις; Δὲν ἐγνώσθη ἡ ζωοθεραπεία, δὲν ἐγένετο χρῆσις αὐτῆς πρὸ τῆς ἐποχῆς μας; Οἱ ἐκθειασταὶ αὐτῆς λέγουσιν ὅχι· τὸ λέγουσι δὲ ἐν καλῇ τῇ πίστει.

Καὶ ὅμως δὲν φαίνεται ἀπίθανον ὅτι ἡ ζωοθεραπεία τυγχάνει μᾶλλον ἀνεύρεσις καὶ εἶνε ἄγνωστος αὕτη παρὰ τοῖς χωρικοῖς. Πολλὰ γὰρ γραῖα διηγοῦνται ὅτι ἀπηλλάγησαν τρομερῶν πόνων, μεταβιβάσασα τὸ νόσημα εἰς τὸ σῶμα γαλῆς τινος ἢ κυναρίου.

Παρουσιάζονται ἐν τούτοις περιστάσεις καθ' ἃς τὰ ζῶα, ὀδηγούμενα παρὰ τοῦ ἐνστικτοῦ ἢ μᾶλλον παρὰ βραχείας τινὸς πεί-

ράς, ἀποφεύγουσι ν' ἀναλάβωσι τοὺς πόνους τῶν κύριων των· ἀμα δ' ὡς τοποθετηθῶσι, σπεύδουσι νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν ἐπίβουλον κλίνην. Ἄλλ' ἄλλα πολλά, ἦττον ἀγγίνοα, ἀπώλοντο θύματα τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγωϊσμοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι πρὸς θεραπείαν αὐτῶν χρῆσιν ποιοῦνται ἐπίστευσι καὶ τῶν ὁμοίων των. Μοὶ εἶπον ὅτι ἀγρονόμος τις, πειθαναγκάσασα εὐρώστον ὑπέρτριαν νὰ κοιμᾶται πλησίον τῆς, ἐθεραπεύθη μεταβιβάσασα οὕτω τὸ νόσημά της εἰς τὴν ὑπέρτριαν. Ἡ δυστυχὴς αὕτη, αἰσθανθεῖσα τὸ κακὸν καὶ ὑπονόησασα τὴν αἰτίαν αὐτοῦ, ἐγκατέλιπε τὴν ἔπαυλιν, μεταβᾶσα παρ' ἄλλοις κυρίοις ἦττον ἐγώισταῖς καὶ οὕτως ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν.

Ἡ κλινικὴ συμβίσις μετὰ τινος ὑγιοῦς καὶ εὐρώστου ὄχι μόνον ἀπαλλάττει τὸν νοσῶντα τῆς νόσου, ἀλλ' ἀποδίδει αὐτῷ συνάμα καὶ σθένος. Ἡλικιωμένη γυνή, ἐξησθημένη, ἀναλαμβάνει σθένος τι κοιμωμένη πλησίον τῆς νεαρᾶς θυγατρὸς της. Εἶνε γνωστὸν ἀπὸ πολλοῦ ἔν τε ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς χωρίοις ὅτι ὅταν πρὸς σπὸν τι νεαρὸν συμμερίζεται τὴν κλίνην ἐτέρου ἡλικιωμένου, τοῦτο μὲν ἀναλαμβάνει δυνάμεις, ἀναζωογονεῖται, οὕτως εἶπεῖν, τὸ δ' ἕτερον ἀδυνατεῖ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἐξασθενεῖ περὶ ὄφελος τοῦ ἡλικιωμένου.

Βεβαιουσι τινὲς ὅτι οἱ Δρυῖδες ἐγίνωσκον καὶ διενήργουν τὴν ζωοθεραπείαν, καὶ ὅτι μετεβιβάσθη αὕτη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Τρόντι ἐν τοῖς χωρίοις χρῶνται πολλῶν ἀποκρύφων, περιφρονημένων ἀτόπως παρὰ τῆς ἐπισήμου ἐπιστήμης, καὶ ὧν ἡ καταγωγὴ χάνεται εἰς τὸ σκότος τῶν αἰώνων.

Εἰς τὰς ἀγροτικὰς τάξεις μεταβιβάζουσι τὰ μυστικὰ ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, ὁ δὲ πικτὴρ φροντίζει νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικὸν ἢ τὰ μυστικὰ εἰς ἐκεῖνον τῶν υἱῶν ὃν ἤθελε κρίνει ἱκανὸν νὰ ἐνοήσῃ τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ σκοπίμως.

Ἐπάρχουσι τοιοῦτοι καὶ τὴν σήμερον· συναντᾶ τις ἐπίστευσι ἀνθρώπους, ἀξιοῦντας ὅτι κατάγονται ἐκ μεγάλων ἀνδρῶν, ἰσχυρῶν πάλαι ποτέ, καὶ ὅτι παρ' ἄλλων ἐξ αὐτῶν, συνεπεία μακρᾶς καὶ διηνεκοῦς περὶ δόσεως, πράγματά τε, ὧν τηροῦσι τὸ ἀπόκρυφον. Προσποιοῦνται ἦθος μυστηριῶδες, ὁμιλοῦσιν αἰνιγματωδῶς, ἰδιοτρόπως, δὲν σχετίζονται ἢ μετ' ἄλλων ὁμοίων αὐτοῖς, περιφρονοῦν.

τες τοὺς συγχωρίους καὶ ἄλλους μάλιστα ἀνθρώπους ἀνωτέρας τάξεως. Μήτοι πρὸς μεγέθυνσιν τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν, παίζουσι κωμωδίαν *φανταστικὴν*; Μήτοι θέλουσι νὰ φαίνωνται ὑπέρτεροι τῶν ἀγροτῶν; Πιθανὸν ἐν τούτοις ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν νὰ καταγωνται ἀληθῶς ἐκ τῶν ἀρχαίων Δρυῖδων ἢ ἐξ ἀρχαίων συγκλητικῶν ἢ ὑπάτων ρωμαίων ἐγκατασταθέντων ἐκπαλαί ἐν Γαλατίᾳ.

Φιλόσοφος τις ἔλεγεν ὅτι «ἐν ἀνελιττέ τις τὰς γενεολογίας θὰ εὕρισκε πλέον τοῦ ἐνὸς βασιλέως ἔχοντος πρόγονον δούλον τινὰ καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς δούλου καταγομένου ἐκ βασιλικῆς οἰκογενείας». Δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ βωμολόχοι οὗτοι, οἱ προσποιούμενοι ἀγνοῶ τι μυστηριῶδες καὶ προφέροντες διαφόρους λέξεις ἀλλοκότους καὶ ἀκαταλήπτους, δὲν εἶνε ὀλοτελῶς βωμολόχοι, ἀλλ' ἀληθεῖς ἀπόγονοι τῶν Δρυῖδων, παρ' ὧν διακατέχουσι διὰ μικροῦ κληροδοτήματος, ἢ ἄλλως πως, πολύτιμα ἀπόκρυφα;

Ὅπως δὲ ποτε, ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τυγχάνει, ὅτι πολλοὶ αὐτῶν εἶνε ἐπιτήδειοι καὶ ἀξιοὶ θεραπευταί, θεραπεύοντες ἡμᾶς ὅτε ἰατρός τις ἢ πρακτικὸς ἔμπειρος, ἀγνοῶν ἢ μὴ δυνάμενος τὸ τοιοῦτον, ἀναγκάζεται νὰ μᾶς ἐγκαταλίπη.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν θεραπευτῶν εὐρηναί τινὲς χρώμενοι τῆς μεθόδου τῆς ζωοθεραπείας.

Ἡ ζωοθεραπεία, ὡς ὁ ὑπνωτισμὸς, ἐφεύρεσις ἢ ὄχι, ἀξιοῦται σπουδαίας μελέτης, ὅπως βεβαιωθῇ ἂν δὲν ὑπάρχη ἐν αὐτῇ νέον καὶ ἐπιτυχὲς μέσον πρὸς ἀνακούφισιν, μείωσιν, ἐξαφάνισιν, εἰ δυνατόν, τῶν κατατρυχόντων τὴν ἀνθρωπότητα δεινῶν.

HORACE PELLETIER

Conseiller d'arrondissement, officier d'Academie.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΘΝΕΩΤΩΝ

"Υπαρξίς, φύσις τῆς ψυχῆς.

SPIRITOPHILE

Ἄλλά, μεθ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀντιπράσκοντας ὀρισμοὺς πρῶ-
δεύσαμεν κατὰ τι εἰς τὸ ἔργον μας; Δὲν θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ
ὀμολογήσωμεν τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν μας μᾶλλον παρὰ
ν' ἀξιῶμεν νὰ ὀρίσωμεν ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον οὐδεὶς γινώσκει; Ἄλλως
τε ἡ οὐσία ἢ ἡ σύνθεσις τῆς ψυχῆς πολλῶ ἦτο, ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἢ
αὐτὴ ἢ ὑπαρξίς τῆς, περὶ ἧς δεόν μᾶλλον νὰ ἐνασχοληθῶμεν.

METZER

Βεβαίως, ἀφοῦ μάλιστα πέπλος τις ἀδικήραστος καλύπτει ἀπὸ
τὰ βλέμματά μας τὴν ἄμεσον, τὴν θεμελιώδη, τὴν οὐσιώδη φύσιν
τῆς τε ὕλης καὶ τοῦ πνεύματος

SPIRITOPHILE

Ἄν δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν φύσιν τῆς ψυχῆς, δυνά-
μεθα ὅμως ν' ἀποδείξωμεν τοῦλάχιστον καὶ νὰ πεισθῶμεν ἐντελῶς
περὶ τῆς ὑπάρξεώς τῆς, ὅπερ, ὡς εἶπον, εἶνε τὸ οὐσιώδες.

Ἴδου λοιπὸν ἐν ἀποδεικτικὸν πρᾶγμα:

Ὁλος ὁ κόσμος γινώσκει νῦν ὅτι ἡ σχηματίζουσα τὸ σῶμά μας
ὕλη ἀνανεοῦται μετὰ τινα χρόνον, καὶ ὅτι ἕκαστος ἡμῶν οὐδὲν
ἤδη ἔχει ἄτομον ἐκ τῆς ὕλης, ἥτις συνίστα τὸ σῶμα εἰς οἰαν-
δήτινα προηγουμένην ἐποχὴν.

Ἄλλοτε ἡ κοινὴ πεποιθήσις ὄριζεν εἰς ἑπτὰ ἔτη τὴν διάρκειαν
τοῦ ἀναγκαίου χρόνου διὰ τὴν νέαν σύνθεσιν τοῦ σώματός μας.

Ἄλλ' ἀπεδείχθη νῦν παρὰ πολλῶν σοφῶν, ἐνασχοληθέντων εἰς
τὸ ζήτημα, ὅτι ὁ ἐπαρκῶν χρόνος πρὸς ὀλοτελῆ ἀνανέωσιν τῶν μο-
ρίων, τῶν συνιστῶντων τὸ σῶμά μας, εἶνε πολλῶ βραχύτερος. Οἱ
σοφοὶ οὗτοι μετὰ τὰς ἀκριβεῖς αὐτῶν ἐρεῦνας, διαφωνοῦσι πρὸς

ἀλλήλους μόνον ὡς πρὸς τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, ὅπερ οἱ μὲν
ὀρίζουσιν εἰς εἴκοσιν ἡμέρας, οἱ δὲ εἰς τριάκοντα.

Ἄλλ' ἡμεῖς ἄς διπλασιάζωμεν καὶ αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα.

Ἐπιθέσωμεν ἐξήκοντα ἡμέρας δι' αὐτὴν τὴν ἀνανέωσιν, καὶ
ὅτι ἐν σῶμα ἀνθρώπινον ζυγίζον λ.χ. 60 χιλιόγραμμα, ἀπόλλυσι
καθεκάστην ἐν χιλιόγρ. μορίων, ἅτινα θ' ἀντικαθιστᾶ ἡμερησίως
τὸ προῖον τῆς θρέψεως.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν 60 ἡμερῶν, οὐδὲν πλέον μόριον ἐναπο-
μένει εἰς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον ἐξ ἀπάσης τῆς ὕλης, ἥτις συνίστα
προηγουμένως τὸ σῶμά του.

Μετὰ 120 ἡμέρας τὸ σῶμα του ἀνανεώθη δις. — Μετὰ μῆνας
8, τετράκις, μετὰ ἐν ἔτος, ἐξάκις· μετὰ 10 ἔτη ἐξηκοντάκις. Γέ-
ρων δέ τις ὀγδοήκοντα πέντε ἐτῶν, θὰ μετέβαλε σῶμα αὐτοῦ
510 φορὰν, ἵνα μὴ εἴπωμεν χιλιάκις.

Ἄλλὰ, καίτοι τὸ ὕλικόν σῶμα μεταβάλλεται διηλεκῶς, ἡ
ψυχὴ παραμένει· αἰσθανόμεθα ἡμᾶς αἰετοτε τοὺς αὐτοὺς: τὸ ἀν-
θρώπινον ἐγὼ ἐνυπάρχει ἡμῖν καὶ ἐπιβεβαιοῦται· ἕκαστος ἔχει τὴν
βεβαιότητα, ὅτι ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας διέμεινεν ὁ αὐτὸς
πάντοτε· ἀναμιμνήσκεται πολὺ καλὰ τὰ διάφορα συναισθήματα
τοῦ παρελθόντος του, τὰς εὐχαριστήσεις, τὰς ἀπολαύσεις, τοὺς πό-
νους του, πάντοτε ὁ ἴδιος ἀναμιμνήσκεται τούτων ὅλων.

Ἄρα δὲν σκέπτεται ἐν ἡμῖν ἡ ὕλη τοῦ σώματός μας, ἡ ἐκφεύ-
γουσα ὕλη, ἡ μεταβλητὴ, ἢ μὴ ἐκεῖ πλέον προῦσα· δὲν ἀναμιμνή-
σκεται αὐτὴ καθὼ ἐξαφανισθεῖσα. Ἐνυπάρχει λοιπὸν ἄλλο τι πρᾶγμα
ἢ ἡ σὰρξ καὶ τὰ ὀστέα, ἄλλο τι διασκεπτόμενον, ὅπερ αἰσθανό-
μεθα, ὅτι εἶνε ἡμεῖς αὐτοί, ὅπερ συνίστησι τὸ ἀνθρώπινον ἐγὼ.

Λοιπὸν, αὐτὸ τὸ κατὰ τι, τὸ ἐν ἡμῖν ἐμμένον πάντοτε, τὸ ἐνα-
πομένον καὶ ζῶν ὅταν πᾶν θνήσκει καὶ ἀπέρχεται περὶξ αὐτοῦ,
αὐτὸ λέγω τὸ κατὰ τι εἶνε ἡ ΨΥΧΗ μας.

Αὐτὴ αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν τῆς. Πᾶς συλλο-
γισμὸς ἀντίθετος καταπίπτει ἀπέναντι τῆς ἐναργείας.

ALLAN KAPDEC

Ἡ ὑποθεσίς παρέχει ἡμῖν ἐτέραν ἀνανείρρητον ἀπόδειξιν.

Ὅλοι γινώσκουσιν ἤδη τί σημάζει ὑποθεσίς· περιττὸν ὅθεν νὰ
ἐπεξηγήσωμεν αὐτήν.

Ὁ ὑπνοβάτης βλέπει τὰ πράγματα, ἅτινα περιγράφει ὄχι ὡς τηλεσκοπικόν τι ἀποτέλεσμα ἀλλὰ παρόντα, διότι ἡ ψυχὴ του παρέρχεται ἐκεῖ πράγματι καὶ ὅτε τὰ πρόσωπα, τὰ μέρη, τὰ ἀντικείμενα περὶ ὧν ὁμιλεῖ κείνται ἑκατοστάς λεύγας μακρὰν, μὴ συνδεομένη μετὰ τοῦ ἐκεῖ μένοντος ἀδρανοῦς σώματος τῆς ἢ διὰ τινος δεσμοῦ ρευστοειδοῦς. Αὐτὸς δ' ἀκριβῶς ὁ δεσμὸς εἶνε ἡ αἰτία τοῦ κόπου, τῆς ἐνοχλήσεως ἅτινα συνήθως αἰσθάνεται τὸ σῶμα, καθ' ὃν τρόπον τὸ σχοινίον ἀεροστάτου τινὸς τὸ προσδεδεμένον πρὸς πάσσαλόν τινα ταρασσει αὐτὸν ἕνεκα τῶν διαφορῶν διαταράξεων τοῦ ἀεροστάτου.

Τὸ οὕτως εἰς λοιπὸν ὄρα καὶ μετὰ τοιαύτης ἀκριβείας περιγράφει δὲν εἶνε ἀπόδειξις πραγματικῆς τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, ζώσης καὶ δρώσης ἀνεξαρτήτως τοῦ σώματος, τοῦ μένοντος ἀδρανοῦς κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς;

Ἐπίσης τὰ ἀναισθητικά, οἷα τὸ χλωροφόρμιον, τὸ ὄπιον, τὸ χασίς, ὁ αἰθέρ, κλπ., ἅτινα, ἐν ἐπαρκούσῃ δόσει, παράγουσι τὴν ἀναισθησίαν ἢ τὴν παραλυσίαν εἴτε ὀλικὴν εἴτε μερικὴν τοῦ σώματος, οὔτινος δυνάμεθα τότε νὰ τάμωμεν μέρη τινὰ ἄνευ πόνου. Ἡ ψυχὴ, καθὸ ἀπουσιάζουσα, δὲν αἰσθάνεται τὰς τοιαύτας πληγὰς.

Τὸ τηλόθεν καὶ διὰ τῶν στερεῶν σωμάτων διοραξὴν δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως ἢ διὰ τῆς ὀράσεως τῆς ψυχῆς· καθότι, ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, τὸ σῶμα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ βλέπῃ, ἀφοῦ δὲν ἠλλαξε θέσιν· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, τὸ σῶμα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἴδῃ διὰ κλεισμένων ὀφθαλμῶν ἢ διὰ σωμάτων ἀδιαφανῶν.

Τρόντι, κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐγρηγόρευσης, ἡ ψυχὴ, συννηωμένη πρὸς τὸ σῶμά της, μεταβιβάζει τὴν σκέψιν διὰ τοῦ ἐγκεφάλου, ὅστις εἶνε τὸ ὄργανον, τὸ ἀναπόφευκτον ἐργαλεῖον χωριζομένη δὲ τοῦ σώματος, κατὰ τὸν ὑπνοβατικὸν ὕπνον, βλέπει εὐθύτερον καὶ μᾶλλον ἐλευθέως. Οὕτω δὲ, κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, δὲν εἶνε σπάνιον ὥστε ἀνθρωπὸς τις ἀγράφματος νὰ ἐκφράζηται εὐγλώττως, ποιητικῶς ἢ νὰ ἀποκαλύπτωνται αὐτῷ γνώσεις ἐπιστημονικαὶ ἐπὶ πραγμάτων, ἅπερ δὲν ἔμκθεν ἐν τῇ παρούσῃ ὑπάρξει.

Πῶς νὰ ἐπιξηγήσωμεν αὐτὴν τὴν αἰφνίδιον διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, αὐτὰς τὰς γνώσεις, ἅς δὲν εἶχε τὴν προτεραίαν; Ἐάν, ὡς δῖσχυρίζονται οἱ ὕλισται,

«Ὁ ἐγκεφάλος ἐκκρίνει τὴν ἰδέαν ὡς τὸ ἦπαρ τὴν χολήν.»

Ἐκκρίνει λοιπὸν ὡσαύτως οὕτως καὶ γνώσεις;

Δὲν εἶνε μᾶλλον φανερόν ὅτι, ἐπειδὴ αἱ αἰσθήσεις ἔχουσιν ὀρίζοντα περιορισμένον, αἱ διὰ τοῦ διαμέσου αὐτῶν ἀπιλήψεις τυγχάνουσι περιορισμέναι καὶ ὡσεὶ ἡμβλυμέναι, ἐνῶ ὅτε αὐταὶ γίνονται ἄνευ διαμέσου εἶνε κόριστοι, ἀναλόγως τῆς προσκτηθείσης πείρας τοῦ ἀνθρώπου;

Ὅτε, ἐν καταστάσει ἐγρηγόρευσης, μεταβιβάζεται διὰ τοῦ ἐγκεφάλου, κοτινίζεται αὕτη, ἵνα εἴπωμεν οὕτω, δι' αὐτοῦ τοῦ ὄργανου· ἡ σχετικὴ παχυλότης καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἐργαλείου τὴν παραλύουν, τὴν ἀποπνίγουσιν ἐν μέρει, ὡς σώματά τινα διαφανῆ ἀποροροῦσι μέρος τοῦ δι' αὐτῶν διερχομένου φωτός.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ πειραματισμοὶ οὗτοι ἀποδεικνύουσι προφανῶς τὴν διπλὴν ἡμῶν φύσιν, τὴν τε σωματικὴν καὶ πνευματικὴν.

Ἡ διπλὴ αὕτη φύσις ἐκδηλοῦται ἔτι καὶ ἐκ τοῦ φαινομένου τῆς κατὰ τὴν ἐξέγερσιν λήθης. Παράδειγμα:

Ἐπνοβάτης τις ὁμιλεῖ Ἡ ὁμιλία του εἶνε ἐντελῶς συνεχῆς καὶ λογικὴ· ἀποδεικνύει μάλιστα ἐνίοτε γνώσεις ἐκτάκτους, ὡς τὸ εἴπομεν, ἀνωτέρας τῶν συνήθων δυνάμεών του. Τὸν ἀφυπνοῦσιν αἰφνης ἐν τῷ μέσῳ φράσεώς τινος ἢ καὶ λέξεως μάλιστα, ἢ δὲν δύναται ν' ἀποτελειώσῃ· ἐὰν τῷ ὑπενθυμίσωσι τὴν ἀρξαμένην λέξιν του, ἀπαντᾷ ὅτι οὐδὲν εἶπε. Οὐδὲν πλέον γινώσκει ἐξ ὧν τὸν ἤκουσαν νὰ λέγῃ· καθίσταται δὲ πάλιν τόσῳ ἀμαθῆς ὅσῳ ἦτο καὶ πρότερον.

Λοιπὸν, ἐρωτῶ, ἂν ἡ ἰδέα ἦτο τὸ προϊόν τῆς ἐγκεφαλικῆς ὕλης, ὡς διατείνονται οἱ ὕλισται, διατί ἡ λήθη αὕτη, ἀφοῦ ἡ ὕλη κείνη ἢ αὐτὴ πάντοτε ἐκεῖ;

Δὲν εἶνε καὶ τοῦτο ἀκόμη ἐνοργῆς ἀπόδειξις τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δυάδος; Ἡ διακρίσις, ἡ διαχώρισις τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου ἀπὸ τοῦ ὕλικου στοιχείου;

Ἄλλὰ τὸ ἔτι μᾶλλον χαρακτηριστικώτερον εἶνε ἡ, κατὰ τινα νέαν ὕπνωσιν τοῦ ἰδίου προσώπου, ἐντελής ἀνάμνησις τῶν ὧν ἔχει ἴδει ἢ εἶπει κατὰ τινα προηγουμένην ὕπνωσιν, συμβᾶσαν πρὸ ἐνὸς μάλιστα ἔτους ἐνίοτε. Ἡ ἀνάμνησις τῷ ἐπανέρχεται τότε μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις, μὲ τὰς αὐτὰς γνώσεις.

Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν αὐτὴν τὴν λήθην, αὐτὴν τὴν ἀνάμνησιν, αὐτὰς τὰς νέας γνώσεις, τὰς προσκτηθείσας, τὰς ἀπολεσθείσας, τὰς αὐτομάτως καὶ ἄλλως πῶς ἢ διὰ τῶν σωματικῶν διακρίσεων ἀνακτηθείσας, εἶτα τὴν ἔξοδον, τὸ ἀνεξέρητον τοῦ πνευματικοῦ μας στοιχείου ;

Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ πρᾶγμα τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀποδείξῃ ἀκόμη ὅτι παρὰ τῆ ζωῆ τοῦ σώματος ὑπάρχει ἐπίσης ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ ζῆ καὶ δραξ ἀνεξαρτήτως τοῦ σώματος, ὅπερ ἐμψυχοῖ.

Τοιαύτη ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν. Τοιαύτη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλευθέρᾳ ἐν καιρῷ θανάτου, ὅτε, ἀπαλλαγείσα τῶν ἐμποδίων, τῶν ἐνδυμάτων τῆς σαρκός, ἀναλαμβάνει πλήρη ἐλευθερίαν.

CAMILLE FLAMMARION

Μολονότι ἡ ἐπιβεβαιώσις τοῦ προσωπικοῦ ἐγὼ ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν τῆς ψυχῆς δὲν ἐξάγεται ἐκ τούτου ὅτι αὕτη συνίστησιν αὐτό. Ἡ ψυχὴ εἶνε τὸ δικασεπτόμενον ἀντικείμενον, ἐνῶ τὸ ἀνθρώπινον ἐγὼ, πρόσωπον σύνθετον, δὲν εἶνε ἡ σύλληψις τις τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ μέλιστα τὴν ἑαυτῆς συνείδησιν. Καί, ὄντως, μεταξὺ τοῦ ἐμψύχου κόσμου, μέγας ἀριθμὸς ψυχῶν διατελεῖ ἀκόμη εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον.

AUGUSTE BABIN

Τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἶνε ἡ *μνήμη*, ἡ *διάνοια*, ἡ *βούλησις* καὶ ἡ *δύναμις* τοῦ τελειοποιεῖν πᾶν ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος πράττει ὑπὸ τὴν ὄθησιν αὐτῶν.

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα κοινὰ εἰσὶ καὶ εἰς τὸ βεσσίλειον τῶν ζώων ; Ναί, πρὸς ὅ,τι σχετίζεται πρὸς τὰ τρία πρῶτα στοιχεῖα ὄχι, ὡς πρὸς τὸ τέταρτον στοιχεῖον.

Τρόντι τὰ ζῶα ἐνθυμοῦνται, ἔχουσι διάνοιαν καὶ θέλησιν, ἀλλ' οὐδέποτε, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἐτελειοποίησαν τίποτε.

Καὶ ὁμως κατέχουσι τὸ ἀρχικὸν αἷτιον ἢ τὸ ἐνοστατον τοῦ τετάρτου στοιχείου, ὅπερ τυγχάνει τὸ σπέρμα τῆς ζωῆς τῆς προωρισμένης νὰ γίνῃ πνεῦμα ψυχῆς. Οὕτω δὲ αἱ ἐνσωματώσεις τῶν ζώων προηγοῦνται τῶν ἐνσωματώσεων τῶν ἀνθρώπων· ταῦτα εἶνε ἀλήθειαι, ἀναγνωρίζονται νῦν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης.

Τρόντι γινώσκουμεν ὅτι τὸ ζῶον κέκτηται εἰς διαφόρους βαθμοὺς τὴν δύναμιν τοῦ ἀγαπᾶν, καὶ πρὸ πάντων τὴν μητρικὴν στοργήν, πρῶτον βαθμὴν τῆς τελείας ἀγάπης. Πῶς δὲ ὁ Θεός, ἡ ἀκαμπτὸς δικαιοσύνη, θὰ ἐδημιούργει ὄντα προωρισμένα εἰς τὸ πάσχειν, χωρὶς νὰ διανοιξῇ ὄντα προωρισμένα εἰς τὸ πάσχειν, χωρὶς νὰ διανοιξῇ αὐτοῖς τὸ μέγα μέλλον τῆς προόδου, τῆς εὐδαιμονίας !

Καθότι τὸ πάσχειν τυγχάνει τὸ ἀναπόφευκτον ἐλαττήριον τῆς ἀνόδου πρὸς τὴν τελειοτέραν ζωὴν "Ἄλλως τε εἶνε βέβαιον ὅτι τὸ ζῶον πάσχει : εἶδον κύνας θανόντας ἐκ λύπης· τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς σπινθήρ τις πνευματικός.

GABRIEL DELANN

Νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγγέωμεν τὴν διάνοιαν μετὰ τῆς ὕλης.

Τὰ ὕλικα φαινόμενα εἶνε ἅπαντα ἐπιδεκτικὰ ζυγίσματος, καταμετρησεως. Ἐχουσιν ἅπαντα διάρκειαν ὀρισμένην. Ἀπεναντίας, τὰ διανοητικὰ φαινόμενα δὲν ἔχουσιν οὔτε σχῆμα, οὔτε διάρκειαν, οὔτε οὐσίαν· ἡ ιδέα δὲν ζυγίζεται, δὲν ἔχει ὄγκον, καὶ ὁμως οὐδεὶς τὴν ἀρνεῖται.

Κατὰ τὴν λογικὴν, τὰ ἀποτελέσματα ὀφείλονται εἰς αἰτίας· ἂν τὰ ἀποτελέσματα ὡσι τὰ αὐτὰ μεταξύ των, πρέπει τότε νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ταυτότητα τῆς αἰτίας· ἂν δὲ τὰ ἀποτελέσματα τυγχάνωσι διάφορα μεταξύ των, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ αἷτια διαφέρουσιν ὡσαύτως. Ἄρα τὸ πνεῦμα εἶνε διάτορον τῆς ὕλης.

Ἄλλὰ δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει καὶ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ὕλη εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ πνεῦμα Ἐν τοιαύτῃ ὁμως περιπτώσει, πρέπει αὕτη ν' ἀλλάξῃ ὄνομα καθότι, γενομένη ὀλοτελῶς διάφορος ἐαττῆς, πρέπει νὰ ὀνομασθῇ τότε δι' ὀνόματος δηλοῦντος τὰς νέας ιδιότητάς της.

(Τὸ πνεῦμα) ΑΛΦΑ¹).

Ἰμεῖς, Κύριε Δελάνν, ὅστις περιφρονεῖτε τὴν ὕλην, ὑποβάλλ-

¹) Σ. Μ. Τὸ πνεῦμα Ἄλφα ἐποιήτατο, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, πολλὰς διακοινώσεις εἰς τινὰ ἐν Μισσαλίᾳ Σύλλογον, ἡμίτιν τοῦ περιοδικοῦ «La Vie Posthume» (Ἡ Ὁψ'γονος Ζωή). Αἱ διακοινώσεις δὲ αὐταὶ ἐγένοντο ἀκουστικῶς, διὰ τοῦ μεσάζοντος Luis R. ὅστις ἦτο μεσάζων auditif, ἤκουε δηλαδὴ τὴν φωνὴν τοῦ ἀοράτου πνεύματος, ἀπαντῶντος εἰς τὰς διαφόρους ἐρωτήσεις, αἷτινας τῶ ἀπηθύνοντο.

λοντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς *δυνάμεως*, γινώσχετε τὴν οὐσίαν τῆς ὕλης; Οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ ἠδυνήθη νὰ τὴν προσδιορίσῃ οὐδὲ νὰ τὴν γνωρίσῃ ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς.

Ἡ *δύναμις*, λέγετε, οὐδέποτε ἐζυγίσθη οὐδὲ ἀνελύθη ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς.

Τότε λοιπὸν διατὶ λέγετε ὅτι ἡ ψυχή εἶνε *δύναμις διανοητική*;

Οἱ δυναμισταὶ καταλήγουσιν, ἐν ταῖς σπουδαῖς των, εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς ὕλης, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ ἀναλύσει ἐξάγουσι τὸ Μέγα-Πᾶν συνιστάμενον εἰς ζήτημα *δυνάμεως*. Δύναμις καὶ ὕλη συνιστάσι λοιπὸν δύο ἰσοδυναμίας, δύο ἐπόψεις παντὸς ὅ,τι ὑπάρχει: τὴν ὕλην καὶ τὴν κίνησιν.

Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν, δύναται τις νὰ δώτῃ ἀδιαφόρως εἰς τὴν ὕλην τὸ ὄνομα τῆς *δυνάμεως*, καὶ εἰς τὴν δύναμιν τὸ ὄνομα τῆς ὕλης. Λοιπὸν, ἂν καθ' ἑμᾶς ἡ ψυχὴ εἶνε μία *δύναμις διανοητική*, δύναται τις νὰ εἴπῃ ἐπίσης ὅτι ἡ ψυχὴ εἶνε μία ὕλη *διανοητική*.

Καὶ ἰδοὺ τότε, ἐπακρίπτομεν εἰς τὴν χώραν τῶν ὕλικῶν αἰτιῶν.

Ἄλλὰ, θὰ μᾶς εἴπωσι, δικτὶ ἡ διασκεπτομένη αὕτη ὕλη ἀπόλλυσι τὰς δυνάμεις τῆς καὶ ἀποσυντίθεται κατὰ τὸν ἐπίγειον θάνατον; Διότι, ἐν πρώτοις, ἡ ὕλη, ἡ ἐπακριβῶς διασκεπτομένη, δὲν εἶνε ἐκείνη, ἣτις συνίστησι τὸ κυρίως λεγόμενον σῶμα, ἔπειτα, διότι ἡ ζωὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐκπορεύεται ἐκ δεδομένων, ἅτινα παραδέχεται ἡ ἐπιστήμη χωρὶς νὰ δύναται ν' ἀξιοῖ ὅτι τὰ ἐξηγεῖ. Ἡ ἐν ἑαυτῇ ζωὴ εἶνε ἀκόμη μυστήριον.

ΤΟ ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια.)

Αἰφνιδίᾳ συστολῇ συνετάραξε τὸ πρόσωπόν του, ἐν δὲ τῷ ἐκφραστικῷ τούτῳ κινήματι, εἶδον τὰ χαρακτηριστικὰ του συμπτυσσόμενα καὶ δεικνύοντα τὰς μυρίας ἐκείνας ρυτίδας, τὰς ἐνδεικνουσὰς τὸ γῆρας. Ἡ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκείνη δροσερότης ἦτο ἐντελῶς ἐπιπολαία· ἄλλως τε τὸ χρῶμά του, ἕνεκα τῆς συγκινήσεως βεβαίως, καθ' ἣν τὸ αἷμα συνέρρευσε εἰς τὴν καρδίαν, κατέστη αἰφνης κιτρινόχρουν, μεμβρανῶδες, αἱ δὲ παρειαὶ ἐκοιλώθησαν ὑπὸ τὰ προεξέχοντα μῆλα: ἐντὸς δευτερολέπτου, μορφὴ θανάτου ἐπεκάθητο ἐπὶ τῆς μορφῆς ταύτης. Χωρὶς δὲ νὰ προφέρῃ λέξιν ὁ κ. Βενσάν, ἀράσας τὸν πῖλον μετὰ πυρετώδους ἐξάψεως ὡσεὶ ἐκ φόβου καταληφθεὶς, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτόν, ἔδραμεν εἰς τὴν ἐξώθυραν καὶ ἔφυγε, κυρίως εἰπεῖν, ὡς ἀστραπή.

Διελογίσθη ὅτι ἡ κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην ὥραν ἐγκατάλειψις φίλου ἠδύνατο νὰ ἦ νέα ἀφορμὴ ἀπελπισίας διὰ τὴν δύστηνον μητέρα, καὶ ἠτοιμαζόμεν νὰ μεταβῶ παρ' αὐτῇ, μεθ' ὅλην τὴν ἀμφίβολον θέσιν μου, ὅτε ἤκουσα κρουομένην τὴν θύραν.

Νομίσας ὅτι ὁ κ. Βενσάν, καταληφθεὶς ἐκ τύψεων συνειδότης, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ, ἠνοιξα ἀμέσως, ἀλλ' ἦσαν δύο γειτόνισσαι, ἐλθοῦσαι νὰ πληροφορηθῶσι περὶ τῆς μικρᾶς· μαθοῦσαι δὲ τὸ δυστύχημα ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν:

— Τοιοῦτον τέλος ἔπρεπε βεβαίως νὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη, ὑπέλαβεν ἡ μία.

— Τί ἐννοεῖτε; ἠρώτησα μετὰ ζωηρότητος.

Ἡ γυνὴ ἔμελλε ν' ἀποκριθῇ, ὅτε ἡ μήτηρ, ἀκούσασα τὸν ἦχον γνωστῶν φωνῶν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου καὶ ἐρρίφθη ὀλολύζουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς γείτονός τῆς.

Βλέπων ὅτι τὸ ἔργον μου ἐτελείωσε, ὑπεκλίθην καὶ ἐξῆλθον,

κίσθανθεις ἀνέκφραστον ἀνακούφισιν ἐξερχόμενος τοῦ οἴκου τούτου, ἔπου ἡ εὐαίσι ησία μου ὑπεβλήθη εἰς τόσῳ σκληρὰν δοκιμασίαν.

Κατῆλθον τὴν κλίμακα βραδέως καταθλιβόμενος ἐν τούτοις ὑπὸ ἀγωνίας ἦν δὲν ἐνόουν. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἄφινον ὀπισθὲν μου μυστήριον ἀνεξήγητον.

Καθ' ἦν στιγμὴν διέβαινον πρὸ τοῦ θυρωρείου, ὁ θυρωρὸς μ' ἐσταμάτησεν ἐρωτήσας :

— Λοιπὸν! κύριε ἰατρί;

— Προσεκλήθην λίαν ἀργά, ἔσπευσα ν' ἀπαντήσω.

Αὐτὸς δὲ ἀφοῦ μ' ἐθεώρησεν ἔκπληκτος ὡς μὴ ἐννοῶν, καὶ ἀφοῦ τῷ ἔδωκα συντόμους τινὰς ἐξηγήσεις, ἐξέπεμψε τρομερὰν ὕβριν, ἐκτείνας συνάμα τὸν γρόνθον πρὸς ἀπόντα ἐχθρόν.

— Ἄ! τὸν κακοῦργον! ἐψιθύρισε μετ' ἀγανακτήσεως. Ὅταν ἐκίπτωμαι ὅτι ἦτο πλήρης ὑγείας, κύριε, δροσερά, ροδόχρους!...

— Πρὸ πόσου καιροῦ ἦτο ἀσθινής;

— Ἀπὸ ἕξι μῆνας, κύριε, ἕξι μῆνας ἀκριβῶς...

— Καὶ ποῖον ἀπεκαλεῖτε πρὸ ὀλίγου κακοῦργον;

— Ἄλλ' αὐτὸν τὸν γερωκούφταλον ὅστις ἦτο πετσί καὶ κόκαλο, καὶ ὅστις ἤλθε νὰ τραφῇ ὑπὸ τῆς μητρὸς πρὸς βλάβην τῆς κόρης! ὦ! αὐτὸς ὠφελήθη!

— Πῶς; ἀνέκραξεν· φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι ἀπέθανον ἐκ πείνης;

— Βέβαια· καὶ ἀπὸ τί ἄλλο λοιπὸν;

— Καλὲ ἔλα δῶ, ἄνδρα μου, καὶ μὴν ἀνακατώνεσαι ε' ταῖς δουλειαῖς τῶν ἄλλων, ἐκράξεν ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θυρωρείου γυναικεία φωνή· εἶνε δουλειὰ τοῦ ἰατροῦ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Τωόντι, αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό, ὑπέλαβεν ὁ θυρωρὸς, διακόψας ἀποτόμως τὴν συνομιλίαν.

II

Ἐπανῆλθεν οἴκαδε πυρέσσω, σχεδὸν ὠργισμένος καθότι, ἐν ᾧ διὰ πρώτην φοράν ἐπεκαλοῦντο ἐκεῖνο, ὅπερ ἠρσκόμην ἀποκαλῶν ἐπιστήμην μου, προσέρουον ἐπὶ ἀπελπιστικῆς περιστάσεως. Ἀποτόμως ὁ θάνατος μοὶ ἀπέκλειε τὴν ὁδόν, μοὶ ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἤκουον χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς τὰς λέξεις ταύτας τῆς ὑπερτάτης ἀπελπισίας: «Δὲν θὰ φθάσῃς μακρότερον...»

Δὲν κατετρυχόμεν μόνον ὑπὸ τοῦ ἐγωϊστικοῦ καὶ τεταπεινωμένου τούτου αἰσθημάτων· ἐβασανιζόμεν καὶ ὑπὸ τῆς πρὸ ὀλίγου ἀγωνίας. Ὅπως ἀπαλλαγῶ ταύτης, ἐπειράθην νὰ συναρμολογήσω τὰς ιδέας μου, νὰ συνάψω τὰ παρατηρηθέντα γεγονότα, νὰ ἐπιτύχω ἐκ τούτων ἀπάντησιν τινὰ εἰς τὰς παροργίζουσας με ἀμφιβολίας.

Ἡ κατάστασις τῆς κόρης ταύτης εἰς οὐδεμίαν τῶν γνωστῶν παρατηρήσεων ἀνταπεκρίνετο. Ἦνοιξα ἐν πρὸς ἐν τὰ βιβλία μου, ἀλλ' οὐδαμοῦ εὐρόν τι νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, διότι ἡ ἀσθινής οὐδὲν τῶν γνωστῶν συμπτωμάτων ἐπικρουσίζε· τοῦτο δ' ἀκριβῶς μ' ἐτέρατι περισσότερον· ἡ ἔλλειψις συμπτωμάτων ἐπεβεβαιούτο ἐπὶ μᾶλλον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν.

Ἐπρεπεν ἄραγε νὰ πιστεύσω, κατὰ τοὺς ὑπαινιγμοὺς τοῦ θυρωροῦ, εἰς τὴν κακὴν περιποίησιν, εἰς τὴν ἀσιτίαν; Ἄλλ' ἐκτός ὅτι ἡ διαγωγή τῆς μητρὸς, ἡ βαθεῖα καὶ ἀνυπόκριτος στοργὴ πρὸς τὴν κόρην, διέψευδον κατηγορηματικώτατα τὰς ὑπονοίας ταύτας καὶ ἡ φυσικὴ κατάστασις τῆς ἀσθενοῦς παρείχε, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, ὅλως ἐναντίας ἐνδείξεις.

Κατὰ τὴν ὀλίγην ὥραν, καθ' ἣν ἠδυνήθην νὰ τὴν ἐξετάσω καὶ τὴν στηθοσκοπήσω, εἶχον ἐκπλαγῆ προπάντων ἐκ τῆς ὑγιούς καταστάσεως τῶν κυριωτέρων ὀργάνων. Ὑπῆρχεν ἀναμφιβόλως βραδεία καὶ ταχεῖα ἀπώλεια ζωικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ ἔγεινε δι' οὐδεμιᾶς ἐκ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐπαφίνουσιν εἰς τὸν ὀργανισμὸν βλάβας, δυνάμενας νὰ ἐπιβεβαιωθῶσιν εὐχερῶς.

Ἄλλὰ δικαί αἱ δύο γειτόνισσαι νὰ φανῶσιν ἐννοήσασαι ὅ,τι δι' ἐμὲ ἔμενεν ἀνεξήγητον; Δικαί ὁ θυρωρὸς διὰ τῶν συντόμων ἐπιφωνήσεών του νὰ φωνῇ κατηγορῶν τὸ παράδοξον πρόσωπον, τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα Βενσάν γνωστὸν, ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως μοὶ ἔκαμεν ἀληθῶς κακὴν ἐντύπωσιν, χωρὶς ὅμως νὰ παράσχῃ ἐνδειξίν τινὰ ὑπονοίας;... Ἐπὶ τίνος πράγματος νὰ στρέψω τὰς ὑπονοίας μου;... Ὅτε μοὶ ἐπῆρχοντο φριδιώδεις ὑποθέσεις, ἐσταμάτων ... συνάπτων δὲ τὰς παρατηρήσεις μου ἐπειθόμεν ὅτι αὐταὶ δὲν ἦσαν βέσσιμοι.

Ἐπειτα, ὑπάρχουσιν, ὡς εἶπον, φυσιγνωμικαὶ οὐδέποτε ἀπατώσαι· ἡ τῆς νεαρᾶς μητρὸς ἀπέπνεε μεγίστην τιμιότητα· ἡγάπα αὐτὴ τὴν θυγατέρα τῆς· οὐδέποτε τὴν ἐγκατέλιπε... Ὅχι,

ὄχι, ἦτο ἀνωφελές νὰ παρακολουθήσω ἴχνη, οὐδεμίαν ὑπόνοιαν ἐνέχοντα ἢ τὴν τῆς συκοφαντίας.

Ἡ ἐξέτασις αὐτῆ τῆς λογικῆς καὶ τῆς συνειδήσεως εἰς τοιοῦτον βαθμὸν νευρικὸν μὲ περιήγαγε, ὥστε δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ μείνω ἐπὶ πολὺ μόνος. Εἶχον ἀνάγκην ν' ἀκούσω ἀνθρωπίνης φωνῆς, ν' ἀνταλλάξω τὰς σκέψεις μου, νὰ δροσίσω τὸν ἐγκέφαλόν μου εἰς τὸ ρεῦμα τῶν συνήθων φλυαριῶν. Ἐξῆλθον. Εἰσελθόντα εἰς τὸν φωτεινὸν κύκλον, τοῦ ἐκ τοῦ ζυθοπωλείου ἐκπεμπομένου ἀεριόφωτος, δι' οὗ ἐφωτίζετο ὁ ταραχώδης ὄμιλος τῶν νέων, μὲ ὑπεδέχθησαν οὗτοι μετὰ ἀλλαλαγμῶν, καθότι ἀπὸ τῆς ἐναισίστου διατριβῆς μου κόλις τρις μὲ εἶχον ἰδεῖ. Αἱ φιλικαὶ βωμολοχίαι ἔπιπτον ἐπ' ἐμοῦ βροχηθὸν, αἱ δὲ χεῖρες μ' ἔσυρον ὅπως μ' ἀναγκάσσει νὰ καθίσω ἐνώπιον σωροῦ ὑποποτηρίων, σχηματιζόντων εἶδος ὀβελίσκου ἐπιτυμβίου τῶν ἐξαφανισθέντων ποτηρίων. Ἐκάθησα λοιπὸν μὴ ἔχων ἄλλως τε ἀνάγκην παρακλήσεων.

Ὁ θόρυβος ἢ μᾶλλον ὁ ὄργασμὸς οὗτος μ' ἐφαιδρυνε· ὤφριλον νὰ δώσω λόγον τῆς διηνεκοῦς ἐγκαθειρξείας μου· νὰ δικαιολογηθῶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχαίους φίλους ἀχαριστίαν· νὰ ἐξομολογηθῶ τοὺς σκοπούς, τὰς ἐλπίδας μου· ἀλλὰ, προπάντων, νὰ πίνω καὶ νὰ ἐπαναπίνω τὸ φρικτὸν πνευματῶδες ποτόν, τὸν ζῦθον, οὗτινος εἰδικὴ ἀξία εἶνε νὰ καταδικάζῃ τοὺς ὀλιγώτερον διψῶντας εἰς ὑπερβολικὴν δίψαν, αἰτίαν τῆς ἐπαναλήψεως.

ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ταύτην, τὴν διεγερτικὴν διὰ τὸν ἐγκέφαλον (μέχρις οὗ αὕτη βασάνισις τὸν στόμαχον) αἱ ιδέαι μου ἐγίνοντο καθάρωτερι· ἀνελάμβανον ἐν ἐμαυτῷ ζωηρῶς τὴν ἀντίληψιν τῶν γεγονόντων, καὶ ἠσθάνομην συνάμα ἀκατανίκητον ἐπιθυμίαν νὰ διηγηθῶ τὸ παράδοξον συμβάν, εἰς ὃ πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀναμιχθῆ. Δὲν ἐβράδυνα νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, καὶ, ἐν μιᾷ σχεδὸν ἀναπνοῇ, ἀφηγήθην τὸ περιστατικόν.

Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ παιδίου—ζήτημα συγκινοῦν πάντοτε καὶ τὸν μᾶλλον σκεπτικόν—μὲ ἤκουον προσεκτικῶς· οὐδεὶς δὲ μ' ἔσκωπεν ὅτι ἀνέφερον τὴν θλιβεράν συγκίνησιν ἣν μοι ἐπροξένησεν ἡ ἄγνοιά μου.

Ἄκουσον, εἶπεν ὁ Γάστρων Δουσῶλ, νέος δόκτωρ, οὗτινος τὴν μεγάλην ἀξίαν ἀνεγνωρίζαμεν ἅπαντες· δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν ν'

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ*

Η ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΨΕΩΝ

Ο ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ

Ἐραίαν τινα ἡμέραν τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἔτους 18. μεγαλοπρεπῆς ἄμαξα διήρχετο, τριποδιζόντων τῶν δύο ὑπερηφάνων αὐτῆς ἵππων, ἀνὰ τὰς πλήρεις ζωῆς ὁδοὺς τῆς Πέστης· σταματήσαντος τοῦ σφριγῶντος ζεύγους τῶν ἵππων πρὸ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου, κειμένου ἐν τῇ ἀριστοκρατικωτέρᾳ συνοικίᾳ, οἰκίτης χρυσοεινδεδυμένος ἤνοιξε τὴν θυρίδα τοῦ ὀχήματος, ὅπως κατῆλθε βραδέως νεανίας ἐνδεδυμένος κατὰ τὸν τελευταῖον συρμὸν καὶ, ἀφοῦ ἀπήντησε δι' ἐλαφροῦς κινήσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν ταπεινὴν ὑπόκλισιν τοῦ ὑπηρετοῦ, ἀνῆλθε βραδέως τὴν κεχρυσωμένην εὐρεῖαν κλίμακα, τὴν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα ἄγουσαν.

— Ὁ πατὴρ σὰς ἐζήτησε, κύριε, τῷ λέγει ὑπηρετῆς τις ἀπαλλάττων τὸν νεοεισελθόντα τοῦ πῖλου καὶ τοῦ ἐπανωφορίου· ὁ αὐθέντης εὐρίσκειται εἰς τὸ λογιστήριον καὶ παρακαλεῖ νὰ τὸν περιμένετε εἰς τὸ σπουδαστήριον.

Ὁ νεανίας, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, διῆλθε διὰ πολλῶν αἰθουσῶν πολυτελέστατα συνσκευασμένων καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατρὸς του. Ἦτο τοῦτο μεγάλη αἶθουσα διεσκευασμένη πλουσιοπαρόχως μὲν ἄλλ' οὐχὶ καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς τῶν ἄλλων διαμερισμάτων φιλοκαλίας. Πάντα τὰ ἐπιπλᾶ ἦσαν κεχρυσωμένα· πυχύτατος τάπης

* Σ. Μ. Νεώτατον ἠθικοπλαστικὸν κοινωνικὸν μυθιστόρημα ἀπαγορευθὲν πνευματομυστικῶς ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ J. W. Rochester εἰς τινα δεσποινίδα ρωσίδα, τὴν μεσάζουσαν W. K.

ἐκάλυπτε τὸ δάπεδον· πολύτιμα μὲν ἄλλ' ἀσυναρτήτου συνδυασμοῦ ἀριστοτεχνήματα κατέλειπτο ἐπὶ τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν σκευῶν· παμμεγέθης δὲ τράπεζα κεκαλλυμένη ἐκ βιβλίων καὶ ἐγγράφων, καὶ μέγα ἐρμάριον εἰδείκνυον ὅτι ἦτο γραφεῖον πολυασχόλου ἀνδρός.

Δικτρέξας πολλάκις καὶ ἀνυπομόνως τὴν αἵθουσαν ὁ νεανίας ἐρρίφθη ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ συνωφρωμένος μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἑρσεινώτου ἀφέθη εἰς ρεμβασμούς.

Ὁ γέρον τραπεζίτης Ἀβραὰμ Μάγερ ἦτο ὁ τύπος τῶν Ἰσραηλιτῶν, τῶν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀρχομένων καὶ κτώντων, ἄγνωστον πως, κολοσσαίας περιουσίας. Γεννηθεὶς ἐν ἀθλίῳ καταγωγῇ ἐπαρχιακῆς τινος πόλεως ἤρξατο τοῦ πλανοδίου ἐπαγγέλματος, μὴ προκλείπων, μετὰ τοῦ πλήρους δικρόρων πραγματειῶν δέματος ἐπ' ὤμων, οὐδὲ τὸ ἀθλιότερον χωρίδιον. Ἐγκρατὴς καὶ ἀκκάματος, βοηθούμενος δὲ καὶ ὑπὸ τινος τῶν εὐνοϊῶν ἐκείνων περιστάσεων, τῶν προστατευουσῶν τὴν ἐργασίαν τοῦ Σιμήτου, ὁ Ἀβραὰμ ταχέως ἐγένετο κάτοχος μικροῦ κεφαλαίου, ἐπιτυχῆς δ' εἶτα κερδοσκοπία τὸν ἀνέδειξε πλούσιον, καὶ ὁ χρόνος τραπεζίτην ἐκάτομμυριοῦχον.

Καίτοι αὐτὸς διέμεινεν ἔθραϊς ψυχῇ τε καὶ σώματι, αὐστηρὸς τηρητῆς τῶν νόμων τοῦ Μωϋσείως, ἔδωκεν ὁμως εἰς τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ Σαμουὴλ ἀνατροπὴν λίαν ἐλευθέριον. Τὸ τέκνον τοῦτο, ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον μετὰ δωδεκαετῆ στεῖρον συζυγικὸν βίον καὶ στοιγίσαν ἐν τῇ γεννήσει τοῦ τὸν ἄνακτον τῆς μητρός, ἦτο τὸ εἰδωλον, τὸ κέντρον τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ γέροντος Μάγερ· δι' αὐτὸ εἰργάζετο καὶ ἐπεσώρευεν ἀπύστως νέαν πλούτη, οὐδενὸς φεισθεὶς πρὸς ἐκπαίδευσίν του. Προσθετέον δέ, πρὸς ἔπαινον τοῦ Σαμουὴλ, ὅτι καὶ οὗτος πληρέστατα ἐπωφελήθη τῶν τοιούτων μέσων, σπουδᾶς ἐπιτυχῶς κατὰ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν κλλίστων τῶν διδασκάλων καὶ εἶτα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ταξειδεύσας δὲ μετὰ ταῦτα εἰς διάφορα μέρη ἐκλήσατο τὴν τελευταίαν λάμπιν τῆς ἐκπαίδευσως. Ὡμίλει καλῶς ἐξ γλώσσης, ἐξωγράφει ἄριστα, ἦτο εὐχάριστος μουσικὸς Πεπροικισμένος πλοουσιοπρόχως, ἀλλ' ἐγωῖστης καὶ ἐμπαθὴς εἰς ἄκρον ὁ Σαμουὴλ ἀπληθύνετο τὴν ἰουδαϊκὴν αὐτοῦ καταγωγὴν, ἥτις πολλάκις τὸν ἔκαμε ν' ἀηδιάσῃ, ἀποκλείουσα αὐτῷ τὰς θύρας τῶν ἀληθῶς ἀριστοκρατικῶν οἴκων, εἰς οὓς

κατετρύχετο ὑπὸ ἐπιθυμίας νὰ εἰσαχθῇ. Τοῦ πατρὸς ἐπιτρέποντος ν' ἀκολουθῇ τὰς ὀρέξεις του, ἦγε βίον μεγάλου ἀρχοντος, συνῆπτε ἔρωτας, ἐσετιζέτο μετὰ τῆς χρυσῆς νεολαίας τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀρχαίων συσπουδαστῶν του, εὐχαρίστως εἰς τὰς διασκεδάσεις του συχναζόντων καὶ δανειζομένων, κατὰ τινὰς περιστάσεις, καὶ χρήματα παρ' αὐτοῦ.

Πολλάκις φίλοι ἀρχαῖοι τοῦ Ἀβραὰμ τῷ παρετήρουν ὅτι ὁ υἱὸς του οὐδέποτε εἰσήρχετο εἰς τὴν συναγωγὴν, ἀμελῶν φανερὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου καὶ ἐπιζητῶν μόνον τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἔξεις τῶν Χριστιανῶν. Ὁ γέρον διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς ἀπήντα μετὰ ξηροῦ μειδιάματος· ἡ νεότης πρέπει νὰ καλοπερνᾷ· αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Χριστιανοὶ θὰ τῷ ἐπιφέρωσι τὴν ἀηδίαν τῆς φιλίας των· τότε δὲ ἀναγνωρίσας τὴν ἀπάτην του, θὰ ἐπιστρέψῃ εἰλικρινῶς εἰς τὴν τῶν πατέρων του πίστιν, τὴν οὐχ ἦττον καλῶς ἐργαζομένην ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ὁ Σαμουὴλ εἶνε μόλις 25 ἐτῶν, ἐργάζεται εὐσυνειδήτως, ἀγαπᾷ ἐνστικτικῶς τὴν ἐργασίαν· ἄμα ὡς παύσωσιν αἱ τρέλλαι, θὰ γίνῃ ἄξιος κληρονόμος μου.

Ἰκανὸς χρόνος εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἀφιξεώς του, ἀλλὰ βεβυσθισμένος εἰς τοὺς ρεμβασμούς δὲν ἐνόησεν ὁ νεανίας, οὐδ' ἐπαρτήρησεν ὅτι εἶχεν ἀνυψωθῆ τὸ χονδρὸν μετὰξινον παραπέτασμα, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἀνεφάνη λευκογένειος γέρον, ἰσχνός, κεκυρωμένος καὶ ἀτενίζων αὐτὸν μετὰ ἐταστικοῦ βλέμματος. Κινηθεὶς αὐτομάτως ὁ Σαμουὴλ καὶ βυθίσας τὴν χεῖρα εἰς τὴν πυκνὴν κόμην του, ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς πνιγομένης ὑπὸ ὀργῆς καὶ ἀπελπισμοῦ.

— Ὅποια κατάρρα! νὰ ἦνε τις Ἑβραῖος, ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν περιφρονημένην ταύτην φυλὴν, καὶ οὐδεμία ἐκπαίδευσίς, οὐδεὶς πλοῦτος νὰ ἐξαρκῶσι πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ στίγματος τούτου!

— Ἀπατάσαι, τέκνον μου, ὁ χρυσὸς καταβάλλει καὶ τὰς μάλλον ἐρριζωμένας προλήψεις. Οἱ θρασεῖς οὗτοι χριστιανοὶ κύπτουσι τὸν ἀυχένα πρὸ τοῦ καταφρονουμένου Ἰουδαίου, ὅπως ἐπιτυχῶσι παρ' αὐτοῦ ὀλίγον τοῦ μετάλλου ὅπερ οὐδὲν στίγμα διατηρεῖ, καίτοι διὰ τῶν χειρῶν μας διελθόν. Ἀλλά, προσέθηκεν ὁ τραπεζίτης, κλείων μετὰ προσοχῆς τὴν θύραν τοῦ γραφείου, ἀπὸ πότε σοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ἡ ἀλλόκοτος, νὰ περιφρονῆς τὴν φυλὴν σου καὶ νὰ

ἐπιθυμῆς νὰ εἶσαι χριστιανός; Μήτοι ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ἔρχονται εἰς τὰς συναναστροφάς μας; κατεληξέ μετὰ κακεντρεγοῦς μειδιήματος.

— Ναί, ἔρχονται, ἀλλ' ἔρχονται οἱ ἔχοντες μόνον ὑποθέσεις μεθ' ἡμῶν, ἢ οἱ φοβούμενοι μήπως σὲ δυσαρρεστήσωσι, καθὼς ἔχοντες ὑποχρεώσεις, ἀνέκραξεν ὁ Σαμουὴλ μετὰ πικρίας· μ' ὄλην τὴν φιλοξενίαν μας, μ' ὄλην τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων καὶ τὸ ὕψος τῆς ἰσότητος ὅπερ ἐπιτηδεύονται εἰς τὰς σχέσεις των, οὐχ ἦττον ἢ φυσιογνωμία των ἐνέχει τι ἀναφλέγον τὸ αἷμά μου. Πόσους τῶν συσπουδαστῶν μου τούτων, τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, τῶν εἰς τὰς ἐορτάς μας σπευδόντων, δὲν ἐδοήθησα, χωρὶς νὰ ζητήσω ποτὲ νὰ μοὶ ἐπιστρέψωσι οὐδὲ ἐν λεπτόν, καὶ ὅμως, δοθείσης περιστάσεως, μ' ἐπλήρωσαν δι' ἀπσομοπῆς.

— Εἶνε οὐτιδανοί, ἀχάριστοι, ἀλαζόνες ὡς ὅλοι οἱ γοῦς, εἶπεν ὁ γέρον τραπεζίτης, καθήσας ἐπὶ τῆς ἑδρας· ἀναγνωρίζεις ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔρχονται ἐδῶ μόνον ἐκ συμφέροντος καὶ θέλεις νὰ εἶσαι μὲ αὐτούς; Εἶσαι ἄδικος, Σαλιούλ, ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ τῶν πικτέρων μας· μήπως δὲν σοὶ ἔδωκε πᾶν ὃ τι δύναται νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχεῖ, ἐπίφθονον μάλιστα; Δὲν εἶσαι νέος, ὑγιῆς σωματικῶς καὶ πνευματικῶς, ὑπέρπλουτος; Πρόσεξον, Σαμουήλ, νὰ μὴ συνδεθῆς μεθ' ὑπερβολικῆς οἰκειότητος μὲ τοὺς ἐθρούς μας· θὰ σὲ θωπεύωσιν ἐνόσω ἔγρουσι τὴν ἀνάγκην, θὰ σ' ἀποπέμπωσι δὲ ὡς ἀκάθαρτον κύνα, ὅτε δὲν θὰ ἔχῃσι πλέον τὴν ἀνάγκην σου. Ἄλλ' ἀφοῦ ἤλθαμεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἐπιθυμῶ, τέκνον μου, νὰ σοὶ κάμω ἐρωτήσεις τινάς. Τί συμβαίνει ἐν σοί; Ἀπὸ τινων μηνῶν παρατηρῶ μετὰ λύπης ὅτι ἠλλαξες, εἶσαι ὠχρὸς, ρεμβώδης, νευρικός· ἀμελεῖς τὴν ἐργασίαν· ὁμολόγησόν μοι τί τὸ συνταράσσον σε;

— Θὰ δυνηθῆς, πάτερ, νὰ μ' ἀκούσης μετ' ἐπιεικειᾶς; Ἡ ὁμολογία μου θὰ σοὶ φανῆ ἀποτρόπαιος· καὶ ὅμως ἐγάθην ἂν δέν. ἄν...

Ὁ Σαμουὴλ ἐπκνέπεσεν ἐπὶ τῆς ἑδρας, καλύψας τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ μανθελίου του.

— Οἰκῆ τις ἢ ὁμολογία αὕτη, δικαιοῦμαι νὰ γνωρίζω τὴν ἀλήθειαν· πολλάκις ἔγνωσ τὴν πατριάν μου ἐπιείκειαν.

— Ἐχεις δίκαιον, πάτερ, σοὶ ὀφείλω πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· ἄκουσόν με ἐν ὑπομονῇ:

Πρὸ ἐπτὰ σχεδὸν μηνῶν ἤμην, ὡς γινώσκεις, εἰς τὸ κτήμά μας Ρούδενχορ ἐπῆγα, κατὰ τὴν συνθήκην μου, πρῶϊαν τινὰ εἰς περιπάτον ἐντὸς τοῦ δάσους μας, ἐκτεινομένου μέχρι τοῦ δάσους τοῦ κόμητος δὲ-Μ... Αἴφνης ἀκούω κρότον θραυσομένων κλάδων καὶ φωνὴν γυναικός, καλοῦσης εἰς βοήθειαν· ἔδραμον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς φωνῆς καὶ εἶδον ἵππον κρημισθέντα μετὰ τῆς ἵππευσης αὐτὸν ἀμαζόνος· ἄμα ὡς ἔφθασα, ὁ ἵππος τρομάξας ὠρθώθη εἰς τοὺς πόδας καὶ θὰ ἐπανήρχιζε τὸ κάλπασμά του, σύρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν νέαν, ἧς ὁ ποῦς εἶχε περιπλακῆ εἰς τὸν ἀναβολέα. Δι' ἐνὸς ἄλματος εὐρέθην πλησίον της, ἤρπασα τὸν χαλινὸν καὶ ἀπῆλαξά τὸν πόδα της· ἦτο καιρὸς, διότι ὁ ἵππος τρομάξας καὶ ριφθεὶς πλαγίως ἐξέφυγε τοῦ χαλινοῦ καὶ ἐξώρμησε μετ' ἀστραπιαίας ταχύτητος· Κύψας τότε ἀνήγειρα τὴν ἀμαζόνα· ἦτο νεῆνις σπανίας ὄραιοτητος, καὶ ἦν οὐδέποτε μέχρι τοῦδε εἶχον συναντήσαι· ἀλλ' ἦτο τοιαύτης θαυμασίας ὄραιοτητος, ὥστε κατεγοιτεύ' ἦν ὁ πῖλος της εἶχε πέσει, δύο δὲ πεινοὶ πλόκαμοι ζκνθοφαιοὶ ἐξηπλοῦντο ἐν ἀταξίᾳ ἐπὶ τῶν ὄμων της. Αἴφνης εἶδον σταγόνας αἵματος ρεούσας ἐπὶ τοῦ μετώπου της.

— Ἐπληγώθητε πίπτουσα; ἠρώτησα ἔμβροτος.

Ἐκείνη ὕψωσε πρὸς με τοὺς ὄραιοὺς γαλανοὺς ὀφθαλμούς της, ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίθη. Ἐνόησα ὅτι ὁ τρόμος τῆ ἀφῆρει τὸν λόγον καὶ ὅτι ἦτο ἐπῆναγκες νὰ ἐπιβρεξῶ καὶ δέσω τὴν πληγὴν της· οὐχὶ μακρὰν τοῦ μέρους τούτου ὑπάρχει πηγὴ παρ' ἦν πολλάκις εἶχον ἀναπαυθῆ· ἔδραμον ὅθεν ἐκεῖ, ἔβρεξα τὸ μανδύλιον ἐκνεληθῶν δὲ εὔρον τὴν νεάνιδα λιπόθυμον.

Ἐβρεξα τοὺς κροτάφους της, ἔδεσα τὴν πληγὴν, ἧτις ἦτο ἀσήμαντος, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος· ἡ νεῆνις διετέλει ἀναίσθητος, ἐγὼ δ' ἐν μεγίστῃ περιπλοκῇ. Ἠγνόουν τὸ ὄνομά της, τὴν κατοικίαν της· δὲν ἠδυνάμην, ἀλλ' οὐδ' ἤθελον, νὰ τὴν ἐγκαταλείψω ἐκεῖ, διὰ νὰ τρέξω καὶ ζητήσω βοήθειαν, διότι ἐξήσκει ἤδη ἐπ' ἐμοῦ γοητεῖαν, διακρατοῦσάν με δέσμιον πλησίον της. Ἀποφασίσας τέλος τὴν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχίονας καὶ διηυθύνθη μετ' αὐτῆς εἰς τὸν οἶκόν μας. Ἡ ὁδὸς εἶνε μακρὰ, πρὸ πάντων μετὰ τοιοῦτου φορτίου, οὔτινος ἢ μεταφορὰ ἀπῆται μεγίστας προφυλάξεις, καὶ ὅμως, σοὶ ὀρκίζομαι, πάτερ, δὲν ἤθελον νὰ τὴν συντομεύσω, διότι δὲν

ἐχόρταινον βλέπων τὸ ἀξιολάτρευτον καὶ θελκτικὸν ἐκείνο πλῆγμα· ἡ ἐπαρῆ τοῦ λεπτορουοῦς αὐτοῦ σώματος μ' ἐμέθυσε.

Οἱ ἄνθρωποι μὲς βλέποντές με ἐρχόμενον πνευστιῶντα μετὰ γυναικὸς ἀναισθήτου εἰς τὰς χεῖρας, ἔδραμον καὶ μ' ἐβοήθησαν νὰ κατακλίνω τὴν νεάνιδα ἐπὶ ἀναπαυτικῆς κλίνης. Αἴφνης δὲ ὁ θαλαμηπόλος μου Στέφανος προσελθὼν μετὰ προσκεφαλαίου ἀνέκραξεν ἐκπληκτος:

— Ἄλλ' αὕτη εἶνε ἡ νεαρὰ κόμησα δὲ-M... ἡ ἀδελφὴ τοῦ κόμητος Ροδόλφου· γνωρίζω τὴν θαλαμηπόλον τῆς Μάρθας, εἶδον δὲ καὶ ταύτην τὴν ἰδίαν πολλάκις.

— Ἄν οὕτως ἔχη, λέγω, στείλε ἀμέσως ἔφιππον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κόμητα ὅτι ἡ ἀδελφὴ του ἐσώθη καὶ εὐρίσκεται ἐδῶ.

— Ὁ Ροδόλφος οὗτος δὲ-M... δὲν εἶνε ὁ ἀξιωματικὸς τῶν Οὐσάρων, ὅστις ἐρχεται συχνάκις ἐνταῦθα καὶ οὗτινος ὁ πατήρ εἶνε θαλαμηπόλος τῆς Αὐλῆς;

— Μάλιστα, πάτερ, αὐτὸς εἶνε.

— Καὶ δὲν εἴξευρες ὅτι ἔχει ἀδελφὴν; ἠρώτησεν ὁ Ἄδραμ μὲ εἰρωνικὸν μειδίαμα. Ἴσως ἀγνοεῖς ἐπίσης ὅτι οἱ δύο εὐγενεῖς ἄρχοντες εἶνε μέχρι λαίμου καταχρεωμένοι. Ἐχω εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον ἀρκετὰς συναλλαγματικὰς τοῦ τε πατρὸς καὶ υἱοῦ· ἀλλ' ἐξήκολούθησον τὴν διήγησιν.

— Χάρης εἰς τὰς περιποιήσεις μου ἡ Βαλερία—οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ νεαρὰ κόμησα—ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μ' εὐχαρίστησε θερμῶς ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῆς.

— Μεγαλῶνετε τὸ πρῶγμα, κόμησα, τῇ λέγω μειδιῶν, τὸ ἀνδραγάθημά μου ἐγκρατεῖται μόνον εἰς τὸ ὅτι ἔρθασα ἐγκαίρως. Ἄλλ' ὅτε ἔμαθην ὅτι εἶχον φροντίσει νὰ εἰδοποιήσω τὴν οἰκογένειάν τῆς, μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα μετὰ τόσου θελκτικοῦ μειδιήματος, ὥστε δὲν ἠδυνήθην ν' ἀνθέξω, καὶ ἠσπᾶσθην τὴν χεῖρά τῆς.

Ἐλαβεν ἀναψυκτικὰ τινὰ ἄτινα τῇ προσέφερον καὶ μοὶ διηγήθη εἶτα ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν. Περαιτῶσασα τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεώς τῆς εἰς ἰδιωτικὸν τι προθυναγωγεῖον ἐν Βελγίῳ, διέμειναν ἐν ἔτος εἰς Ἰταλίαν μετὰ τινος συγγενοῦς τῆς, ἠλπίζε δὲ τῶρα ὅτι θὰ γίνωμεν καλοὶ γείτονες.

Ἦκουον μετ' ἐκστάσεως τὴν ἀπλοϊκὴν ταύτην παιδικὴν ἐρε-

σελίαν· ὅταν δὲ οἱ θελκτικοὶ γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, ἀπαστράπτου-
τες ἐκ χαρᾶς καὶ μειδιῶντες ἐβυθίζοντο ἐντὸς τῶν ἰδικῶν μου, ἡ
καρδιά μου ἔπαλλε μέχρι διαρρήξεως· ἤμην κατεγοητευμένος.

Ἡ ἄριξις τοῦ κόμητος Ροδόλφου διέκοψε τὴν συνομιλίαν μας. Ἡσπᾶσ' ἡ τὴν ἀδελφὴν του καὶ μὲ ἠύχρισθησε φιλικῶς διὰ τὴν συνδρομὴν μου καὶ τὴν εἶδησιν ἣν τοῖς ἔστειλον, καὶ ἤτις τοὺς καθυσύχασεν ἐκ τρομερᾶς ἀνησυχίας, καθότι ὁ ἵππος τῆς Βαλερίας εἶχεν εἰσέλθει κατάλευκος ἐκ τῶν ἀφρῶν καὶ μὲ τὰς κνήμας καθημαγμένας. Ἐδωκεν εἶτα τὸν βραχίονα εἰς τὴν ἀδελφὴν του, καὶ ἀνεγώρησεν διὰ νὰ καθησυχάσῃ τὸν πατέρα· ἀποχαιρετῶσά με δὲ ἡ Βαλερία, ἣν ἠκολούθησα μέχρι τῆς ἀναβάθρας τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας, εἶπε σφίγγουσα τὴν χεῖρά μου:

— Ἐλπίζω νὰ σὰς βλέπωμεν συχνὰ εἰς τὸν οἶκόν μας· ὁ πατήρ μου καὶ ὁ Ροδόλφος θὰ ὦσιν εὐτυχεῖς ἐμφρᾶζοντες τὰς εὐχαριστικὰς εἰς τὸν σωτήρά μου. Ἄνευ τῆς συνδρομῆς σὰς θὰ κατασυνετριβέτο ἡ κεφαλή μου ἐπὶ τῶν λίθων καὶ τῶν κλάδων. Ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις παρετήρησα τὸν κόμητα στρέψαντα ἐκπληκτον βλέμμα πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, χωρὶς δὲ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ λόγου τὴν πρόσκλησίν τῆς, εἶπε συστρέφων τὸν μύστακα:

— Στοιχηματίζω, Βαλερία, ὅτι ἀγνοεῖς ἀκόμη τὸ ὄνομα τοῦ σωτήρός σου· ἐπίτρεψόν μοι νὰ ἐπανορθώσω τὸ τοιοῦτον, παρουσιάζων σοι τὸν κύριον Σαμουήλ Μάγερ.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἐφαίνετο ἤρεμος καὶ ἀδιάφορος· καὶ ὁμοῦς ἔπαλλεν ἐν αὐτῷ καὶ τι ἐκπλήξην ἐμέ τε καὶ τὴν νεάνιδα, ἣτις ἀτεινίσασα τὸν ἀδελφόν τῆς, εἶτα ἐμὲ καὶ χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξιν ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄχημα. Ὁ Ροδόλφος τὴν ἠκολούθησεν ἐσπευσμένως, ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ κάλυμμά του καὶ ἐμκσίτωσε τοὺς ἵππους.

Ἐπὶ νῆλθον με συντετριμμένην καρδίαν· εἶχον ἐννοήσει τὴν ἀμφίβολον εἰσῆγησιν καὶ μαντεύσει τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς. Τὸ λογικὸν καὶ ἡ ὑπερφάνεια μοὶ ἔλεγον νὰ λησμονήσω τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο· ἀλλ' οἴμοι! τὸ πεπρωμένον μὲ εἶχε θίξει· ἡ ἀνάμνησις τῆς Βαλερίας μοὶ ἀφῆρει τὴν ἀνάπαυσιν· ἡμέραν καὶ νύκτα ἔβλεπον τὴν θελκτικὴν μορφήν καὶ τὸ γοητευτικὸν μειδίαμά τῆς. Ὑποκινούμενος ὑπὸ δυνάμεως ἰσχυροτέρας τῆς θελήσεώς μου μετέβην εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ δὲ-M... Μοὶ ἀπήνητησαν ὅτι οἱ μὲν δύο κόμητες ἀπουσίαζον

εις τὴν πόλιν, ἡ δὲ κόμησσαι, ἀδικητοῦσαι, δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῆ. Καὶ ὁμοῦ δὲν τὴν ἠμπόδισε τὸ τοιοῦτοι νὰ ἐξέλθῃ τὴν ἐσπέραν εἰς περίπτωτον. Ἡ ἀποπομπὴ ἦτο φανερά· ἐπειράθη μοι λαταῦτα καὶ δευτέραν ἐπίσκεψιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἔγεινα δεκτός· δὲν μοι ἔμενεν ἄλλο τι ἢ νὰ ὑπομένω ἐν σιωπῇ προσβολὴν τόσῳ ὀλίγον ἀνταξίαν τῆς ἐκδουλεύσεως ἣν παρέσχον.

Τί νὰ σοὶ εἶπω, πάτερ! Μ' ὄλην τὴν ἐν ἐμοὶ ἀναστάτωσιν τοῦ πνεύματος, ἔμεινα τοσοῦτον καταδεδουλωμένος εἰς τὴν ἀδυναμίαν μου, ὥστε ἀπλήστως ἀνεζήτουν πᾶσαν περίστασιν, ἵνα ἴδω τὴν Βαλερίαν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς εἰς τὸν περίπτωτον ἢ εἰς τὸ θέατρον, ἔνθα τὴν συνήντων συγχάκις Ὁ Ροδόλφος ἤρχετο πρὸς με ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, κατὰ συνήθειαν μᾶλλον, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ποτέ τι περὶ τῆς ἀδελφῆς του. Χθὲς τὴν ἐσπέραν συνήντησα ἀπροσδοκῆτως παρὰ τῷ βαρῶνφ Κίρσθεργ τὴν Βαλερίαν, ἥτις ἐρυθρίασασα ἀπέφυγε τὸ βλέμμα μου· ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα ν' ἀπολέσω τὴν περίστασιν ὅπως ἐξηγηθῶ ἐπωφεληθεὶς στιγμῆς τινας, καθ' ἣν εὑρέθη μόνη ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου, τὴν ἐπλησίασα.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἐνοχλήσω, κόμησσαι, λέγω αὐτῇ ὑποκλιόμενος· ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ γωρίσω τὸν λόγον τῆς μεταβολῆς τῆς πρὸς με συμπεριφορᾶς. Διὰ τί, ἀφοῦ ἐξεδηλώσατε τοσαύτην εὐνοιαν, προσκαλέσατά με νὰ σᾶς ἐπισκέπτωμαι, οὐδέποτε ἦσθε ὀρατῆ, ὡσάκις ἐπαρουσιαζόμεν ἐν τὴν θύραν σας;

Ἐχρησάσασα μὲ κατεμέτρησε διὰ βλέμματος ὑπεροπτικοῦ καὶ περιφρονητικοῦ.

— Προκαλεῖτε ἐξήγησιν, Κύριε, ἦν θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἀπεφεύγομεν, εἶπε, μὲ τόνον σκληρὸν καὶ παγετώδη, οὕτινος ἐθεώρουσαν ἀνίκων τὸ ἐπίχρυσον ἐκεῖνο στόμα. Σᾶς χρεωστῶ χάριν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἣν μοι προσηγάκατε καὶ χάριν αὐτῆς συγχωρῶ τὴν μεγάλην ἐλευθερίαν τοῦ ὕφους σας, τὴν οἰκειότητα ἣν ἐπατρέψατε εἰς ἐαυτὸν ἀπέναντί μου, καὶ ἥτις μὲ εἶχε παραινῆσαι νὰ σᾶς θεωρῶν ὡς ἕνα τῶν εὐγενῶν γειτόνων μας. Ἐννοήσασα τὴν ἀπάτην μου ὠρεῖλον νὰ πράξω ὡς ἐπραξα. Οἱ ἐν τῷ ἡμετέρῳ κύκλῳ τυγχάνουσι λίαν ἐπιφυλακτικοί, κύριε Μάγερ, ὀφείλω δὲ σέβας εἰς τὴν λεπτότητα τῶν ἐπισκεπτομένων τᾶς αἰθούσας τοῦ πατρὸς μου καὶ

δὲν δύναμαι νὰ ἐπιβληθῶ αὐτοῖς ὅπως συναντήσωσιν ἐν αὐταῖς πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ὁποίου τοὺς ἀποχωρίζει *προλήψις φυλετικῆ*.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ἃς ἐτόνισεν ἰδιχζόντως καὶ αἰτινας μοὶ ἀπέδειξεν κατὰ φωνῶν, ὅτι ἤμην παρὶς τις εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς τε μικρᾶς ταύτης κόρης, ἣν ἐλάτρευον, καὶ τῆς ὑπερηφάνου φυλῆς τῆς, τὸ αἶμα συνεσωρεύθη εἰς τὴν καρδίαν καὶ νέφος ἐσκότισε τοὺς ὀφθαλμοὺς μου. Τοῦτο βεβχίως ἐννοήσασα μετέβαλεν ἀμέσως ὕψος, ἔθεσε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου καὶ εἶπε μετ' ἀγωνιώδους ἐνδιχφέροντος :

— Πόσον εἶσθε ὠχρός, κύριε Μάγερ, μήπως εἶσθε ἀσθενής;
Ἄνετινάχθη ὡσεὶ δηχθεὶς ὑπὸ ὄψεως.

— Παρὰ σῶστε, κόμησσαι, εἰς βαθμὸν νὰ μιανθῆτε ἐκ τῆς ἐπαφῆς ἀνθρώπου τόσῳ πολὺ κατωτέρου σας. Ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην καὶ σᾶς ἐκφράσω τὴν λύπην μου ἐπὶ τῷ ὅτι σᾶς ἀπήλλαξα τῆς ὀπλῆς τοῦ ἵππου σας, χωρὶς νὰ σκεφθῶ ὅτι ἄνθρωπος τῆς φυλῆς μας ἀτιμάζει τοὺς προνομιοῦχους, ὅταν παρέχη αὐτοῖς βοήθειαν. Τοῦτο ἔσται δι' ἐμὲ μᾶθημα, ὅπερ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω. Μίαν ἀκόμη τελευταίαν ἐρώτησιν καὶ σᾶς ἀπαλλάττω τῆς ἐνοχλητικῆς παρουσίας μου, προσέθηκα βλέπων, ὅτι μοὶ ἔστρεφε τὴν ῥάχιν μετ' ὀργῆς : μήπως ὁ κύριος ἀδελφός σας ἐφώτισε περὶ τῆς ἐπιφυλακτικότητος τῶν συνδαιτημένων σας καὶ τῆς δικρορᾶς, ἣν παρᾶγοσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων αἱ *φυλετικαὶ προλήψεις*;

— Ναί, ὁ Ροδόλφος μοὶ ἔδωκε νὰ ἐννοήσω, ὅτι εἶχον σφάλει.

— Γνωρίζετε δὲ τί εἶδος σχέσεων ἔχει αὐτὸς οὗτος μὲ ἐμέ;

Ἡ Βαλερία ἐρυθρίασασα ἐξετόξευσε κατ' ἐμοῦ πεισματῶδες βλέμμα.

— Ὁ ἀδελφός μου εἶπεν ὅτι σᾶς γνωρίζει καὶ ὅτι ἔρχεται κάποτε παρ' ὑμῖν, ἐπειδὴ ἔχει ὑποθέσεις μετὰ τοῦ τραπεζιτικοῦ οἴκου σας καὶ ὅτι ἐν γένει ὁ ἀνὴρ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἦ τόσον ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὰς σχέσεις του ὅσον ἡ γυνή!

Ἐνῶ ὠμίλει οὕτω, ἐξήγαγον τοῦ χαρτοφυλακίου ἐπιστολὴν ἣν πρὸ 15 ἡμερῶν ἦ εἶχον λάβει παρὰ τοῦ Ροδόλφου, καὶ δι' ἧς μοὶ ἐζήτηε μέγα ποσὸν ὅπως ἐξορλήσῃ ἐν χρέος χαρτοπαιγνίου, ἱκετεύων με νὰ τὸν σώσω κατὰ τὴν κρίσιμον θέσιν του, ἀποκαλῶν με φίλον του.

— Εὐαρεστηθῆτε νὰ βεβαιωθῆτε, δεσποινίς, ὅτι ὁ ἀδελφός σας καταχρᾶται τῶν προνομίων τῶν ἀρρένων, ἵνα ἡ ἀνώτερος πάσης ἐπιφυλακτικότητος καὶ ὅτι αἱ φυλετικαὶ πρελήψεις του δὲν ἐκτείνονται καὶ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ.

Κατέρυθρος ἡ Βαλερία ἀπέσπασε τῶν χειρῶν μου τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν διέτρεξε δι' ἐνὸς βλέμματος. Ἰδοῦσα ἄνωθεν τῆς ὑπογραφῆς τὰς λέξεις ὁ ἀφωπωμαετος καὶ εὐργάμων ἔδραξε τὰ χεῖλη καὶ μοι ἔτεινε τὸν χάρτην χωρὶς νὰ προσέρῃ λέξιν.

— Φυλάξτε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, κόμησσα, τῇ εἶπον ἀπομακρύνουσα τὴν χεῖρά της· αὕτη θὰ σᾶς εἶπῃ κάλλιον ἐμοῦ νὰ ἤμην ἄξιος τοσαύτης περιφρονήσεως, σώσας τὴν ζωὴν τῆς ἀδελφῆς καὶ βοηθήσας τὸν ἀδελφόν, ἐν κρίσιμῳ περιστάσει καὶ ἄνευ ὑπεροβουλικῆς ἢ συμφέροντος, καθότι, γνωρίζων κάλλιστα τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόμητος, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ μοι ἐπιστρέψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Μὴ δώσας καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ ἐξῆλθον· ἀντὶ δὲ νὰ εἰσέλθω ἔδω μετέβη εἰς τὴν ἔγκυλιν μου ἔχων ἀνάγκην ἀέρος καὶ κινήσεως ἵνα συνέλθω.

Ὁ Σαμουήλ ἐξηνητημένος ἐσιώπησε, ἀνυψώσας διὰ τῶν χειρῶν τοὺς βοστρύχους τῆς μελαίνης κόμης του, τῆς κεκολλημένης εἰς τὸ κάθυρον μέτωπόν του. Ὁ γέρον τραπεζίτης εἶχεν ἀκούσει ἄνευ διακοπῆς τὴν μακρὰν ἀφήγησιν τοῦ υἱοῦ· θωπεύων τὴν μακρὰν λευκὴν γενειάδα ἠτένιζεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν νεανίαν μὲ βλέμμα μεστὸν οἴκτου καὶ ἐνδομύχου εὐχαριστήσεως.

— Ἐ λοιπόν! Σαμουήλ, τί διαλογίζεσαι τώρα νὰ κάμῃς; Νὰ καταστρέψῃς αὐτὸ τὸ γένος;

— Ναί, πάτερ, ἀλλ' ἄλλως παρ' ὅπως τὸ ὑποθέτει. Ἦθελον μόνον νὰ εἶχον εἰς χεῖρας ὅλας τὰς χρεωστικὰς καὶ συναλλαγματικὰς τῶν δύο κομητῶν. Θά με βοηθήσῃς εἰς τοῦτο;

— Διατί νὰ μὴν ἐπιδοκιμάσω τοιαύτην δικαίαν ἐπιθυμίαν; Δὲν εἶσαι ὁ μόνος κληρονόμος μου; Κάλυσον τὸν Λέβη καὶ θὰ τακτοποιήσωμεν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Δέκα λεπτὰ μετὰ ταῦτα, ἀνὴρ ἡλικιωμένος ἤδη καὶ τύπου καθαρῶς σημητικῆς ἐπαρουσιάσθη ἐν τῷ γραφείῳ: ἦτο ὁ Ἰεσοῦ Λέβη, ὁ πρῶτος πράκτωρ τοῦ τραπεζιτικοῦ οἴκου.

— Ἀγαπητὴ Λέβη, εἶπεν ὁ τραπεζίτης, ἀπαντῶν διὰ ἔλαφρᾶς κλίσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν βαθειὰν καὶ ταπεινὴν ὑπόκλισιν τοῦ ὑφισταμένου, θέλω νὰ γίνω κάτοχος πασῶν τῶν χρεωστικῶν καὶ ἀλλακτικῶν τῶν δύο κομητῶν δὲ—Μ··· Συνεννοηθῆτε λοιπὸν μεθ' ὅλων τῶν κολυβιστῶν τῆς πόλεως ὅσοι ἔχουν τοιαύτας. Σᾶς δίδω προθεσίαν ἕξ ἐβδομάδων, ὅπως φέρητε εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· δὲν θὰ λείψω δὲ ν' ἀνταμείψω τὸν ζῆλόν σας.

— Εἰζεύρετε κύριε Μάγερ, ὅτι οἱ τίτλοι τῶν δύο τούτων κομητῶν ἔχουσιν ἀξίαν λίαν ἀμφίβολον, εἶπεν ὁ πράκτωρ· ἀμφοτέροι εἶνε χαρτοπαίικται, ἐξοδεύουσι περισσότερα τῶν εἰσοδημάτων, τὰ κτήματά των εἶνε ἐπιβεβαρημένα καὶ τοὺς θεωρῶ ἀναξιοχρεούς.

— Ἀδιέφορον· πάντα ταῦτα δὲν μεταβάλλουσι τὴν ἀπόφασίν μου. Προμηθεύθητε τοὺς τίτλους, ἅμα δὲ τῇ συλλογῇ ὅλων, ἐγγχειρισέ του εἰς τὸν υἱὸν μου, ὃν ἀποκλειστικῶς ἀφορᾷ ἡ ὑπόθεσις αὕτη—Καὶ τώρα, τέκνον μου, ἀναπαύθητι· φαίνεται ὅτι δὲν εἶσαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐργασθῆς· ἐγὼ θὰ ἐργασθῶ δι' ἀμφοτέρους· ἔχω δὲ νὰ ὁμιλήσω περὶ ὑποθέσεων μὲ τὸν Λέβη.

Τρεῖς ἐβδομάδας περίπου μετὰ τὴν ἀνωτέρω συνομίλιαν εὐρίσκομεν τὴν Βαλερίαν δὲ—Μ··· καὶ τὴν καλλίστην φίλην της, τὴν κόμησσαν Ἀντωνέτταν δ'—Ἐβερστέιν, ἐντὸς λαμπροῦ κομμωτηρίου κεκλυμμένου πανταχοῦ διὰ κυανῆς μετάξης καὶ κατὰ κόρον ἐστολισμένου ὑπὸ σπανιωτάτων ἀνθῶν. Αἱ δύο αὗται νεάνιδες ἀπετέλουν τελείαν ἀντίθεσιν Ἡ μικρὰ καὶ λεπτοφυῆς Βαλερία, ἥς ἡ μαργαρετῆς χροιά, ἡ ξανθοφαῖα κόμη καὶ ἡ χάρις τῶν κινήσεων ἔδωκαν αὐτῇ τὸ ἐπώνυμον «Νηρηίς», ἐφάνετο ὡσεὶ παιδίον ἀπέναντι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς Ἀντωνέττας μὲ τοὺς ἐθενώδεις βοστρύχους, τοὺς ἀπαστρέπτοντας ὀφθαλμούς καὶ τὸ ἀποραστικὸν ὕφος της.

Φίλοι ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, ἀνατραφεῖται ἐν τῷ αὐτῷ παρθεναγωγείῳ, ἠγαπῶντο εὐκρινῶς, διήρχοντο ὀλοκλήρους ἐβδομάδας μαζῇ, καθότι ἡ Ἀντωνέττα ἐθεωρεῖτο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κόμητος δὲ—Μ··· πλησιεστάτη συγγενής.

Ρεμβώδης καὶ ἔμπροστις, ἐφυλλομέτρῃ ἡ Ἀντωνέττα εἰκονογραφημένον τι περιοδικόν, ἐκτοξεύουσιν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἔταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς φίλης της, ἣτις, ἀναπυομένη ἐπὶ τῶν

προσκεφάλων μικροῦ τινος ἀνακλιντροῦ, ἐφκίνετο ρευθάζουσα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς ἐν τῷ κενῷ. Μολονότι ἐπλησίαζε μεσημβρία, ἐφόρει εἰσέτι λευκὴν ἐφειστρίδα, αἱ δὲ λεπτομερεῖς χεῖρες τῆς ἐθώπευον τοὺς χροσσούς τῆς ζώνης. Αἶφνης ἡ Ἀντωνέττα ρίψασα τὸ βιβλίον καὶ ἐγερθεῖσα βιασίως ἀνέκραξε :

— Ὅχι, αὐτὸ δὲ πρέπει νὰ ἐξαιολουθήσῃ περισσότερο κικρόν. Τί σοι συμβαίνει, Βαλερία ; Ἡ ὠχρότης αὐτῆ, ἡ κατῆφεια αὐτῆ, αἱ αἰώνικαι αὐταὶ ὄνειροπολήσεις, θὰ ἔχωσι μίαν αἰτίαν: ὁμολόγησόν μοι τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ὠρκίσθημεν νὰ μὴ ἔχωμεν μυστικὰ μεταξύ μας ;

Ἡ Βαλερία ἀνασιρτήσασα ἀνεκάθησε.

— Τί ἀνυπόμονος ποῦ εἶσαι, εἶπεν αὐτῆ, δράττουσα τὴν χεῖρα τῆς φίλης τῆς καὶ σύρουσα αὐτὴν πλησίον τῆς. Ἄλλως τε ἔχεις δίκαιον· ἀπὸ σὲ δὲ πρέπει νὰ ἀποκρύπτω τίποτε· ἀλλὰ, πρὸ τούτου, ὁμωσὸν μοι ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν ἐρ' ὅσων θὰ σοι ἐμπιστευθῶ, διότι εἰς τὴν θλίψιν μου ἀναμιγνύονται αἱ ὑποθέσεις τοῦ Ροδόλφου.

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος τοῦ Ῥοδόλφου, διάπυρον ἐρύθημα ἐκάλυψε τὰς παρειὰς τῆς Ἀντωνέττας· ἀλλ' ἡ Βαλερία, βεβουθισμένη εἰς τὰς σκέψεις τῆς, δὲν παρετήρησε τίποτε, καὶ ἐξηκολούθησε :

— Ναί, θὰ σοι εἶπω τὰ πάντα, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀρχίσω ἀπὸ τοῦ συμβάντος μοι περὶ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου, τρεῖς ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς.

— Ἐνοεῖς τὴν ἀπὸ τοῦ ἵππου πτώσιν σου ; Ὁ ἀδελφός σου μοι διηγήθη τὸ περιστατικόν, ὅπερ δὲν ἦτο σπουδαῖον, οὐδ' ἐπηρέασε τὴν ὑγείαν σου.

— Ἀπατάσαι, διέτρεξα πολὺ καλὰ κίνδυνον θανάτου, ἀλλ' ἀγνοεῖς εἰς τίνα ὀφείλεται τὸ νὰ λάβῃ αὐτὸ τοιοῦτον εὐχάριστον τέλος· οὐδέποτε λέγω τὸ ὄνομά του, καθότι αὐτὸ εἶνε δυσάρεστον εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδελφόν μου.

— Ἀλλόκοτον τοῦτο πάλιν· οὐδεὶς λοιπὸν μέχρι σήμερον δὲν ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ἅπαντας παρασχόντος τοιαύτην ἀπειρὸν ὑπηρεσίαν ;

— Ἄφες με νὰ σοι διηγηθῶ λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν, ὑπέ-

λαβεν ἡ Βαλερία μετὰ μικρὸν δισταγμόν. Ὅταν ὁ Φοῖβος ἐκρημνίσθη, ἐγὼ ἔπεσα καὶ ἡ κεφαλὴ μου τόσῳ δυνατὰ ἐλύπησε κατὰ γῆς, ὥστε τὸ πᾶν ἐσκοτίσθη· ἤσθάνθη ἀοριστως πως ὅτι ὁ ἵππος ἀνηγέρθη καὶ μ' ἔσυρεν ἐπὶ τῶν θάμνων, ὁ δὲ ποὺς μου περιεπλήχθη εἰς τὸν ἀναβολέα. Ἄλλ' ὅτε συνῆλθον, εὐρισκόμην εἰς τὰς ἀγκάλας θελητικοῦ νεανίου ζητοῦντος νὰ μὲ θέσῃ ὑπὸ τι δένδρον· δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ παρατηρήσω καλλίτερα, διότι ἐλιποθύμησα ἐκ νέου· ἀλλ' ὅτε συνῆλθον ἐντελῶς, εὐρέθη ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλιντροῦ, πλησίον δ' αὐτοῦ ἦτο γονυπετῆς ὁ ἴδιος νεανίας, δίδων μοι ν' ἀ. ἀπνέω ἄλατα. Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἴστατο γυνὴ τις σεβασμίου ἐξωτερικοῦ. Εἶδον τότε ὅτι ὁ σωτὴρ ἦτο οὐχὶ κοινῆς ὠραϊότητος, μόνον δὲ ἡ ὑπόξυθος ὠχρότης καὶ ἡ φυσιγνωμία τοῦ προσώπου του ἐπρόδιδον ξένην καταγωγὴν.

Μοὶ προσέφερον ἀναψυκτικὰ, συνωμιλήσαμεν καὶ ἀφέθη ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣν μοι ἐνέπνεε, καθότι ὡς ἐκ τῆς εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς πλουσίας διασκευῆς τοῦ οἰκήματος ἐνόμισα ὅτι εἶχον νὰ κάμω μὲ ἴσον μου.

Ἐκτὸς τούτου, πληροφορηθεῖσα ὅτι ἔσχε τὴν ἀβρόφροναν φροντίδα νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς οἰκείους μου, τῷ ἔτεινα τὴν χεῖρα, ἣν ἠσπᾶσθη μετ' ἀνυποκρίτου θαυμασμοῦ, ὅστις μ' ἔκαμε νὰ ἐρυθριάσω. Μετ' οὐ πολὺ ἐφθασεν ὁ Ῥοδόλφος· ἀποχαιρετῶσα τὸν σωτῆρα μου, τὸν προσεκάλεσα νὰ ἐλθῇ νὰ μᾶς ἴδῃ, φαντάσου δὲ τὴν ταραχήν μου ὅτε ὁ Ῥοδόλφος μ' ἔν ἐξ ἐλείνων τῶν βλεμμάτων ἄτινα γνωρίζεις, αὐὶ τὸν ἐπαρουσίασε : ἦτο ὁ κ. Σαμ. Μάγερ !

— Πῶς ! Ὁ Σιμουήλ Μάγερ, ὁ υἱὸς τοῦ ἐκατομμυριούχου Ἰουδαίου ! ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωνέττα καὶ, κατακληθηθεῖσα ὑπὸ τρελλοῦ γέλωτος, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ. Κυβερνη Βαλερία, ἐννοῶ τὴν μελαγχολίαν σου· νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἑνός Ἐβραίου πούρ ! καὶ ἡ ὠρχία σου κεφαλὴ ν' ἀναπαυθῇ ἐπὶ τοῦ στήθους ἡ ἐπὶ ὤμων ἑνὸς ἑβραίου, βέβαια, αὐτὸ εἶνε ἀποτρόπαιον.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τόσῳ ἀποτρόπαιον ὅσῳ ἡ πεποιθησις ὅτι νέος πεπρωτισμὸς διὰ τοιοῦτου ἐξωτερικοῦ καὶ συμπεριφορᾶς εὐγενοῦς νὰ εἶνε σωτὴς Ἰουδαίος, καὶ οὔτε βαπτισμένος τοῦλάχιστον.

Ἡ Ἀντωνέττα ὕψωσε τὸ ἐκπληκτικὸν βλέμμα τῆς ἐπὶ τοῦ πυρέσσοντος καὶ τεταραγμένου προσώπου τῆς Βαλερίας.

— Νομίζεις, μὲ τὰ σωστά σου, Βαλερία, ὅτι τὸ βάπτισμα δύνανται νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν τοιαύτην καταγωγὴν; Ἀλλὰ, τέλος πάντων, δὲν βλέπω ἀκόμη τὸ αἷτιον τῆς μεγάλης σου θλιψέως.

— Ἄφες με νὰ τελειώσω. Διὸς ὁ Μάγερ ἦλθεν εἰς τὸν οἶκόν μας, πρῶτον εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ εἶτα ἐνταῦθα· ἀλλὰ, κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Ροδόλφου, δὲν ἐγένετο δεκτός.

— Νομίζω ὅτι δὲν ἔχεις ν' ἀντείπῃς εἰς μέτρον τόσῳ νόμιμον καὶ φρόνιμον· εὐχαριστῶ διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ συναντήσω εἰς τὴν αἴθουσάν σας, τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὅστις θ' ἀποπέμψῃ τὴν ἰδιάζουσαν ἐμεινὴν δυσωδίαν τῆς Ἰουδαϊκῆς γενεᾶς. Μὴ μου ἀνοίγῃς τὸν μεγάλαν τὰ μάτια σου, διότι ἡ κληρονομικὴ αὕτη δυσωδίας ἀποφορὰ πραγματικὴ.

— Ὁχι, ὄχι, εἶπεν ἡ Βαλερία γελῶσα ἀπὸ καρδίας· αὐτὸς οὐδεμίαν δυσωδὴν ἀποφορὰν ἐκπεμπεῖ ἤτο μυρωμένος, ἀλλὰ κατὰ τὸν συρμόν, ὡς ἕκαστος ἡμῶν, ἡ δ' ἐνδυμασία του ἦτο ἀνεπιλήπτου κομψοτάτης ἀπλότητος.

— Πρόσεξαι, Βαλερία, πολὺ ὑπερασπίζεσαι αὐτὸ τὸν ἔβραϊον, καὶ σε ὑποπτεύω ὑπερβολικῆν, ὑπελαβεν ἡ Ἀντωνέττα μετὰ προσποιητῆς ἀνησυχίας.

— Μὴ φοβοῦ, ἀλλ' ἂν μὲ διακόπις πάντοτε δὲν θὰ μάθῃς τὸ μᾶλλον ἐνδ.αφερον τῆς διηγήσεώς μου. Πρὸ τριῶν περίπου ἐβδομάδων συνήντησα ἀπροσδοκῆτως τὸν Μάγερ παρὰ τῷ βαρῶνι δὲ Κίρσβεργ. Πιστεύεις ὅτι μοι ἐζήτησε λόγον τῆς πρὸς αὐτὸν συμπεριφορᾶς μου, ἀπαιτήσας, μὲ τὴν ἀναιδεστέραν ἐπιμονήν, ἐξηγήσιν, τοῦ διατί, ἀφοῦ τὸν προσεκαλεσα, νὰ μὴν εἶμαι ὁρατὴ δι' αὐτόν;

— Χονδρὸ κεφάλι, καὶ μάλιστα ἔβραϊκο, ἂν δὲν ἐκαταλάμβανε τὸν λόγον τοῦ τοιούτου πράγματος.

— Φαντάσου, ἀγαπητὴ Ἀντωνέττα, νὰ φαίνεται ὅτι καθόλου δὲν τὸ ἐκκατάλαβαν. Ἦμην τόσῳ μᾶλλον παρωργισμένη διὰ τὴν ἐνόχλησιν ταύτην, καθόσον ἠναγκαζόμην νὰ ἐρυθριῶ δι' ἐμὲ αὐτήν: διότι, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, εἶνε ὀλίγον σκληρὸν ν' ἀποπέμψῃ τις οὕτω πῶς τὸν σώσαντα τὴν ζωὴν του.

— Ἄλλ' ὅταν εἶνε ἕνας ἔβραϊός!

— Ἀναμφιβόλως, ἀλλὰ μολαῦτα ἦμην τεταραγμένη καὶ τῷ ἔδωκα νὰ ἐννοήσῃ ὀλίγον σκληρῶς, ὅτι ἡ θέσις του δὲν ἦτο εἰς τὰ

σαλόνια μὰς ἠσθάνθη τὴν προσβολήν, διότι νεκρικὴ ὠχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐνόμισα ὅτι θὰ πέσῃ· τῷ ἀπηύθυνα λέξεις τιᾶς συμπαθητικᾶς, ἀλλ' ἂν ἤκουες τὴν αὐθάδη ἀπάντησίν του ἐπὶ τῆς ὑπολήψεως, ἦν ἐμπνέει ὁ χρυσὸς τῶν Ἰουδαίων! Μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπαστραπτοντας ἐξ ὀργῆς καὶ περιφρονήσεως, μοῦ ἔτεινε μίαν ἐπιστολήν τοῦ Ροδόλφου, δι' ἧς οὗτος τῷ ἐζήτηε μέγαν ποσὸν καὶ τὸν ἀπεκάλει φίλον του ἐπρόσθεσεν ὅτι αἱ ὑποθέσεις μας βαίνουσιν εἰς ὄλεθρον καὶ ἐξῆλθε πρὶν ἢ λάβω καιρὸν νὰ συνελθῶ.

Ἡ Βαλερία ἠγέρθη ἐσπευσμένως καὶ δραμοῦσα εἰς τι μικρὸν ἐπιπλὸν ἐξήγαγεν ἐπιστολήν τινα.

— Ἰδέ, αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιστολή, δὲν ἐτόλμησα νὰ τὴν δεῖξω εἰς τὸν Ροδόλφον, γινώσκουσα, ὅτι δὲν ἐπέστρεψεν αὐτὸ τὸ ποσόν.

Διὰ χειρὸς τρεμουσῆς ἀπέσπασεν ἡ Ἀντωνέττα τὴν ἐπιστολήν καὶ τὴν διέτρεξε δι' ἐνὸς βλέμματος.

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἐπεστράφη;

— Δὲν βλέπεις τὸ ὑστερόγραφον: εἶπεν ἡ Βαλερία δεικνύουσα γραμμὰς τινὰς ἀνάγνωσον!

«Ἀγαπητέ μοι Σαμουήλ, ἡ ἐπιστολή μου αὕτη ἔστω ἐγγύησις ὅτι θὰ σὰς πληρώσω τὸ χρέος μου διὰ τῶν πρώτων χρημάτων, ἅτινα θὰ ἔχω διακθεσια· τότε θὰ μοι ἐπιστρέψῃτε ταύτην, ἢ ἀρίνω εἰς χεῖρας διακριτικᾶς, τὸ ἠξεύρω».

— Πρέπει πρὸ πάντων νὰ γνωρίζωμεν ἂν ὁ ἀδελφός σου δὲν ἐπλήρωσε τὸν ἄθλον τοῦτον τολογλύφον καὶ ἐλησμόνησε τὴν ἐπιστολήν εἰς χεῖράς του· οἱ νέοι αὐτοὶ εἶνε τόσῳ ἀπερίσεμπτοι! ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωνέττα, λαμβανουσα ἀπροκαλύπτως ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν ὑποθέσεων τοῦ νεκροῦ κόμητος.

— Τίς σπουδαία ὑπόθεσις σὰς ἀπασχολεῖ οὕτω, κυρία μου; ἠρώτησε εὐηχὸς τις φωνὴ καὶ ὁ Ροδόλφος εὐθυμὸς καὶ μειδιῶν ἐπλησίασε τὰς δυο νεκνίδας, αἵτινες, ἐντελῶς ἀπασχολημένοι, δὲν εἶχοι παρατηρήσει τὴν εἰσοδὸν του.

Ἰδόμεν! δὲν δύναμαι νὰ γίνω δικαστῆς τῆς διαφορᾶς σας; Αἱ παρειά σου, Βαλερία, φλέγουσι, καὶ ὑμεῖς... Διεκόπη ἀμέσως ἐρυθρίασας μέχρις ὧτων καὶ ἀποσπᾶσας ἀποτόμως τὴν ἐπιστολήν, ἣν εἶχε παρατηρήσει εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἀντωνέττας.

— Πῶς ἔτυχεν ἡ ἐπιστολή αὕτη εἰς χεῖράς σας; ἠρώτησεν ὁ

κόμης δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς. Μήπως ὁ Μάγερ ἐτόλμησε νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν Βαλερίαν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις του ;

— Ὅχι, ὄχι, δι' ἄλλην αἰτίαν μοι ἐνεχείρισε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἄκουσον... Καὶ ἡ νεῦνις διηγήθη ἐν ὀλίγοις τὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ τραπεζίτου κατὰ τὴν ἐσπερίδα τοῦ βαρῶνου Κίρζ'εργ.

Ὁ Ροδόλφος τὴν ἤκουσε, μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην καὶ δάκνων νευρικῶς τὸν λεπτὸν καὶ ξανθὸν μύστακά του.

— Μόλα ταῦτα εἶχες ἄδικον, Βαλερία, νὰ φερθῆς πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον μὲ τοιαύτην ἀνυπόκριτον περιφρόνησιν· εἶνε ἄθλιος ἔθραϊς, βεβαίως, ἀλλ' εἶνε ἑκατομμυριοῦχος καὶ δύναται νὰ μᾶς βλάβῃ περισσότερον παρ' ὅσον νομίζεις καὶ ἐννοεῖς, εἴπε στενάξας ὁ νεανίας.

— Εἶπεν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ ὅτι αἱ ὑποθέσεις μας βαίνουνσι κακῶς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον τῷ ἐπέστρεψες τὸ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἀναφερόμενον ποσόν; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας ἡ Βαλερία.

Ὁ Ῥοδόλφος ἐδίστασε πρὸς στιγμήν.

— Ἐλπίζω νὰ τὸ πράξω ἐντὸς ὀλίγου.

— Ὅχι ἐντὸς ὀλίγου, ἀλλὰ σήμερον μάλιστα πρέπει νὰ πληρώσης αὐτὸν τὸν οἰημητικὸν, αὐτὸν τὸν τοκογλύφον, ἀνεκράξῃς ἀποτόμως ἢ Ἀντωνέττα. καὶ, ὀρᾶξασα τῆς χειρὸς τοῦ κόμητος, ἐξηκολούθησε μετὰ πάθους εἰλικρινείας : Ῥοδόλφε, εἰσθε φίλος μου παιδιόθεν, ἂν δὲ διετηρήσατε συμπάθειάν τινα πρὸς τὴν μικρὰν σύντροφόν σας τῶν παιγνιδίων, ἐπιτρέψατέ την νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς τοιαύτης βδελυρᾶς ὑποχρεώσεως. Ἐχω τώρα εἰς τὸν οἶκόν μας ἄρκοῦν χρηματικὸν ποσόν· λήβετε το καὶ πληρώσατε τὸν Μάγερ, καὶ ὅταν εὐκολυνθῆτε, μοι ἐπιστρέφετε αὐτὸ τὸ μηδαμινὸν ποσόν. Ἴδ' ὡμεν, εἰπῆτε καί, πρὸς ἀνάμνησιν πάντων τῶν γλυκυσμαμάτων καὶ πλκκουντίων, ἅτινα ἄλλοτε διενεμόμεθα μεταξὺ μας φιλοφρόνως. Οἱ ὑγροὶ καὶ διαφόλεμοι ὀφθαλμοὶ της τόσῃ ζωηρὰν παράκλησιν ἐξέφραζον, ὥστε ὁ Ῥοδόλφος, ἐντελῶς ὑποδουλωθεὶς ἠσπάσθη τὴν μικρὰν χεῖρά της.

— Δύναμαι ν' ἀπορρίψω προσφορὰν οὔτως εἰ γινομένην ; Δέχομαι, Ἀντωνέττα, εὐγνωμόνως, διότι σοὶ ἀνήκω ψυχῇ τε καὶ σώματι.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ· καταλαμβάνω τί μοι θυσιάζετε